STAN POGODY

Dziś będzie pochmurno, wietrznie i znacznie zimniej. Temperatura w dzień wyniesie około 70 stopni, w nocy około 53 stopni. Porywiste wiatry północno-wschodnie od 15-25 mil na godzinę.

W czwartek będzie częściowo pogoda słoneczna lecz chłodno w dalszym ciągu; temperatura w dzień około 75 stopni.

Wschód słońca o 6:14; zachód o 7:28.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK

Dziś środa, dnia 30-go sierpnia, — Feliksa, Róży z Limy.

Jutro czwartek, dnia 31-go sierpnia, — Rajmunda, Marka.

Pojutrze piątek, dnia 1-go września, — Idziego, Bronisławy; 28-ma rocznica napadu Niemców na Polskę w 1939 roku.

No. 204 Rok (Vol.) LIX 347 CHICAGO, ILL., SRODA 30-GO SIERPNIA (AUGUST), 1967 Telephone BRunswick 8-8700 10c

ALGER KONFISKUJE 5 FIRM NAFTOWYCH U. S.

Ponowny Prowokacyjny Marsz w Milwaukee

Z Dnia

— WIĘCEJ
— RZĄDOWEJ
— POMOCY
— BIEDNYM

* * *

"Chicago Welfare Council" — agencja dobroczynna i ratunkowa — wydała onegdaj swój oficjalny raport, zawierający 275 stron i opisujący sytuację zmian społecznych, jakie zaszły w metropolii chicagowskiej w ostatnich 10 latach. Temat jest to niezwykle ciekawy, gdyż dotyczy wydatków miejskich na pomoc biednym i bezrobotnym.

* * *

Przede wszystkim należy pamiętać, że zmiany w ustroju społecznym Chicago są poważne dlatego, że 400,000 mieszkańców białych opuściło nasze miasto i przeniosło się albo do przedmieść, albo do innych miast i miasteczek.

* * *

Ponadto ludność kolorowa (nie biała) zwiększyła się w Chicago o 337,000 osób, a w tym samym czasie ostatnich 10 lat liczba urodzin nieślubnych dzieci wzrosła aż o 56 proc., powodując tym samym obniżenie się poziomu życia w naszym Wietrznym Grodzie.

* * *

Poza sprawami społecznymi, raport "Welfare Council" zajął się także sprawami politycznymi, jak również ekonomicznymi i stwierdził z całą stanowczością, że jeżeli miasto nie obejmie pracy dobroczynnej i ratunkowej pod lepszą kontrolę i nie zwiększy wydatności administrowania pracą ratunkową — to nie jest wykluczone, że rząd federalny, z którego kasy również część funduszów zapomogowych płynie, będzie zmuszony wkroczyć i zająć się sam zająć się administrowaniem i planowaniem naszej akcji dobroczynnej.

* * *

"Welfare Council", o której wspominamy nie jest administracją miejską, nie należy do naszej maszyny ratuszowej albo powiatowej, lecz jest agencją prywatną i skutkiem tego ma więcej wolności i swobody w działaniu. Przyznaje się jednak, że agencja ta ma wiele braków, ma wiele problemów, które by chciała załatwić, ale jej brak na to funduszów.

* * *

Na ogół agencja opowiada się za tym, aby większość pracy dobroczynnej, szczególnie w utrzymywaniu dzieci nieletnich, była wykonywana z funduszów rządowych lub powiatowych, a tam gdzie władze rządowe już są czynne i pomagają bezrobotnym i chorym — to tam nie powinny do tego się mieszać agencje prywatne, rozporządzające funduszami - darami od jednostek, instytucji lub wielkich korporacji.

* * *

Te prywatne fundusze powinny być — zdaniem agencji — używane na rzecz pomocy dla dziatwy, a więc przede wszystkim do adoptacji sierot i niemowląt czy to białych czy murzyńskich, następnie finansowania biur porad dla bezrobotnych i dla biednych, opieki nad dziećmi w ciągu dnia w tych wypadkach, gdzie matki zarabiają pracą na swe utrzymanie i nie ma ich w domu.

* * *

Ale agencja poleca zmniejszenie prywatnych donacji na pomoc starcom i na legalną pomoc biedakom, na rozmaite rodzaje pomocy zdrowotnej, a natomiast radzi udzielanie na te cele pomocy z funduszów rządowych.

* * *

Tylko wtedy gdy rząd będzie miał pod swą kontrolą i swoją opieką pomoc dla mas biednych i bezrobotnych, dopiero wtedy uniknie się duplikacji wydatków w pracy zapomogowej.

* * *

Widać z raportu komisji, że wydawanie pieniędzy na pomoc biednym nie jest wszystkim, że trzeba jeszcze wydawać pieniądze rozumnie, tam, gdzie naprawdę potrzeba tak, aby osiągnęły cel, na który zostały przyznaczone.

Trzymają Migi w Chinach

Washington, D. C. (CT) — Departament Stanu potwierdził wiadomość, że komuniści północno-wietnamscy trzymają dwie trzecie 70 otrzymanych sowieckich Migów na lotniskach w komunistycznych Chinach, gdzie odbywa się też przeważnie trening pilotów.

Natomiast Departament Stanu nie posiada dotychczas raportów, aby północno-wietnamskie Migi wzlatywały do operacji bojowych z Chin. Lecz i takie korzystanie z uprzywilejowań w komunistycznych Chinach nie jest wykluczone.

Szpiedzy w Niemczech

Londyn. (DP). — Władze w Bonn obliczają, że na terenie Niemiec zachodnich działa stale kilkanaście tysięcy szpiegów komunistycznych. Są to agenci rządu Ulbrichta, względnie wywiadu rosyjskiego albo też innych państw komunistycznych.

W r. 1959 liczbę agentów, usadowionych w republice zachodnio-niemieckiej na stałe, oceniano na 6 tys. Do tego doliczyć trzeba około 10 tysięcy osób przydzielonych na okres przejściowy.

Organizacja sieci szpiegowskiej została widoczne ukończona, gdyż w latach 1965 i 1966 liczba agentów prawie nie uległa zmianom. — Nie wszyscy zajmują się zdobywaniem tajemnic wojskowych. Niektórzy śledzą działalność stronnictw i władz państwowych, inni usiłują odkrywać tajniki wielkich fabryk.

Czworaczki Urodziły Się w Polsce

Warszawa (UPI).—W miejscowości Małoszyn, we wsch. Polsce, żonie miejscowego murarza urodziły się czworaczki.

3 Żołnierzy US Zabitych w Korei Przez Komunistów

Seul, Korea Południowa (UPI). — 3 amerykańskich żołnierzy zostało zabitych, a 5 rannych w dwóch incydentach granicznych, które miały miejsce w strefie zdemilitaryzowanej, dzielącej Południową od Północnej Korei.

W obu wypadkach były to wybuchy min, podłożonych przez komunistów. Jest to 3-ci i 4-ty wypadek podłożenia miny w strefie zdemilitaryzowanej.

Shirley Temple w Polityce

San Mateo, Cal. (UPI). — Sławna gwiazda filmowa za swego dzieciństwa Shirley Temple, dziś poważna 39-letnia matrona, żona Charles Black, ubiega się o kongresmaństwo w swym dystrykcie po śmierci zmarłego kongresmana J. Arthura Younga. O nominację ubiega się siedmiu innych aspirantów.

Zakłócił Spokój w Mieście

Mayor Maier Wie, Że Komuniści Nie Próżnują

Milwaukee, Wis. (UPI). — Tłumy białych kontr-demonstrantów zareagowały kamieniami, butelkami i jajkami na ponowiony przez białego księdza katolickiego James E. Groppi prowokacyjny marsz "open housing" wczoraj wieczorem na południowej stronie miasta, zamieszkałej przeważnie przez Polaków. W tym samym czasie na północnej stronie była rzucona bomba zapalna na dwupiętrowy, drewniany budynek, będący kwaterą murzyńskich demonstrantów pod wodzą ks. Groppi. Dom, wartości około $2,000, spłonął do fundamentów, ponieważ strzały ukrytych snajperów przez 15 minut nie pozwoliły strażakom przystąpić do gaszenia ognia.

34 Osoby Aresztowane

Podczas blisko 6-milowej marszówki murzyńskich demonstrantów, z małą domieszką białych, przez przeważnie polską dzielnicę, policja dwukrotnie użyła łzawiącego gazu do rozprószenia tłumów kontr - demonstrantów, miotających butelkami, fajerwerkami i jajkami w maszerujących.

Policja oblicza, że co najmniej 13,000 osób znajdowało się na ulicach.

Policja zaraportowała o aresztowaniu 34 osób, a szpital podały o opatrzeniu około 30 poranionych. Większość aresztowanych stanowią biali. Wśród rannych znajduje się 12 policjantów.

"My Wiemy, Że Są Komuniści" — Mayor Maier

Mayor Henry Maier uchylił się od zarządzenia ostrych godzin policyjnych, zastosowanych podczas zaburzeń rasowych w murzyńskiej dzielnicy przed czterema tygodniami. Znajdował się jednak cały czas w ratuszu dla informowania gub. Warren Knowles o rozwoju sytuacji.

Maier skrytykował ostro działalność ks. Groppi, białego przywódcę Milwaukiej Rady Młodzieżowej, będącej oddziałem NAACP (National Association for Advancement of Colored People). Powiedział, że sytuacja w mieście jest nasilana przez "prowokatorów".

"My wiemy, że komuniści są w tym czynni" — powiedział mayor Maier o maszerujących pod wodzą ks. Groppi. "Groppi osiągnął to, czego szuka Doprowadził do otwartej białej odchłosty (white backlash)."

W odpowiedzi na odnośne pytanie, Maier odrzekł, że jego wskazanie na komunistyczną robotę nie oznacza, że komuniści należą do Rady Młodzieżowej NAACP.

Ktoś Spalił Celowo

Policja sądzi, że kwatera Rady Młodzieżowej NAACP była spalona celowo. Na ogień snajperów policjanci odpowiedzieli także strzałami, lecz nikt nie został aresztowany.

Około 75 policjantów tworzyło eskortę prowokacyjnej marszówki do Parku Kościuszki. W marszówce wystąpiło około 200 przeważnie Murzynów. Policja użyła raz gazu łzawiącego do rozprószenia tłumu kontr - demonstrantów na ulicy, a drugi raz w pobliżu parku. W parku policja była zmuszona usunąć około 1,000 zebranych tam osób dla zrobienia miejsca rasowym demonstrantom.

Režym Zmusza Ich Do Oddawania Części Zarobków

Przemysł Automobilowy Przedłożył Swą Ofertę

Godzi Się Na Podwyżkę Skali Płac 34 Do 44 Centów Na Godzinę w Ciągu Następnych Trzech Lat Kontraktowych

Detroit, Mich. (UPI). — Przemysł automobilowy zaproponował członkom unii UAW (United Auto Workers) podwyżki płac od 33 do 51 centów na godzinę, rozłożone na trzy lata w nowym kontrakcie, które poprawiłyby przeciętnie obecne warunki o około 4 procent.

General Motors Corporation i Ford Motor Company przedłożyły unii prawie identyczne oferty, przewidujące także dodatkowe podwyżki dla fachowych robotników, większą protekcję w okresach odłożenia z pracy, tłuściejsze pensje w stanie spoczynku i inne ulepszenia kontraktowe. Chrysler Corporation miała pójść za przykładem General Motors i Forda.

Biorąc razem, podwyżki mają być największe z kiedykolwiek zaoferowanych UAW. Niektórzy, mimo to, sądzili wczoraj, że oferta będzie odrzucona przez unię. Obecny kontrakt wygaśnie 6go września. Obserwatorzy są zdania, że strajk co najmniej przeciwko jednej kompanii z Wielkiej Trójki jest prawdopodobny.

97 Procent Za Strajkiem

Przed otrzymaniem powyższej oferty, członkowie UAW w General Motors, u Forda i u Chryslera, wypowiedzieli się w głosowaniu 97 procent za strajkiem, jak podała unia.

Głosowanie miało wykazać poparcie dla krajowych i lokalnych komitetów rokowań. Głosowanie upoważnia komitety do zarządzenia strajku.

W ośmiu z 50 lokalów u Forda za strajkiem głosowało 20,714, przeciwko 564. UAW reprezentuje około 154,000 robotników Forda.

U Chryslera za strajkiem głosowało 14,080, przeciwko 418. Poparcie dla strajku w 97 procentach nadeszło od 24 z 70 lokalów Chryslera.

UAW reprezentuje około 103,000 robotników Chryslera.

Tylko 6,500 z 415,000 Głosowało

Tylko 6,500 z 415,000 członków UAW w General Motors głosowało w ubiegłą środę. Władze unii podały, że 98 procent Fisher Body Local 1231 głosowało za strajkiem a 86 procent w Fisher Body Local 730. Obie fabryki znajdują się w Grand Rapids.

UAW ma zwołać do Detroit swój naczelny zarząd w przyszłym tygodniu, aby wybrać jedną kompanię z Wielkiej Trójki jako przedmiot strajku i wyznaczyć końcową strategię dla ostatnich dwóch tygodni rozmów kontraktowych z General Motors, Ford i Chryslerem.

Na 7 Dni Przed Terminem

Przedstawiciel unii podał, że cel strajku zostanie podany do wiadomości "późno w czwartek lub w piątek rano" w tym tygodniu, po spotkaniu International Executive Board i National Council UAW.

Prezes UAW, Walter P. Reuther powiedział, że Executive Board, licząca 26 członków spotka się na siedem dni przed wygaśnięciem obecnych kontraktów samochodowych 6 września, — celem zbadania rezultatów rokowań i ustalenia "kursu akcji przeciwko kompaniom."

Biorąc razem, na podstawie nowej oferty robotnicy otrzymaliby od Wielkiej Trójki w następnych trzech latach przeszło 2 biliony dolarów więcej. Na jednego robotnika, biorąc przeciętnie, wypadłoby około $2,000 więcej.

Obozy Polskiej Młodzieży Pod Patronatem UNESCO

Warszawa — Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z polskim komitetem do spraw UNESCO organizuje w Warszawie — jak co roku — obozy letnie, połączone z nauką języków: rosyjskiego, francuskiego i angielskiego. Przeznaczone są one dla młodzieży szkół średnich. Wychowawcami na obozach są wykładowcy zagraniczni.

Pogrzeb Rockwell'a Zablokowany

Na Cmentarzu Narodowym

Culpeper, Va. (UPI)—Armia U. S. wycofała wczoraj pozwolenie na pogrzebanie zastrzelonego przez zamachowca wodza Amerykańskiej Partii Nazistowskiej, George Lincolna Rockwell'a, byłego komandora-pilota wojennej marynarki amerykańskiej. — Rockwell miał być pochowany wczoraj na Cmentarzu Narodowym w Culpeper, gdzie spoczywa snem wiecznym około 16,000 weteranów.

Departament Obrony zgodził się na pochowanie Rockwella na cmentarzu, ale bez prowokacyjnych regalii nazistowskich. Zapowiedział też, że umundorowani "szturmowcy" ze swymi swastykami nie będą wpuszczeni na cmentarz.

Naziści usiłowali jednak postawić na swoim. Wobec tego kordon policji wojskowej zablokował przed parawanem wjazd na cmentarz.

Gwałtowne targi umundurowanych nazistów z zarządem szpitala toczyły się kilka godzin. Na miejsce przybył w końcu helikopterem generał-major Carl C. Turner i ostrzegł jeszcze raz nazistów, że nie mogą być w mundurach wpuszczeni na cmentarz. A kiedy i to nie pomagało, oznajmił o wycofaniu pozwolenia na pogrzeb. Naziści odpowiedzieli na odmowę buczeniem i okrzykami 'Heil Hitler' zanim zawrócili ze zwłokami z powrotem do zakładu pogrzebowego.

Krwawy Napad

Overton, Nev. (UPI).—Manażer, 30-letni Larry Staley, oraz dwie inkasentki, 40-letnia Betty Huhman i 30-letnia Vera Wathington, byli wczoraj zapędzeni do komory kasowej filii Banku of Las Vegas i zastrzeleni przez bandytę, który nie zdołał zrabować żadnych pieniędzy. W pół godziny po tym potrójnym morderstwie policja ujęła podejrzanego osobnika. Aresztowanym jest niejaki Terry Lynn Conger, 24-letni robotnik budowlany z pobliskiego Moapa.

Carmichael Przybył Do Hanoi We Wtorek

Tokio, (CST) — Rzecznik "czarnej siły", Stokely Carmichael przybył do Hanoi, jak podała tamtejsza agencja prasowa, we wtorek. Z ofcjalnego komunikatu wynika, że Carmichael został zaproszony do Północnego Wietnamu przez Azjo-Afrykański Komitet Solidarności.

Fala Terroru Viet Kongu

29 Ataków Na Pozycje Wojsk Alianckich

Saigon, Wietnam Południowy. (UPI) — W związku ze zbliżającymi się wyborami akcja terrorystyczna Viet Kongu nabiera niespotykanej dotychczas gwałtowności.

Dziś komuniści zaatakowali jedną z prowincjonalnych stolic Quang Ngai, i uwolnili 1,200 więźniów. Ponadto dokonano ataków na 29 różnych alianckich jednostek wojskowych.

W czasie akcji na Quang Ngai został zabity jeden Amerykanin a 12 rannych. W innych akcjach zginęło 3 żołnierzy US a 39 zostało rannych na terenie Południowego Wietnamu.

Rzecznik lotnictwa podał do wiadomości, że, ogniem komunistycznej artylerii, został strącony nad Północnym Wietnamem jeden samolot marynarki. Jest to 664 samolot stracony w czasie nalotów nad Północny Wietnam.

Wietnamscy kandydaci na prezydenta i senatorów, występujący przeciw kandydaturom obecnego prezydenta i premiera Południowego Wietnamu, odnoszą się z wielkim sceptyzmem do roli delegacji 22 wybitnych Amerykanów, przysłanych przez prezydenta Johnsona, celem obserwowania i zorientowania się czy wybory będą miały rzeczywiście "wolny" charakter.

Pilot U. S. w Chińskiej Niewoli

Hong Kong. (UPI). — Tutejszy dziennik komunistyczny podał do wiadomości, że z dwóch strąconych 2-go sierpnia nad Chinami samolotów amerykańskich, 3 członków załogi zostało zabitych, a jeden dostał się do niewoli.

Z zamieszczonej fotografii, wziętego do niewoli pilota U.S., stwierdzono, że jest to porucznik Robert J. Flynn.

Boumedienne Chce "Ukarać" St. Zjednoczone

Szczytówka Arabska w Hartumie. Dziś Przemawia Nasser

Środkowy Wschód. (UPI).— Dziś Algeria upaństwowiła 5 największych amerykańskich kompanii olejowych, działających na tamtejszym terenie. Są to: Esso-Standard Algerie, Esso-Africa, Esso-Saharienne, Mobil Oil - North Africaine i Mobil Oil-France.

Posunięcie to zostało podjęte przez Boumedienne'a jednocześnie z odbywającą się obecnie konferencją szczytową państw arabskich w Hartumie, w której ten najbardziej wojowniczy przewódca arabski odmówił swego udziału. Jest to zapowiedź, że Alger będzie nadal prowadził swą politykę, bez względu na uchwały hartumskie, gdzie ścierają się poglądy bardziej ugodowych państw arabskich.

Od 6-dniowej wojny z Izraelem amerykańskie firmy olejowe w Algerii znajdowały się pod kontrolą państwa. Obecnie nastąpiła ich oficjalna już konfiskata.

Szczątkowa Szczytówka w Hartumie

Do Hartumu nie przyjechał również drugi wojowniczy przewódca arabski, to jest prezydent Syrii, Atassi. Minister spraw zagranicznych Syrii odmówił udziału w obradach, ponieważ dotychczas jeszcze nie otrzymał z Damaszku odpowiednich upoważnień.

Przewódcy najbardziej umiarkowanych państw arabskich, to jest Tunisu, Maroka i Libii są nieobecni w Hartumie, ze względu na zły stan zdrowia.

W Jemenie Trwają Walki

Do Hartumiu nadeszły wiadomości o dalszych walkach w Jemenie między rojalistami a republikanami, którzy objęli tam władzę drogą zamachu stanu. Popierający rojalistów król Arablii Saudyjskiej oraz Nasser, którego wojska wspomagają republikanów — spotkali się na lotnisku w Hartumie. Przywitali się, jednak Nasser odmówił zajęcia miejsca w samochodzie razem z królem Faisalem, twierdząc, że jest to zbyteczne.

Emisariusz Tito

Dziś w Hartumie Nasser ma złożyć ważne oświadczenie na temat stosunków arabsko-izraelskich, jak stwierdza prasa egipska.

Tito, który ostatnio konferował z przewódcami arabskimi na temat jego planu załatwienia konfliktu na Środkowym Wschodzie, wysłał do Washingtonu swego specjalnego przedstawiciela, Marko Nikezica ze specjalną misją do prezydenta Johnsona. W podobnej misji wyjechał z Belgradu do Paryża Koca Popowicz, celem przeprowadzenia rozmów z DeGaulle'm.

Koordynacja Gospodarcza Pod Dyktandem Moskwy

Nowy Atak Sowietów Na Życie Gospodarcze Satelitów.— Plany Muszą Być Uzgadniane

Warszawa (DP). — Komitet wykonawczy Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej w Moskwie zdecydował wprowadzić ścisłą koordynację planów gospodarczych krajów członkowskich.

Przed kilku laty Chruszczow próbował wylansować centralny plan Komenkonu obowiązujący wszystkie kraje. Próby te rozbiły się o stanowczą opozycję Rumunii, za którą poszły niektóre inne kraje. Decyzja obecna nie idzie tak daleko ale, sugeruje, że plany na lata 1971-1975 będą uzgodnione w większych szczegółach niż dotychczas.

Trybuna Ludu pisze, że prace nad koordynacją odbędą się w dwóch etapach. W pierwszym dwustronne konsultacje przygotują wstępne plany krajów członkowskich.

W drugim etapie odbywać się będą również dwustronne konsultacje, ale już z uwzględnieniem przygotowanych szczegółowych materiałów i zaleceń dla poszczególnych krajów, zaleceń, które będą obowiązywać przy układaniu ich własnych planów gospodarczych.

Rezultatem będą dwustronne umowy regulujące ściśle na okres pięcioletni wzajemną wymianę towarową i współpracę gospodarczą.

Polish Alliance Daily – P.N.A. Youth and Sports Section

Kickers, Hansa, Reach Peel Cup Finals. Eagles In Fortuna Tourney

By A. KORSOWER

The Kickers paired up with Hansa in Hanson Stadium last Sunday to gain semi-final victories over the Lions and Norwegian-Americans in the Illinois Cup competition (formerly Peel Cup). The two will meet in a showdown for the title at the conclusion of the fall league schedule.

Both games were very dull with the only bright note provided by a last minute goal scored by Walter Ronge on a pass by Ernie Tuchscherer. The goal was a merciful one for the fans, for it put a sudden end to a game which would have gone into a yawning overtime. Before that the game was marked by a score via a free kick from Mike Noga, who spent the entire afternoon picking himself up from the turf into which he was dumped repeatedly by any one of the three Kickers defenders. Several good attempts at close passing were made by the Lions' Jose Guevarra, Trevor Brown and Mike Noga, but they always petered out at the Kickers' goal line without getting of the finishing shot at goal.

In the second game, Hansa came on resplendent with several newcomers of first class quality. There were the two Ortega brothers, Walter and William, who had trials with the Mustangs and Oswaldo Galarza, all from Ecuador. According to one knowledgeable report, Glarza was one of the great stars in Ecuador, although he originally came from Argentina. Then there was Alex (Alehandro) Majewski, also an Argentina-born Polish player, who served nobly with the Necaxa team in Mexico (we had the pleasure to comment on his play during our eleven weeks of television on W.C.I.U.-Channel 26), and one Jose Ortiz Cetale, who was at one time reported as signed by the Spurs.

With such illustrious additions it was no surprise that Hansa dominated the field, although it was evident that the new quintette did not get a chance to become acquainted with each other. They had great individual moves but lacked understanding among themselves. Cornel Krieger seemed lost among them, and kid brother Herman was a farce.

Majewski, Setale, and William (No. 7) Ortega were excellent, and obviously not being exerted to full scale efort. We look forward to seeing these men in future games.

Hansa won 3 to 0, on goals by Galarza, Ortega and Cornel Krieger. The Norwegian-Americans played very well, but were outclassed.

EAGLES TO PLAY IN LAKE VILLA SUNDAY

This Sunday will be the final summer showing of many soccer teams, with the Eagles going all out to Lake Villa for a full scale display of their Junior, Senior, and Old Boys teams. They will partake in the annual Fortuna invitational picnic, the details of which will come forth in our weekend release.

Joe Zyzda, the hard working Eagles' official, along with Casey Janiszewski, showed some concern about instructing their members how to get there.

The easiest and simplest way is through the Tri-State tollway (94) to route 132 to Lake Villa, or via Edens to 132 to Lake Villa.

In other games on Sunday, Real F.C. topped the Slovaks 1 to 0 in a First Division league match, Sparta held the Milwaukee Tigers to a 2 to 2 tie, and the Olympics edged Inca 5 to 4 in their first outing since their suspension six months ago.

Sport Parade

New York. — (UPI) — Boston manager Dick Williams sees "This Thing" going down to the last day of the season.

And if it does, he prays it won't wind up the same way "That Thing" did.

By "This Thing," he means the present American League pennant race in which the Twins, White Sox, Tigers and Red Sox are bunched tighter than a pack of wolves fighting to get inside the same door.

By "That Thing," Williams means the last such heart-stopper he was involved in.

It was the 1951 National League race, it went even past the final day of the season into a playoff, and Williams was a utility outfielder with the Brooklyn Dodgers. Maybe you remember that day at the Polo Grounds. Williams does. Exceptionally well.

"I was sitting on the steps of the dugout near where they kept the trunk for the bats when he (Bobby Thomson) came up to bat," says Williams.

"The first pitch was between the belt and the letters and Thomson took it for a strike. He stepped out of the batter's box and kicked at the dirt. I think he was mad at himself for taking the pitch.

"The next pitch was up and in, and he chopped at it. He hit a line drive and it was bye-bye for us."

Williams remembers walking across the field to the centerfield clubhouse, head down and chin on his chest.

If he can possibly help it, he doesn't care to do the same thing this year.

"This could easily go right down to the final 48 hours, probably even to the last 24," says the Red Sox manager. "We play Minnesota the last two days in Boston."

The natural advantage of that plus the fact his Red Sox will be playing in friendly Fenway Park through most of September is not lost at all on Williams.

"Naturally, I'm all for that," he laughs. "I've said al along we'd win more games than we'd lose. Now that we've come this far I'd be some kind of fool if I didn't believe we could win it all. I most certainly do. It would be the greatest thing for the city of Boston since 1914 when the 'Miracle' Braves won."

It wouldn't be such a bad thing for 38-year-old Dick Williams, either.

It would be the first time in baseball history that a first-year manager took over a ninth place club nd won a pennant right out of the box.

That isn't lost on Williams, either.

"It would be nice, but I don't think about it. All I think about is the game on hand," he says, talking exactly like a manager again. "I don't think about winning the pennant or losing it. People might not believe it, but a manager doesn't think about those things. Not at a time like this anyway.

"No matter what happens, I mean even if we don't win, I don't see how Yaz (Carl Yastrzemski) can miss getting the MVP award. He's an all-ways ballplayer. Does absolutely everything. He's the best ballplayer I've ever seen in one complete year.

"That's right, I played on the same club with fellows like Duke Snider, Jackie Robinson, Gil Hodges and Roy Campanella. I still say I never saw anyone do better than Yaz in one year.

"Everybody has had a hand in what we've done so far. I could name them all . . . Rico Petrocelli . . . Jim Lonborg . . . Mike Andrews . . Jose Tartabull saved us a game just the other day . . . and Jerry Adair has been fantastic. He's a real pro from way back. Did you know he started chewing tobacco at 14?"

Uh-uh. Didn't know that at all.

So what? Nobody even dreamed about the rest of the Red Sox either.

Mayo Smith, starting out with Brooklyn Dodger first baseman Gil Hodges hit 19 sacrifice flies to score runs in 1954 — a major league record.

BE MY GUEST, BUT PLEASE...

Only you can prevent forest fires!

For the second consecutive year the Chopin Park Post of the Polish Legion of American Veterans is the recipient of the first place membership award at the 37th annual state convention held at the State Department headquarters located at 3024 N. Laramie Avenue. Pictured from left to right are delegates from Chopin Park Post Alex Gondek, Chester B. (Ches) Michon, post commander who enroiled record new mebers for the post, Walter Bajorek, senior vice-commander, and Joseph Smoucha, adjutant.

Augustana College Football Practice Begins Friday

Rock Island, Ill. — Three varsity players from Davenport (Iowa) Central's undefeated football team of 1966 are among the 35 freshman prospects who are expected to bolster the Augustana Vikings' chances for a second straight championship in the College Conference of Illinois and Wisconsin.

Head coach Ralph Starenko will greet a squad of more than 70 candidates, including 26 returning lettermen, when Press Day is held Thursday, Aug. 31. Practice will begin the following day in preparation for a nine-game slate.

Davenport Central's contributions to the 1967 Augie roster are halfbacks Tony Clay and Loren Arp, and tackle Tom Pugh. Clay was the No. 1 offensive halfback at Central, and Arp made the All-Metropolitan defensive team. Pugh, who stands 6-4 and weighs 220, and one of three top tackles at Central. He also was a "giant" in the classroom, ranking 9th scholastically in a class of 650.

Two other freshman candidates who played on an undefeated high school team are James Bailor and Nick Keleman of Roosevelt High, East Chicago, Ind. Bailor is a tight end and a punter, while Keleman is a 205-pound center.

One fo the better line prospects, according to Starenko, is a 6-1 and 225-pound tackle, Tony Fick of Spring Grove. But Fick will look small alongside another tackle candidate, 260-pound John Halsey of Thornton Fractional, Lansing.

The Viking coaching staff will not be lacking for quarterbacks among the frosh. No less than five were signal callers in high school. Included in the quarterback contingent is Tony Kotlarz, from West Leyden High at Northlake. Small but fast, Kotlarz is an all-around athlete as well as an Illinois State Scholship winner.

Other quarterback candidates are Norman Evans, an all-league performer at Lutheran High North, St. Louis; Robert Tichenor, Lake Zurich; Ken Anderson, Batavia, and Terry Ferrari of Chicago Fenger.

The Augie squad this year will have two Koivula brothers, Dave and Steve from Joliet, and they both play the same positions, center and linebacker. Dave, a junior, is a two-year letterman. He will get competition this fall from his 200-pound younger brother, Steve, a freshman. Steve won honorable mention in the prep league at Joliet, and was in the upper 10 per cent of his class.

A contender at halfback will be John Malvik, who was a teammate of Kotlarz at West Leyden High. He is another all-around athlete and Illinois State Scholarship winner.

Also seeking a halfback post is David Markward, who was co-captain of the Dubuque, Iowa, High School team.

Other freshman candidates for backfield positions are Phillip Mitchell, Richmond, Ind.; Marcus Salone of Chicago Farragut; James Lindquist, Burlington, Iowa; Richard Diebel, Lansing; Jory Keller, Lane Tech, Chicago; David Bloomberg, Al Wood High School, Woodhull: Timothy Buchan, Waterloo, and John Brown, Havana. The latter, at 6-1 and 195, is considered one of the top prospects at halfback.

Two Chicagoans, Jim Marchese of Calumet High and Marshall Nunnully of Lane Tech, are highly rated at guard positions. Marchese, at 6-1 and 210, was an all-conference choice and ranked fifth in his graduating class. Nunnully, also 210, was first string on Lane Tech's championship team in the Northwest Red Division of the Chicago Public School League.

Other prospective linemen among the freshmen are Dacyl Rice, guard and defensive end, of Moline; Michael Robinson, linebacker, Richmond, Ind.; Alan Hadersen, guard, Dixon; Ken Hultgren, tackle, Chicago Fenger; Dave Schlichte, all-conference guard at Lutheran High North, St. Louis; Andrew Schnack, guard and linebacker, Quincy; Gary Seaholm, all-conference tackle at Grayslake; Logan Stiers, all-Cornbelt Conference choice at Al Wood; Ross Collins, co-captain and guard at Quincy, and Brian Danhauser, end from Racine, Wis.

A transfer student who will aid the Viking cause is Roger Larson, a 6-2 and 205-pound tight end from Bode, Iowa. He played the past two years at Waldorf Junior College, Forest City, Iowa.

Further help will come from two Augie sophomores who did not play football last year due to health reasons. They are Tom Krolak, of Oak Lawn, who has potential as a split end and defensive halfback, and Julius Jerdon, defensive halfback from Omaha. Krolak, a star shortstop on Augie's baseball team last spring, was an all-conference football player at Oak Lawn.

Another candidate for defensive halfback is Paul Terwilliger, a second semester freshman from De Kalb.

Futurity Trial Stakes At Arlington Park

$25,000 added . . . 2 y.o. colts and geldings . . . 6½ furlongs . . . this is the 5th running of the Futurity Trial Stakes . . . inaugural in 1962 went in two divisions with Candy Spots winning the first and Space Skates the second; both colts owned by Rex C. Ellsworth and both ridden by Bill Shoemaker . . . was not on stakes program the year of Golden Ruler's victory in the Arlington-Washington Futurity (1963) . . . top-weighted horse under allowance conditions has yet to win: Delta Judge and Bold Bid with 119 lbs., in 1962 first division, Jet Traffic with 122 in 1962 second division; Umbrella Fella with 120 in 1964; and Port Wine with 122 in 1965; Lightning Orphan with 116 last year.

1966 finish: Lightning Orphan (R. Broussard), Diplomat Way, Turma-Now, Time 1:16 2-5.

Best Time: Lightning Orphan (last year).

Largest winning purse: $35,000 to Our Michael in 1965.

Nominees: all 286 eligible to the 1967 Arlington-Washington Futurity including Marsh, Bowsher and Micklewood's Jim White, North Star Ranch's Gin-Rob, Harbor View Farm's Exclusive Native, Calumet Farm's Forward Pass, May Keim's Nash Co K, Bwamazon Farm's T.V. Commercial, Ogden Phipps', Vitriolic among others.

Joe Namath In Trouble Again

New York (UPI) — Quarterback Joe Namath, the New York Jets' $400,000 problem child, is in trouble again — this time for allegedly assaulting a sports editor.

Papers were filed in New York State Supreme Court Monday charging the pro football star and two other men with assaulting Charles Parmiter, sports editor of Time Magazine, in a Manhattan east side night spot.

The asault allegedly took place Aug. 4, shortly after 3 a.m. in the Open End Bar.

Parmiter is seeking to learn the identity of the two other men who allegedly were present.

The applications returnable Sept. 7 direct Namath and Murray Shaaf, owner of the night spot, to reveal in court the names of the two companions.

Parmiter's attorney said it was important that the two men be identified so they can be included as co-defendants with Namath and Schaaf in the court action.

The affidavit charged "without any warning or provoation," Namath grabbed Parmiter by the lapels, slammed his head back over the top of a cigarette machine and held him there for approximately the next 10 or 15 minutes.

During that time Parmiter charged that Namath and another man whom Joe called "Mickey" joined in striking him in the face. "Mickey" was reported to be a professional boxer.

It also has been charged the second unidentified man hovered around the alleged attackers and prevented other persons in the bar from interceding.

The incident could coincide with the trouble Namath had when he left the Jet training camp in Peekskill, N.Y., the night of Aug. 3 and was later fined by coach Weeb Ewbank.

It's Family Day Again — Saturday

Chicagoland families will get another chance to root for the Chicago Cubs together, Saturday, Sept. 2, as the Cubs play the Mets in a doubleheader.

Family Day has proven one of the most popular attractions this season. Here is how it works: Dad pays the full grandstand admission of $1.50, but Mom is admitted for only $1.00, and the children for 50c apiece. The minimum family unit is three: Dad, Mom and a child.

Bubba Hicks Tavern of Houston, Tex., was the first American Baseball Congress champion in 1935.

* * *

Bill Voiselle, of Ninety-Six, S.C., former pitcher for the New York Giants, wore No. 96 on his uniform.

* * *

Bob Goalby won the first tournament on the 1967 pro golf tour, the San Diego Open.

Z BOCZNEJ TRYBUNY SPORTOWEJ

Pisze ZYGMUNT P. BOBIN

SUKCESY zwłaszcza ostatnich Igrzysk Olimpijskich w Rzymie i w Tokio są najbardziej cenne. Pamiętamy je jeszcze wszyscy. W latach od 1945 do 1966 polscy sportowcy pobili 66 rekordów świata i 25 rekordów Europy. W mistrzostwach świata w tym samym okresie kroniki polskiego sportu zanotowały około 140 medali. W mistrzostwach Europy w tych samych latach Polacy wywalczyli ponad 200 medali.

* * *

ZA TYMI wynikami kryje się ogromny wysiłek. Dużą zasługę w wysokim poziomie sportu polskiego ma kadra trenerów i instruktorów. Na koniec 1966 roku mieliśmy zarejestrowanych 3,241 trenerów, podczas gdy w 1956 roku tylko 1,892. Około 10,000 instruktorów wszystkich dyscyplin sportu pracuje po części społecznie lub zawodowo we wszystkich ogniwach ruchu sportowego. Działalność sportowa skupia się przede wszystkim w ponad 1,600 klubach sportowych.

* * *

CZTERY wyższe uczelnie wychowania fizycznego wykształciły w latach 1946 - 1966 około 7,400 wysokiej klasy specjalistów (nauczycieli, trenerów sportu względnie instruktorów rehabilitacji leczniczej). Corocznie opuszcza 500 absolwentów mury uczelni w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu i Krakowie. Polska posiada obecnie ,chociaż jeszcze mało, 3,650 sal gimnastycznych w szkołach, podczas gdy w 1950 roku liczba ta wynosiła jedynie — 1,350. Przed 1939 rokiem posiadaliśmy i sztuczne lodowisko, obecnie mamy ich 15.

* * *

ROZWINIĘTY dopiero po II wojnie światowej sportowy ruch na wsi skupia w 15,000 LZS-ach ponad 600,000 członków. Jest to niezwykle symptomatyczne zjawisko w przeobrażaniu społecznym polskiej wsi. Odrębna organizacja sportu szkolnego—Szkolny Związek Sportowy — skupia w swych szeregach ponad 883,000 dzieci i młodzieży w 10,830 Szkolnych Kołach Sportowych oraz 26,000 w 233 Międzyszkolnych Klubach Sportowych.

* * *

WYSOKĄ wartość posiada w Polsce ruch spartakiadowy, polegający na aktywnym uczestniczeniu w różnorodnych imprezach sportowych, których uwieńczeniem są imprezy poszczególnych szczebli aż do centralnego włącznie oraz na wielkiej aktywności społecznej, zwłaszcza w budownictwie sportowym. Spartakiady stwarzają możliwości sportowego wyżycia się szerokich warstw społeczeństwa, szczególnie młodzieży, stanowią także sito dla wyłapania najlepszych talentów do sportu wyczynowego.

* * *

GODNY podkreślenia jest jeszcze fakt aktywnego uczestniczenia pobliskich działaczy w różnych organizacjach międzynarodowych. Jednym z najbardziej aktywnych jest między innymi członek MKOl, prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego Włodzimierz Rzeczek. Wszyscy działacze widzą w sporcie doskonałą platformę zbliżenia i przyjaźni między narodami bez względu na różnice rasowe czy polityczne. Sądzimy, że tych kilka danych pozwoli Czytelnikowi zorientować się ogólnie o polskim sporcie. Można by jeszcze pisać przecież wiele o jego organizacji, o aktywnej, twórczej i inspirującej roli Polskiego Komitetu Olimpijskiego w całym ruchu, o wielu innych kwestiach.

* * *

WIDAĆ już znaczny dorobek, jednak i trudne zadania i zamierzenia. Trzeba także pokonywać różne trudności, które niesie współczesne życie i sytuacja na świecie. Zawsze jednak przyświeca wszystkim działaczom ruchu sportowego w Polsce cel najlepszego rozwoju szlachetnej sportowej rywalizacji młodego pokolenia, kształtowania ciała i charakteru, czerpanie ze sportu radości życia, siegania także po zwycięstwa na sportowych arenach.

* * *

W JUBILEUSZOWYM roku odbywają się w Polsce liczne imprezy sportowe. Szczególnie uroczyste będą spartakiady w poszczególnych dyscyplinach sportu, w tym najuroczyściej będzie, jak sądzimy, na spartakiadzie gimnastycznej. Od tej dyscypliny bowiem rozpoczął się 100 lat temu rozwój polskiego sportu.

Kalendarzyk Historyczny Na Miesiąc Wrzesień

Rocznica Zbrodniczego i Zdradzieckiego Napadu Niemców i Rosji Na Polskę.—28-lecie Rozstrzelania Prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego Przez Niemców.—Rocznica Odsłonięcia Pomnika Kościuszki w Parku Humboldta w Chicago. — Zwycięstwo Sobieskiego Pod Wiedniem.

1go września, 1939 r. — Niemcy hitlerowskie, w wojennej spółce ze Związkiem Sowieckim, napadły na Polskę, rozpoczynając w ten sposób II wojnę światową. Na tydzień przed agresją, na tajnym posiedzeniu Hitler powiedział wyższym dowódcom wojskowym: "...Zniszczenie Polski jest celem zasadniczym. Dam propagandzie jakiś powód dla usprawiedliwienia wybuchu wojny, — mniejsza o to wiarygodny czy nie. Nikt nie będzie pytał zwycięzcy, czy mówił prawdę...". W strasznych dniach wrześnionych do walki stanął jednak cały naród, bohatersko stawiając czoło najeźdźcy, nie cofającemu się przed żadnym bestialstwem. Uległ dopiero gdy mu Moskwa zadała cios zdradziecki w plecy.

1go września, 1940 r. — bohaterski Prezydent Warszawy Stefan Starzyński, rozstrzelany przez Niemców w obozie koncentracyjnym w Dachau.

3go września, 1939 r. — Anglia i Francja wypowiadają wojnę Niemcom nazistowskim na skutek zdradzieckiego napadu na Polskę.

3go września, 1909 r. — W Sopocie (pod Gdańskiem) rozpoczął obrady pierwszy zjazd Młodokaszubski. ". . . Bracia Kaszubi! Bądźcie sobą — pisał zaraz po zjeździe na łamach "Gryfa" Aleksander Majkowski, twórca ruchu odrodzenia narodowego wśród ludności kaszubskiej. — Miejsce wasze (jest) w szeregach Narodu Polskiego, z którym łączą was krew, kościół jeden, którego wy jesteście przednią strażą nad Bałtykiem..."

7go września, 1939 r. — po bohaterskiej, siedmiodniowej obronie przeciwko wielokrotnie silniejszemu nieprzyjacielowi skapitulowała załoga Westerplatte, mająca rozkaz utrzymania się przez 36 godzin. 182 żołnierzy polskich przez 7-dem dni i nocy odpierało natarcia Niemców, których siły wynosiły ponad cztery tysięcy żołnierzy, 65 dział i ponad 100 karabinów maszynowych. Szturmy niemieckie wspierał swoimi potężnymi działami niemiecki krążownik "Schleswig - Holstein." Załoga polska Westerplatte dysponowała karabinami ręcznymi i maszynowymi oraz jednym działem.

8go września, 1569 r. — zmarł Mikołaj Rej, nazywany zwykle ojcem polskiego piśmiennictwa, on to bowiem jako pierwszy w całym swym poważnym dorobku pisarskim posługiwał się nie łaciną, lecz wyłącznie językiem polskim, który w XVI wieku jeszcze rzadko pojawiał się w naszej literaturze. Pisma Reja to piękny pomnik staropolskiego języka.

11go września, 1838 r. — urodził się w Kaliszu Adam Asnyk. ". . . Szczupły pan o przystrzyżonej bródce — pisano we wspomnieniach o nim — był nie tylko wielkim poetą, ale i prawdziwym patriotą. Jeszcze za swoich uniwersyteckich lat dostał się do Cytadeli warszawskiej za udział w tajnym patriotycznym stowarzyszeniu, podczas Powstania Styczniowego piastował przez jakiś czas godność członka Rządu Narodowego. Był też założycielem Towarzystwa Szkoły Ludowej — organizacji oświatowej, która położyła tak wielkie zasługi dla rozwoju nauki i czytelnictwa w Galicji (zaborze austriackim)..."

11go września, 1904 r. — Uroczyste odsłonięcie pomnika generała Tadeusza Kościuszki w Chicago w parku Humboldta. Pomnik ten powstał dzięki staraniom Związku Narodowego Polskiego ze składek Polonii Amerykańskiej. Przed pomnikiem Kościuszki w Chicago odbywają się od tego czasu olbrzymie Manifestacje Obchodu Konstytucji 3-go Maja.

12go września, 1683 r. — Wieczorem, po trzydniowej niezwykle zaciętej walce z Turkami pod Wiedniem, król Jan III Sobieski "generalnym rzutem myśli strategicznej — jak pisze prof. Władysław Konopczyński— rozstrzygnął wciąż ważące się na obie strony losy bitwy. Atak husarii zmusił Turków do ucieczki. Wiedeń, oblegany od lipca, został uratowany."

12-go września, 1635 r. — w Sztumskiej Wsi, w pobliżu Malborka, został zawarty rozejm na 26 lat pomiędzy Polską a Szwecją. Szwedzi nie dotrzymali warunków rozejmu—i w 1655 roku wkroczyli w granice Rzeczypospolitej. Rozpoczął się wówczas nowy okres wojen szwedzkich, który zwykliśmy nazywać "Potopem" — tak, jak go nazywał wielki nasz pisarz Henryk Sienkiewicz.

15go września, 1939 r. — zakończyła się wielodniowa, krwawa bitwa nad Bzurą (zwana przez Niemców bitwą pod Kutnem) — największa bitwa kampanii wrześniowej. Żołnierz polski w walce z wielokrotnie silniejszymi dywizjami niemieckimi dał dowód niezwykłej bitności, zmuszając dowództwo niemieckie do zmiany planów. Część oddziałów polskich wycofując się z nad Bzury, przedarła się do Modlina, część zaś do Warszawy.

Podczas bitwy oddziały niemieckie zastosowały po raz pierwszy zbrodniczy sposób, używany przez hitlerowców niejednokrotnie w różnych kampaniach późniejszych, a także w Powstaniu Warszawskim. Mianowicie pod Łowiczem przed nacierającymi czołgami Niemcy pędzili mieszkańców tego miasta na polskie linie obronne.

17go września, 1939 r. — Hordy Rosji Sowieckiej na skutek układu z Niemcami zawartego przez Mołotowa i Ribbentropa wkroczyły do Polski, zajmując miasta i wsie polskie i wywożąc miliony Polaków w głąb Rosji Sowieckiej. Zdradziecki ten cios "pchnięcia sztyletu" w plecy walczącej Polski,—sowieccy azjaci mongolscy nazwali "przyjściem z pomocą narodowi polskiemu". Rosja Sowiecka w porozumieniu z Hitlerem dokonała czwartego rozbioru Polski.

17-go września, 1944 r. — rozpoczęła się bitwa pod Arnheim nad Dolnym Renem, w której odznaczyły się niezwykłą walecznością oddziały polskiej Samodzielnej Brygady Spadochronowej, zorganizowanej w Szkocji z myślą o wykorzystaniu jej dla desantu powietrznego w Polsce. Bitwa zakończyła się klęską spadochronowych oddziałów alianckich, przy czym polska brygada poniosła straszliwe straty w ludziach.

18-go września, 1772 r. — Pierwszy rozbiór Polski przez Rosję, Prusy i Austrię.

20-go września, 1410 r. — wojska polskie i litewskie odstąpiły od oblężenia krzyżackiej stolicy—Malborka. Zwycięstwo grunwaldzkie nie zostało w pełni wykorzystane.

21-go września, 1860 r. — urodził się Wacław Sieroszewski, znany polski pisarz, który 15 lat spędził na zesłaniu na Syberii i znakomicie ją poznał w czasie swych dalekich wędrówek. Tematyce z życia ludów dalekiego wschodu poświęcił większość swych dzieł. Wacław Sieroszewski w okresie przedwojennym był prezesem Polskiej Akademii Literatury.

27-go września, 1939 r. — polskie dowództwo obrony Warszawy zdecydowało się rozpocząć pertraktacje z Niemcami w sprawie kapitulacji miasta. W dwa dni później dowódca Grupy Armii "Warszawa", gen. —Juliusz Rómmel wydał pożegnalny rozkaz do obrońców Warszawy i Modlina, w którym czytamy: Wypełniliście swój obowiązek sumiennie i bez reszty.

Swoim oporem ściągnęliśmy na nasz front niewspółmiernie przewyższające siły wroga i tym samym nie pozwoliliśmy na ich użycie przeciwko naszym sojusznikom, dając im możność przygotowania się do przyszłego zwycięstwa. Składajcie broń na mój rozkaz, ponieważ uznałem, że dalszy opór jest bezcelowy i niemożliwy z powodu wyczerpania się amunicji i zapasów żywności"... "Przeżywamy ciężkie czasy. Lecz pamiętajcie że nie wolno upadać na duchu. Nie wolno dopuścić do załamania się. Bo obecne niepowodzenie jest chwilowe, zwycięstwo będzie po naszej stronie. I pamiętajcie że: Jeszcze Polska nie zginęła, Póki my żyjemy. I to, co nam obca przemoc wzięła, siłą odbierzemy..."

Efektowna Urocza

Wzór 4747

Wygodna do noszenia, łatwa do uszycia, wyszczuplająca z magiczną długą boczną strzałką wysmuklająca talię. Kołnierzyk-krawacik dodaje efektowniejszego wyglądu.

Wzór 4747 jest do nabycia w rozmiarach dla Misses' 10, 12, 14, 16, 18, 20. Na rozmiar 14 potrzeba 2⅞ jarda—39 calowego materiału.

Cena wzoru 65 centów. Należytość prosimy nadsyłać w srebrze lub w 5c znaczkach pocztowych. Z Kanady gotówką.

Wypełnijcie ten kupon przy zamawianiu wzorów adresując: — Dziennik Związkowy, 1201 Milwaukee Ave., Chicago Illinois 60622.

Imię i Nazwisko.....

.....

Adres.....

Miasto..... **Stan**.....

No. Mojelka.....

Rozmiar (Size).....

ANNE ADAMS Nowe Jesienne Fasony

Zobaczcie najładniejsze i najnowsze fasony we wszystkich rozmiarach, w naszym jesienno-zimowym katalogu.

JEDEN WZÓR DARMO Z NADESŁANIEM KUPONU — który znajduje się w jesienno-zimowym katalogu.

Cena katalogu 50 centów

Zamówcie przesyłając 50 centów w srebrze lub 5 centowych znaczkach pocztowych.

pociąg odchodzi o północy...

pociąg odchodzi o północy...

POCIĄG ODCHODZI O PÓŁNOCY

to prawdziwe wydarzenia z ostatniej wojny

Będziecie czytali tę książkę całą noc jak ją zaczniecie czytać wieczorem!

Autor: Wacław Solski

Cena: $2.00

C.O.D — nie wysyłamy

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

1201 Milwaukee Ave.

Chicago, Ill. 60622

Secret Agent X9 By Al Williamson and Archie Goodwin

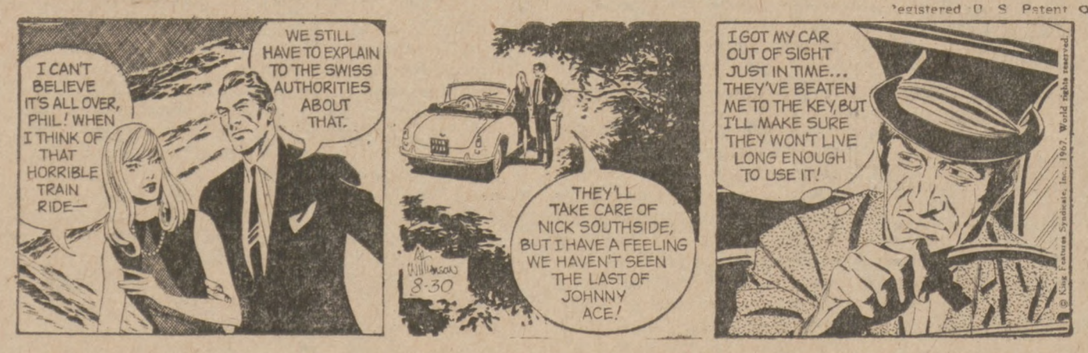

Registered U. S. Patent Office.

Służyłem w P. G. R.-że

Jak To Było z Kopaniem Rowów i Wypłatą Robotników

A. Radziejowski

Istotnie tak było. Istotnie służyżyłem, choć nazywało się to pracą w sensie podniośle socjalistycznym. To nie jest opowiadanie socrealistyczne, ani nic z tego sur, czy pop, a poprostu własne parszywe doświadczenie. Nie zupełnie parszywe — parę osób i siebie w tej liczbie muszę zaliczyć do ludzi, których życie ówczesne w wielkim stopniu spotponowało, ale nie sparszywiło. Cały polski świat pracy już wówczas wszedł na drogę oportunistyczną, prowadził grę, jak się mówiło i dziś mówi bytową, reprezentując cały wachlarz nizin społecznych lub też inny wachlarz składający się z ludzi, którzy na siłę do tych nizin zostali zepchnięci.

Było to w roku 1955. Rok ten w Anglii. Francji, Ameryce nie notowany. Dla mnie i dla szeregu innych obywateli polskich zdawało się, że zjawiła się pewna szansa znalezienia jakiegoś innego "modus vivendi", aniżeli dotychczasowy na statusie "wroga ludu". Tych kilka zdań napisałem dla orientacji w jakim stadium głupoty, politycznego i socjalnego mętliku to się działo.

Jak To Się Działo

Najlepiej będzie, gdy wprowadzę w temat w sposób zdramatyzowany. Miejsce i tło akcji: Zespół P.G.R.—Pszczółki obejmujący teren Gdańskich Żuław podzielony na 8 gospodarstw zlepionych sztucznie w różnych poniemieckich "guts gebitów". Po dawnych właścicielach pozostały jakieś gruzy zabudowań i obiektów użytkowych, zarysy klombów i roślinność przydomowa, wśród której można by znaleźć niemiecką książkę kucharską, a czasem i "Intrygę i miłość". Działania wojenne i powojenne, traktory sprowadzone, aby było czym uruchomić tą ziemię i zatrudnić ludzi przybyłych tam z różnych stron Polski, przeważnie z ziem wschodnich. Żuławy przez kilka lat powojennych były zalane wodą naskutek zniszczenia urządzeń wypompowujących wodę, jak też zamulenia kanałów melioracyjnych. Dziesięć lat takiego stanu spowodowało nieużytkowość tych ziem i okoliczny brak w zaopatrzeniu, jak też trudność podjęcia gospodarki rolnej na terenie, który przeistoczył się na dobre w bagno. Oczywiście, trzeba było odrazu, jak to się mówi, wziąć byka za rogi. Ale w owym minionym dziesięcioleciu brano innych byków politycznych, a te sprawy, o ile ktoś chciał rzetelnie się nimi zająć natrafiały na opór personalny, złowrogą ignorancję, szukanie winnych, doktrynalne podejście nie widzące prostych racji gospodarczych. Woda i ziemia stała się dla tych głupców i błaznów rewolucji, czy socjalizmu jakąś socjalną plazmą, obiektem demagogii, przydziałów dla posłusznych durni kłaniających się w pas nie rewolucji, czy socjalizmu, ale tym poprostu pełnomocnikom partii. Reszta szła do areału ziemi państwowej, Pegeerów. W momencie, gdy tam podjąłem pracę, ziemia była już podzielona, ale wydajność jej była tylko zaplanowana.

Marynarz-Dyrektor

"Dramatis personae": 1) Marian Michniewicz, rodem z Wileńszczyzny, dyrektor zespołu P.G.R. Pszczółki — członek partii, zawodowy marynarz, który na stanowisku sekretarza komórki partyjnej na jakimś statku okazał brak "czujności" i za wysoką tolerancję w stosunku do kolegów. To było przyczyną jego usunięcia z marynarki i nominacji na stanowisko dyrektora w pegeerach. Mówił o tem szczerze, zaznaczając, że w tej sytuacji będzie przekazywał dyrektywy odgórne, podpisywał sprawozdania, plany i listy płacy. Mówił: towarzysze! nie podprowadźcie mnie — jestem człowiekiem uczciwym i nic wam złego nie zrobię, ale wiedźcie, że nie umiem odróżnić owsa od pszenicy — jestem marynarz.

2) Witalis Sałatko-Petryszcze, Inspektor Okręgu Gdańskiego Urzędu Melioracji. Podobno b. kapitan armii carskiej, dowódca kompanii saperów. Z rodziny białoruskiej, gdzieś z Witebszczyzny.

3) Kazimierz Kurozwęk. Człowiek trzydziestoletni, energiczny i odważny. Kierownik gospodarstwa Parczewo. Syn stangreta Radziwiłła z Kieleckiego. Mówił: u J. W. Księcia Pana nie tak się gospodarowało, nie takie były konie, nie takie stajnie — tam się spało w stajni, ale tam pachło, a tu śmierdzi w tych kancelariach dyrekcyjnych i wszędzie.

4) Walenty Krzak, chłop, osadnik na przydzielonym gruncie 4 hektarowym z liczną rodziną, zatrudniony wraz z synem w pracach melioracyjnych.

Gdy pewnego poranku siedziałem na korytarzu na ławce w instytucji zwanej Wydział Zatrudnienia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej podszedł do naszej grupy jakiś starszy pan o niechlujnym wyglądzie z szczeciniastą siwą brodą i zaczął rozmowę. Propozycja jego była wyraźna: szukam kierowników na trzy rejony do prac melioracyjnych. Kwalifikacje nie potrzebne. Sam będę kierować pracami, potrzeba mi tylko obeznanych z rachunkowością, aby potrafili obliczać należność robotników i pilnować wykonania ich pracy. Zarobki są dobre... Środki techniczne, dojazdy, fundusze są w gestii dyrektorów P. G. R.

Trzech Ochotników

Trzech nas siedziało na tej ławce i wszyscy z miejsca zgłosiliśmy się do tej pracy. Byliśmy ludźmi, których nie przepuszczało żadne sito personalne, a tu, jak się zdawało nie było żadnego sita. Gdy rozpocząłem swoją pracę, a było to w lutym, o melioracji nie było mowy. Ziemia była zamarznięta. Sałatka był pod tym względem chytry. W tym, bowiem czasie można było liczyć na robotnika. Później rozpoczynały się orki i wszystkie P.G.R-y brały ludzi na siłę (różne były środki przymusu) do orek i siewów. Dyrektor Michniewicz powitał mnie przyjaźnie i powiedział na zakończenie: pańska sprawa (rzadko później mówił do mnie—wy) kopać te rowy i czyścić—moja pilnować, aby zebrać i odstawić zbiory na jesieni. Jestem tu od grudnia i dotychczas nie widziałem żadnego ziarna, chyba tą sieczkę, co sypią krowom, co cięgiem ryczą z głodu. Chwała Bogu mieszkam w Gdańsku i w nocy tego ryku nie słyszę. Rowów żadnych nie widziałem, chyba są pod śniegiem. Zobaczy pan je na wiosnę, ale te moje krowy chyba wiosny nie dożyją. Ale to pana nie obchodzi—szukaj pan swoich ludzi.

Znalazłem siedmiu robotników siedzących na kupie ściętych gałęzi i witek z przydrożnych wierzb. Taki był plan robót melioracyjnych na okres luty-marzec. Jak się później okazało nikt tymi kupami nie zainteresował się i nie zostały one sprzątnięte przez wiele miesięcy.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Wiadomości z Cleveland, Ohio i Okolicy

KORESPONDENT: — W. P. MEKLEMBURG
3562 WEST 32nd ST., CLEVELAND 9, OHIO

OD REDAKCJI:—Pod uwagę Gmin i Grup ZNP, Towarzystw i Klubów— uprasza się wszelkie zawiadomienia i wiadomości do Kroniki z Cleveland i okolicy — nadsyłać wprost do korespondenta Dziennika Związkowego p. W. P. Meklemburga pod wyżej podany adres.

Ks. Prałat Kazimierz S. Ciołek Dyrektorem Kat. Opieki Społecznej

Ks. Biskup Clarence G. Issenmann, ordynariusz Diecezji Clevelandzkiej, zamianował Ks. Prałata Kazimierza S. Ciołka, Dyrektorem Katolickiej Opieki Społecznej w diecezji obejmującej 8 powiatów.

Ks. Prałat Kazimierz S. Ciołek, obejmie to stanowisko po ks. Prałacie Michael'u B. Ivanko, który idzie na probostwo w parafii Najśw. Maryi Panny w Mentor, gdzie ostatnio zmarł proboszcz tej parafii Ks. Albert A. Karper.

Ks. Prałat Kazimierz Ciołek, święcenia kapłańskie otrzymał z rąk Arcybiskupa Edwarda F. Hobana, dnia 18-go maja 1946-go roku, w Katedrze św. Jana w Cleveland.

Pierwszą jego placówką duszpasterką była parafia Matki Boskiej Częstochowskiej na Corlett, którą objął 7-go czerwca 1946-go roku. 23-go września 1948-go roku został dyrektorem Sodalicji w parafiach w Cleveland (Cleveland Parish Sodality Federation). Dnia 2-go grudnia tegoż roku został członkiem Trybunału Diecezji Clevelandzkiej. Dnia 19-go maja 1950-go roku zamianowany został Kapelanem katolickiej młodzieży w przytułku Parmadale w Cleveland. 7-go września 1955-go roku rozpoczął studia na Uniwersytecie Kat. w Washington, D.C. 18go lipca 1957-go roku został Kapelanem Marycrest School w Independence. Dnia 10-go marca 1960-go roku został Szambelanem Papieskim, a 14-go września 1961-go roku został Dyrektorem Domu św. Antoniego w Cleveland, dla chłopców pn. 8301 Detroit Ave. które to stanowisko nadal zajmuje.

Był także przez dziesięć lat asystentem Ks. Prałata Michaela B. Ivanko, a obecnie został mianowany Dyrektorem Katolickiej Opieki Społecznej w Diecezji Clevelandzkiej. Catholic Charities Corp. jest milionową korporacją obejmującą 8 powiatów Diecezji Clevelandzkiej.

Ks. Prałat Kazimierz S. Ciołek, ma dwóch braci księży, siostrę w zakonie, trzech braci, żonatych i trzy siostry zamężne. Wszyscy się wychowali w parafii św. Józefata w Cleveland, Ohio, w dzielnicy Superior Ave. i East 33-ej ulicy.

Wycieczka Do Stolicy

Główna Komisja Rozwoju przy zarządzie centralnym Zjednoczenia Polaków w Am. pod opieką Matki Boskiej, urządza wycieczkę autobusową z Cleveland do Washington, D. C.

Wycieczka odjedzie z przed domu Zjednoczenia Polaków przy E. 65-ej ulicy i Lansing Ave., w poniedziałek rano, 18 września. Przewodniczącą wycieczki będzie wiceprezeska Zjednoczenia Polaków w Am. p. Władysława Osika. Po informacje można się zwracać do Głównego Biura Zjednoczenia Polaków w Am. pn. 6501 Lansing Ave. lub do p. W. Osika, pn. 4130 East 141 ulica w Cleveland.

Zabita w Czasie Przekraczania Jezdni

W ubiegłym tygodniu pani Renata Davis, lat 47, zam. pnr. 2350 E. 61-ej ulicy, udała się do zakładu pogrzebowego, aby odwiedzić zwłoki swego męża Curtis B. Davis, lat 39, który zmarł na atak serca. Najmłodsza jej córka Louise, lat 8, udała się do przyjaciółki, Anice Fisher, lat 7, zam. pn. 5917 Central Ave. Gdy obie dziewczynki przechodziły przez Central Ave. pewien kierowca lat 37, jadąc do zakładu pogrzebowego, aby odwiedzić zmarłego Curtis'a B. Davis najechał na Louise Davis, która w kilka minut po przywiezieniu jej do szpitala św. Wincentego zmarła. Przyjaciółka zabitej Annice Fisher, uniknęła wypadku.

Policja kierowcę, który najechał i zabił dziewczyne, puściła wolno uważając, że nie ponosi on winy za wypadek.

Mec. Stupliński Prokuratorem Fed.

We czwartek, 31-go sierpnia, mecenas Bernard Stuplinski, obejmie poważne stanowisko. Został on zamianowany Prokuratorem Federalnym, na obwód Cleveland i okolicę. Stanowisko to obejmie po Prokuratorze Federalnym Merle M. McCurdy, który został zamianowany przez Prezydenta Johnsona, do "President Commission on Civil Disorders."

Prokurator Bernard J. Stupliński, urodził się w Cleveland, gdzie ukończył szkołę podstawową, po czym uczęszczał do Western Reserve University, gdzie graduował w roku 1952-im. Później odbył służbę wojskową, pełniąc ją w artylerii w roku 1944-ym i 1945-ym Obecnie Prokurator Bernard Stupliński liczy sobie lat 41. Zamieszkiwał z żoną, Laverne i dziećmi w Newburgh Hts., a obecnie z rodziną zamieszkuje pn. 4616 Oakridge Dr. w North Royalton, O. gdzie się przeprowadził w roku 1963-ym, Pp. B. Stuplińscy mają dwoje dzieci, Linda lat 5 i Tomek lat 10.

Zanim rozpoczął praktykę jako adwokat, pracował z obecnym Kongresmanem Charles'em A. Vanikiem, a gdy mieszkał w Newburgh Hts. mecenas Bernart Stupliński, był prezesem partii demokratycznej w Newburgh Hts. pełniąc urząd od roku 1957-go do 1961-go włącznie.

1-go lutego 1957-go roku mec. Bernard Stupliński, został pierwszym asystentem powiatowego prokuratora John'a T. Corrigan, które to stanowisko zajmował do roku 1961-go, kiedy adwokat Merle M. McCurdy, został zamianowany Prokuratorem Federalnym i zabrał ze sobą asystenta prokuratora powiatowego Benarda Stuplińskiego, mianując go swoim pierwszym asystentem Prokuratora Federalnego, 31-go sierpnia obejmie stanowisko Prokuratora Federalnego.

Jest to chlubą dla Polonii clevelandzkiej, że Polak otrzymał tak zaszczytne stanowisko. Należy więc mec. Bernardowi Stuplińskiemu, życzyć jak najlepszego powodzenia na nowym stanowisku Prokuratora Federalnego, i dalszych promocyj w dziedzinie politycznej, zaszczytnej pracy, znaczenia. Należy mu się duże uznanie, za to, że zachował nazwisko swoich przodków i ojca, kończące się na "ski."

Dzieci z Polski Dziękują Za Pomoc Komitetowi Pań Przy Klubie N. P.

Bal Na Cele Pomocy Biednym Dzieciom w Polsce Odbędzie Się w Sobotę, 9-go Września

Od kilkunastu lat grupa ofiarnych Polek w Chicago, zorganizowana w Komitet Pań Pomocy Dzieciom przy Klubie Niezależnych Polaków, niesie różnorodną pomoc biednym dzieciom w Polsce.

Wyjątki te brzmią, jak następuje:

"Najserdeczniej dziękuję dobrym, kochanym rodakom zza oceanu za aparat słuchowy, który umożliwił mi korzystanie z resztek mojego słuchu i dał mi możność porozumiewania się z otoczeniem. Bóg zapłać" — Basia.

"Basia ogromnie ucieszyła się, gdy dowiedziała się, że nadszedł dla niej aparat, była zachwycona, gdy spostrzegła, że przy pomocy tego aparatu może słyszeć".

"My, jej opiekunki, cieszymy się razem z Basią i jesteśmy bardzo wdzięczne za pomoc".

* * *

"Serdeczne słowa podzięki za przesłane paczki. Wszystkie doszły szczęśliwie i zostały rozdzielone naszym podopiecznym". "Na intencję ofiarodawców i tych, którzy tyle trudu i ofiary ponoszą, pakując i przesyłając rzeczy, została odprawiona Msza św.". "Niechaj dobry Bóg nagrodzi tę ofiarność, wspierając siły i oddalając wszelkie kłopoty, by wszystko, co smutne i bolesne, nie dotknęło tych, którzy tyle litości mają dla biedaków".

* * *

"Czy pani wie, że ja nikogo nie mam w Ameryce, a otrzymałam paczkę?" "Warto zobaczyć uśmiech na znękanej twarzy, by należycie ocenić pracę, tak ogromnie potrzebnej Organizacji".

Nuna Terlecka Członkini Komitetu

"Byłyśmy wzruszone darem naszych rodaków". "Gdybyście wy, dalecy kilometrami, ale bliscy naszemu sercu, wiedzieli, jak jesteśmy wdzięczni za pamięć o nas, radość wielka wypełniłaby wasze serca". "Oby dobry Bóg zapłacił drogim paniom, które ofiarowały swe ubrania, oby Bóg błogosławił dzieciom, których ubranka i śliczne buciki noszą potrzebujące polskie dzieci".

* * *

". . . I kornie składam dzięki z prośbą o zdrowie dla tych, którzy okazali mi tyle pomocy". "Oby Przemożna Opieka otaczała drogich rodaków na obczyźnie za ich dobre serca i pamięć o nas". — Matka z pięciorgiem dzieci.

* * *

Powyższe wyjątki z listów, to tylko garść serdecznych słów dla ludzi dobrej woli, którzy w dniu 9go września znajdą czas i przyjdą, aby spędzić wieczór na "Wielkim Balu na Pomoc Dzieciom Polskim", aby potańczyć przy dźwiękach orkiestry A. Kawałkowskiego, spotkać się ze znajomymi, zabawić się wesoło, a przede wszystkim przyczynić się do zebrania funduszu na dalszą pracę charytatywną.

Komitet Pań Pomocy Dzieciom Polskim przy Klubie Niezależnych Polaków serdecznie zaprasza wszystkich do pięknej nowoczesnej sali balowej, pnr. 2727 W. Winona ul, (Blisko skrzyżowania California Ave. i Foster Ave., na jedenasty z kolei — "Wielki Bal", w sobotę, 9go września.

Początek o godzinie 8-ej wieczorem. Wstęp — $3.50. Bezpłatne parkowanie samochodów. Po rezerwacje biletów i stołów należy telefonować do: p. W. Cioth — DI 2-8393 lub do p. W. Harcaj — BR 8-7633. Adres sekretarki: Wanda Harcaj, 2353 West Evergreen Ave.

Dziennik Związkowy służy sprawie Polskiej i Polonijnej. Służy więc Tobie, rodaku. Czytaj go codziennie.

Sędzia A. Rutkowski Bez Oponenta

W środę, 23-go sierpnia, o godzinie 4-ej po południu, upłynął czas na wyjmowanie petycji w biurze Komisji Elekcyjnej, na urząd sędziego. Po zamknięciu biura, okazało się, że dwaj sędziowie miejscy ubiegający się o nowy termin nie mają oponentów. Mianowicie nie mają opozycji długoletni sędzia miejski Antoni A. Rutkowski i sędzia miejski Norman A. Fuerst. Sędziemu Normanowi A. Fuerst, termin kończy się 2-go stycznia 1968-go roku. O ile będzie wybrany to nowy termin rozpocznie od 2-go stycznia 1968-go roku. Sędziemu Antoniemu A. Rutkowskiemu, termin się kończy 4-go stycznia 1968-go roku. Obaj wyżej wymienieni sędziowie miejscy mają wybór zapewniony. Chyba że się znajdzie ktoś, który zażąda, aby jego nazwisko było umieszczone na balocie.

Sędzia Antoni A. Rutkowski, jest członkiem licznych polskich organizacji, a między innymi jest członkiem Związku Narodowego Polskiego. Był przez kilka lat Wiceprezesem zarządu centralnego zjednoczenia Polsko Rzymsko Katolickiego. Sędzia Rutkowski, był i nadal jest czynny na Polonii, i jest również Honorowym członkiem Stow. Polskich Kombatantów Koło Nr. 2-gi.

Ponad 300 Domów Będzie Zburzonych

Na przyszły tydzień w Cleveland rozpocznie się burzenie przeszło 300 domów, które zdołali uszkodzić wandale. Burzenie domów będzie przeważnie we wschodniej dzielnicy. 40 domów będzie zburzonych blisko West Side, a w okolicy Broadway, będzie zburzonych 20 domów.

OO. Salwatorianie w Gary Zapraszają

Ojcowie Salwatorianie w Gary, Indiana jak najserdeczniej zapraszają wszystkich rodaków na nabożeństwo Fatimskie i na poświęcenie stacji Drogi Krzyżowej w niedzielę, dnia 10 września.

2:30 po poł. Okazja do spowiedzi św.

3:30 po poł. Poświęcenie Stacji Drogi Krzyżowej..

4:30 po poł. Rozpoczęcie nabożeństwa Fatimskiego.

5:00 po poł. Msza św., różaniec, procesja, zakończenie.

Niedziela, 3 Września

Tpw. Gwiazda Przyszłości Młodzieży Polskiej Grupa 1532 ZNP odbędzie swe miesięczne posiedzenie w niedzielę, 3go września w sali "Ironside Post" pnr. 1241 N. Washtenaw Ave., o godz. 3ej po południu. Uprasza się członków i członkinie o liczne przybycie.—Stanisław Ścibło, prezes; Jakub Zelek, sekr. prot. (30, 2)

DROBNE OGŁOSZENIA
Z Cleveland i okolicy

Malowanie i Papierowanie
MALUJEMY DOMY
ZEWNĄTRZ i WEWNĄTRZ
Obsługujem Cleveland
i okolice. Mówimy po polsku
JÓZEF PRZERACKI
Telefon
587-0127 lub MIchigan 1-5761

Abażury Na Lampy

Wzór 7104

Drogie Panie, nie wyrzucajcie podniszczonych abażurów, tylko je same odświeżajcie. Niewielki wydatek a lampy będą wyglądały jak nowe. Tu macie różnorodność stylów do wyboru.

Wzór 7104 podaje zrozumiale i dokładnie każdą czynność i 10 różnych stylów do wyboru.

Cena wzoru 35 centów. Należytość prosimy nadsyłać w srebrze lub w 5c znaczkach pocztowych Z Kanady gotówką.

Wypełnijcie ten kupon przy zamawianiu wzorów, adresując: — Dziennik Związkowy, 1201 Milwaukee Ave., Chicago Illinois 60622.

Imię i Nazwisko.....

Adres.....

Miasto..... Stan.....

No. Modelka.....

Rozmiar (Size).....

ALICE BROOKS

Pierwszy raz! Jumbo Needlecraft katalog na rok 1968, setki wzorów, 6 wzorów darmo! (łącznie z projektem swetrów) w katalogu. Robótki na drutach, szydełkiem, hafty. Cena 50 centów.

Book Nr. 1 Deluxe Quilts zawiera 16 kompletnych wzorów. Cena 50c.

Book Nr. 2 Museum Quilts zawiera wzory na 12 kołder Cena 50c.

Book Nr. 3 Quilts for Today's Living. Nowa fascynująca kolekcja. 15 kompletnych wzorów. Cena 50c.

Book of Prize Afghans. Robótki na drutach, szydełkiem 12 afganów. 50c.

UWAGA CZYTELNICY W CHICAGO
Szybkość! Punktualność! Wygoda!
oto trzy zasady, jakimi się kierujemy w stosunku do
NASZYCH CZYTELNIKÓW
W myśl naszego hasła — czy chcecie

By Chłopiec Przynosił Wam DZIENNIK ZWIĄZKOWY DO DOMU?

Nie będziecie się już więcej kłopotać z kupowaniem gazety. Znajdziecie ją zawsze na Waszym gościnnym progu.

Jeżeli chcecie mieć tę wygodę — wystarczy wypełnić Kupon zamieszczony poniżej i przesłać go na adres:

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
1201 N. Milwaukee Ave. Chicago 22, Ill.

UWAGA!
Dziennik Związkowy przez chłopca dostarczymy OSOBOM, KTÓRE ZAMIESZKUJĄ DZIELNICE MIASTA. OBSŁUGIWANE PRZEZ NASZE AGENCJE.

KUPON

Zamawiam niniejszym Dziennik Związkowy, który prosze doręczać mi do domu sześć razy w tygodniu, a za który obowiązuje się płacić chłopcu regularnie.

Numer domu..... Nazwa ulicy..... Piętro.....
Numer Telefonu.....
Miasto..... Zone..... Stan.....
Podpis zamawiającego.....

Dlaczego nie dziś

nabyć to, co i tak trzeba mieć pod ręką w domu:

POLSKĄ SZYNKĘ

której trzy znane marki **ATALANTA KRAKUS i TALA** zdobyły ten zaszczytny znak

Good Housekeeping GUARANTEED

Już w Tę Niedzielę, 3-go Września Dożynki Leśne w Polonia Grove

Stefan Wicik, — Tenor

Już w tę niedzielę, 3 września, o godzinie 2:30 po południu, wystawione zostanie w POLONIA GROVE, 4604 S. Archer Ave., potężne widowisko patriotyczno narodowe p. n.: "Dożynki Leśne."

Autorem i reżyserem Dożynek jest Ref-Ren, a w programie wystąpią zawodowi artyści tej miary jak: Nina Oleńska, Zofia Borucka Ryszard Borkowski, Zygmunt Kossakowski, RefRen, Zygmunt Szepett i Stefan Wicik, oraz chór męski i znany Zespół Taneczny "Młoda Polska" — pod kierownictwem Ewy Owsiak.

Impreza ta zapowiada się okazale, więc nic dziwnego, że budzi ona w Chicago wielkie zainteresowanie.

Widowisko odbędzie się bez względu na pogodę, ponieważ do dyspozycji miłych gości jest duża ochładzana sala i obszerny kryty pawilon. Dożynki urządzane od 19 lat w POLONIA GROVE cieszą się zawsze wielkim powodzeniem tak ze względu na artystyczne opracowanie, jak i corocznie inny układ sceniczny. Jak co roku Polonia spotka się w tym ogrodzie w dniu 3-go września, gdzie spędzi mile czas podziwiając grę naszych artystów i na pewno wyniesie niezatarte wrażenie z tej wielkiej i barwnej imprezy.

Po dożynkach wesoła zabawa taneczna w obszernym pawilonie, przy dźwiękach ulubionej orkiestry "Blue Band".

A więc do miłego zobaczenia się w niedzielę, przed "Świętem Dnia Pracy" w Polonia Grove.

Agata Bojnowska, Właścicielka Pięknej Polskiej Gospody Na Brighton Parku

W parafii Św. Pankracego od wielu lat istnieje piękna polska gospoda "Albany Tavern" pnr. 4156 S. Albany Ave. Właścicielką tej oddawna istniejącej polskiej gospody jest Agata Bojnowska, jedna z naszych bardzo dzielnych i szanowanych obywatelek polskiego pochodzenia.

Pani Agata Bojnowska prowadzi swoją tawernę z córką Bronisławą i zięciem Józefem Sramek. Właścicielka polskiej gospody, pani Agata Bojnowska jest nie tylko dumną ze swojego przyjemnego i przytulnego miejsca, lecz jest ona również dumna z tego, że w jej gospodzie spotykają się serdeczni przyjaciele i znajomi. Pani Agata Bojnowska opowiada, że już obsługuje dwie generacje w tym samym miejscu tak, jak odwiedzali jej miejsce ojcowie, dziś również są jej gośćmi i synowie. Zresztą nic też w tym dziwnego, ponieważ nie tylko są tam podawane najlepsze napoje importowane, jak również wszelkiego rodzaju doskonałe napoje krajowej produkcji.

Pani Agata Bojnowska jest przy tym bardzo uczynna dla wszystkich; popiera wszelkiego rodzaju dobre sprawy naszej Polonii i od naszych polsko - amerykańskich poczynań nigdy się nie odsuwa. Tak swym udziałem, jak też i materialnie wszystko, co polskie, popiera. Należy ona do bardzo wielu naszych polsko - amerykańskich organizacji, jak też i towarzystw miejscowych i w ich poczynaniach bierze udział.

Zaznaczyć należy, że wszystko, co polskie i z polskością jest związane, bardzo żywo ją interesuje. Przy każdej okazji popiera prasę polską, dając na różne okazje ogłoszenia do "Dziennika Związkowego".

Oby takich naszych Pań polsko-amerykańskich było więcej i oby Opatrzność zachowała je, jak najdłużej przy najlepszym czerstwym zdrowiu dla dobra ich rodzin i dobra całej naszej społeczności.

Powodzenia w dalszych działaniach i poczynaniach pani Agacie Bojnowskiej, a także córce Bronisławie i zięciowi, Józefowi Sramek z Albany Tavern, pnr. 4156 S. Albany Ave. Tel. VI 7-8662. (R.M.)

W każdym polskim domu powinien być czytany DZIENNIK ZWIĄZKOWY!

SAMOCHODY I TROKI

SPRZEDACIE PRĘDZEJ przez

DROBNE OGŁOSZENIE w Dzienniku Związkowym

W Dzienniku Związkowym zobaczycie bardzo dużo drobnych ogłoszeń troków i samochodów osobowych, ponieważ Dziennik Związkowy szybko znajduje nabywców i ogłoszenia są bardzo tanie. Jeżeli macie trok lub auto na sprzedaż

TELEFONUJCIE BRUNSWICK 8-8700
DZIENNIK ZWIĄZKOWY

POLSKA w MUZYCE, PIEŚNI i SŁOWIE
WIADOMOŚCI—MUZYKA—POLSKA PIEŚŃ
POLSKIE SŁOWO
ADAM GRZEGORZEWSKI
Kierownik—Zarządca Programu Nadawanego Codziennie
Od Poniedziałku do Piątku włącznie
od 12 do 12:30 po południu
(Narożnik Milwaukee i Pulaski)
Przez Stację WOPA
AM FM 1490 KC
Studio i Biuro mieszczą się pnr.
3322 N. Pulaski Rd. 777-0900 — 777-0961

Dziennik Związkowy
POLISH DAILY ZGODA
Second - Class Postage Paid
At Chicago, Illinois
Published daily except Sundays by
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, Inc.
1201 Milwaukee Avenue
Chicago, Illinois, 60622

Wysyłany przez Pocztę w Chicago i w Kanadzie		Wysyłany przez Pocztę Poza Granice Chicago w U S.	
Codziennie i Sobotę		Codziennie i Sobotę	
Rocznie (1 yr.)	$16.00	Rocznie (1 yr.)	$15.00
Półrocz. (6 mos.)	9.50	Półrocz. (6 mos.)	9.00
Kwartał (3 mos.)	6.00	Kwartał (3 mos.)	5.50
Miesięcz. (1 mo.)	2.75	Miesięcz. (1 mo.)	2.75
Tylko Sobotnie Wydanie		Tylko Sobotnie Wydanie	
Rocznie (1 yr.)	$6.50	Rocznie (1 yr.)	$6.00
Półrocz. (6 mos.)	4.00	Półrocz. (6 mos.)	3.75
Kwartał (3 mos.)	2.50	Kwartał (3 mos.)	2.50

DO INNYCH KRAJÓW

Codziennie i Sobotnie		Tylko Sobot. Wydanie	
Rocznie (year)	$22.00	Rocznie (year)	$8.00
Półrocz. (6 mos.)	12.00	Półrocz. (6 mos.)	5.50
Kwartał (3 mos.)	8.00	Kwartał (3 mos.)	3.50

Na "Standach" (News-Stands) — Pojedyńczy Numer Codziennie (Single Daily Copy)....10c
Na "Standach" (News-Stands) — Pojedyńczy Numer Sobotni (Single Saturday Copy).....15c

KAROL PIĄTKIEWICZ, Editor-in-Chief
EMIL J. KOLASA, Manager

Phone: All Departments BRunswick 8-8700
Telephone to City Editor before 8 A. M, BRunswick 8-8707
Rekopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Świat Na Wadze Wietnamskiej

Dobrze byłoby, aby wszyscy tak zwani "liberali" amerykańscy spod różowej i czerwonej gwiazdy, tak zapatrywali się na obronę Południowego Wietnamu przed terrorem i agresją komunizmu, jak rozumie tę obronę tunezyjski prezydent Habib Bourguiba, jeden ze światłych przywódców arabskich. W tym wypadku Bourguiba jest wyjątkiem. Albowiem drudzy przywódcy Arabów, aczkolwiek nie są jako wierni mużumani żadnymi zwolennikami ateistycznego komunizmu, wysługują się swoim anty - izraelskim nastawieniu światoburczej polityce Moskwy, a pośrednio i komunistycznej agresji w Wietnamie.

W przekonaniu Bourguiba wietnamska polityka prezydenta Johnsona i jego rządu, mająca pełne poparcie zdrowo myślącej lwiej części społeczeństwa amerykańskiego, zasługuje na "najwyższe pochwały" — ponieważ przeciwstawia się "ekspansjonizmowi" komunistycznych Chin. Bez pomocy amerykańskiej, komuniści chińscy stratowaliby jeden po drugim wszystkie obecnie wolne kraje w południowo - wschodniej Azji w swoim parciu ku Afryce i na podbój reszty wolnego świata.

Prezydent Bourguiba, przemawiając ubiegłego tygodnia na kworum studenckim w Tunisie, ostrzegł kształcącą się wyżej młodzież tunezyjską, a pośrednio i całą cywilizowaną ludzkość, że "w Wietnamie znalazł się na wadze zagrożony pokój światowy... Chiński ekspancjonizm stał się tam niebezpieczną groźbą dla wszystkich krajów na świecie bez względu na ich ideologie. Zatym, gdyby, pewnego dnia, Stany Zjednoczone odstąpiły od swych odpowiedzialności światowych pod naciskiem opinii publicznej i zmieniły swe stanowisko, równowaga światowa byłaby zachwiana i konsekwencje takiego posunięcia byłyby dramatyczne. Stany Zjednoczone są dzisiaj główną ostoją wolności ludzkich na świecie. Nikogo nie powinny wprowadzać w błąd slogany "walki z imperializmem amerykańskim". Amerykańskiego imperializmu nie ma. Slogany takie głoszą ci, którzy podnoszonym krzykiem usiłują odwrócić uwagę świata od własnego faktycznego imperializmu na globalną miarę, jak i niektóre z nierozwiniętych krajów — bardzo potrzebujących finansowej pomocy Zachodu".

Obronę Południowego Wietnamu, przedstawiającego dla komunizmu chińskiego "bramę wyjściową" na podbój reszty wolnej Azji, potępiają jedynie komuniści, ich polityczni i propagandowi posługacze. Czynią to również obałamuceni przez komunistów tak zwani "liberali", od jakich roi się wśród sprawozdawców prasowych, komentatorów radiowych i telewizjnych, jak i na różnych szczeblach polityki amerykańskiej. Można ich łatwo poznać po tym, że nigdy nie występują przeciwko gwałtom i zbrodniom komunistycznym w Południowym Wietnamie. Ich taktyka obrony agresji komunistycznej polega na zapalczywym protestowaniu przeciwko powietrznym atakom amerykańskim na obiekty militarne w Północnym Wietnamie. Dlaczego? — Bo te bombardowania uderzają w sedno — w militarny potencjał komunistów północno - wietnamskich i w niesioną im pomoc przez Związek Sowiecki i przez czerwone Chiny.

Sprawa Numer Jeden

Dla p. S. Borczyka, przedstawiciela Polskiej Partii Socjalistycznej w Radzie Jedności Narodowej w Londynie, sprawa obrony Południowego Wietnamu jest dla Stanów Zjednoczonych "sprawą numer jeden". Uwagi pana B. na temat europejskiej polityki administracji johnsonowej i na temat stanowiska polonijnego są również ciekawe. Pan B. o tym powiedział:

Dziś już nikt nie wątpi, że pierwsza i druga wojna światowa zostały wygrane dzięki Stanom Zjednoczonym. Powojenna polityka Stanów Zjednoczonych moim zdaniem była i jest dalekowzroczna z punktu widzenia ich interesów. Rok 1946-1950 to plan Marshalla i doktryna Trumana, co łącznie spowodowało — że zwyciężeni Niemcy, Włochy i Japonia nie stały się nacjonalistami z hasłem wojny odwetowej, ale wprost przeciwnie stały się partnerami wspólnych interesów. W ten sposób Europa została uratowana od komunizmu.

Jeżeli chodzi o wojnę w Wietnamie, to cele i zadania tej wojny określił były wiceprezydent R. Nixon w 1965 roku, w ogłoszonym artykule po swojej podróży do Wietnamu. W treści jasno wykazał, że interwencja w Wietnamie jest wojną pomiędzy Chinami a Stanami Zjednoczonymi. Okres jej trwania przewidywał na trzy lata. Chiny walczą w Wietnamie przez delegacje, tak samo jak walczyły w Korei. Celem tej wojny jest podporządkowanie sobie wolnych państw Dalekiego Wschodu, by w dalszych etapach zainteresować się Australią i Nową Zelandią i poprzez Ocean Spokojny zagrozić bezpośrednio Stanom Zjednoczonym. Zniszczenie agresji komunistycznej w Azji jest ważniejsze dla Ameryki od wszystkich innych spraw politycznych i jest sprawą numer jeden. Dalej dodał, że Stany Zjednoczone nie mogą zasiąść do stołu konferencyjnego, zanim nie zakończą operacji w Wietnamie, by móc rokować z pozycji siły.

Jeżeli chodzi o Europę, to polityka rosyjska od czasu Chruszczowa nie zmieniła się i da się streścić w następujących zdaniach. Granice w Europie są ustalone i są faktem. Podział Niemiec na dwa państwa jest nieodwracalny i wymaga tylko uznania prawnego. Bolszewicy domagają się uznania prawnego skutków zakończenia wojny. Na tę propozycję odpowiedział dnia 7go października 1966 prezydent Johnson:

Zjednoczenie Niemiec musi poprzedzić poprawa stosunków pomiędzy Wschodem a Zachodem. Ten okres powinien wynosić od dziesięciu do piętnastu lat i w tym okresie na pewno dojrzeją obie strony do rozpoczęcia rozmów na temat zjednoczenia Niemiec. Na okres przejściowy Stany Zjednoczone są gotowe zaakceptować status quo w Europie. Oferta ta może odpowiadać Moskwie, ponieważ zabezpiecza jej front europejski na wypadek konfliktu na Dalekim Wschodzie. W każdym razie w mowie prezydenta Johnsona z dnia 7 października nie ma żadnego zdania o narodach ujarzmionych, Polsce, Węgrzech itd., które zostały zniewolone w skutku niewłaściwego zakończenia drugiej wojny światowej i noszą w sobie zarodki buntu przeciwko narzuconej okupacji.

Z tego widzimy, że zapomnieli o nas, gdy mówią o uregulowaniu spraw Europy. Ponieważ jest to sprawa dla nas żywotna, widzę konieczność pomyślenia i zorganizowania czy przeorganizowania 10-milionowej rzeszy Polaków na emigracji dla sprawy polskiej. Po wspaniałym początku — Zjeździe Polski Walczącej w Londynie w tym roku, możemy mieć nadzieję, że uda nam się wprzęgnąć tę wielką rzeszę polską w rytm naszej pracy niepodległościowej.

Jak Widzą i Piszą Inni

Bilion Dolarów Na "Ochłodę"

NEW YORK DAILY NEWS. — Senatorowie A. Ribicoff (dem. - Connecticut) i Ch. Percy (rep. - Illinois) opracowali najdziwaczniejszy chyba z dotychczasowych projekt zapobiegania grożącym zaburzeniom w miastach amerykańskich. Wedle ich planu, prezydent Johnson otrzymać miałby upoważnienie do użycia — dwu procent budżetu nieobronnego (wynoszącego 55 bilionów dolarów) dla bezpośredniego "zastrzyknięcia" funduszów miastom, których władze obawiają się grożących rozruchów. Ta federalna "kontrybucja", w łącznej wysokości 1.1 biliona dolarów, posłużyć miałaby dla stworzenia dodatkowych miejsc pracy, w nadziei odciągnięcia w ten sposób potencjonalnych awanturników od samej myśli wszczynania zaburzeń na ulicach miast.

Panowie Percy i Ribicoff zapewniają przy tym solennie, że nie oznacza to "abyśmy nagradzali uczestników rozruchów". Może to prawda, ale propozycja ta stanowić będzie ogromną pokusę dla niezliczonych mayorów miast do wznoszenia alarmów —"Rozruchy, rozruchy", w nadziei na uzyskanie nieco pieniędzy federalnych. Nie każdy na pewno mayor nieczuły jest na takie pokusy.

Oczywiście, pewne zaburzenia mają swe społeczne czy gospodarcze przyczyny. Ale najlepszym sposobem ich zwalczania pozostaje nadal metoda, użyta w Milwaukee, czy Jersey City — to jest wyraźne ostrzeżenie ze strony zarządu miejskiego, że nie będzie tolerował żadnych rozruchów, oraz natychmiastowe ich stłumienie, przy użyciu całej potrzebnej siły, gdy tylko pojawią się pierwsze ich oznaki.

To i Owo

Dużym powodzeniem cieszy się w Polsce wystawa "Oprawy książek od XV do XX wieku". Wystawa podzielona jest na 3 zasadnicze działy, prezentujące: 1) Dawne warsztaty introligatorskie, 2) Materiały używane do opraw dawniej i dzisiaj, 3) Oprawy artystyczne.

Co Życie Niesie

Morze Ropy Pod Rosją.— Nafta Odsłania Tajne Sprężyny Sowieckiej Gry Politycznej.— Nie Ma Przyjaciół w Polityce, Gdy Jest Interes.— W Chicago Powstała Nowa Agencja Teatralna.— Departament Stanu Od Kuchni—Odsłania Jego Tajniki Były Dyplomata US

Kiedy przed kilkunastu laty pisano na Zachodzie o radzieckim przemyśle naftowym, nazywano go "piętą Achillesową Rosji sowieckiej" lub "najsłabszym ogniwem potencjału rosyjskiego."

Aliści prawdziwi amerykańscy eksperci naftowi już w tym czasie spoglądali na ZSRR trzeźwiej. W poufnym raporcie, zatytułowanym — "The Role of Oil in the Soviet Economy" (Rola ropy naftowej w gospodarce radzieckiej), opracowanym przez Petroleum Industry Research Foundation z Nowego Yorku, i opublikowanym 15 października 1956 roku, ostrzegano już wyraźnie przed realnym niebezpieczeństwem konkurencji ZSRR na światowym rynku ropy naftowej o 19,4 procenta, oraz że w pierwszym półroczu 1956 roku ZSRR legitymował się najwyższym tempem wzrostu produkcji ropy naftowej wśród pięciu czołowych producentów (USA, Wenezuela, ZSRR, Kuwejt, Arabia Saudyjska). Raport wskazywał dalej na "niezwykle poważny wzrost powojennej produkcji ropy naftowej Rosji sowieckiej" ("nieoczekiwane sukcesy w natrafieniu na nowe rezerwy ropy").

Cyfry Mówią

W roku 1937 produkcja ropy naftowej w Sowietach wynosiła 28,5 miliona ton rocznie, przy ponad 170 milionach ton rocznie produkcji U.S.

Po 12 latach intensywnych poszukiwań, w roku 1949 podniosła się zaledwie do 33,4 miliona ton. Lecz w następnych latach nastąpił gwałtowny skok i w roku 1955 wyniosła 70,8 miliona ton, a w 1959 r. 129,5 miliona ton, cztero i pół-krotnie przekraczając przedwojenne wydobycie roczne.

Klucz Do Zagadki

Jak objaśnić radziecki "cud naftowy"? Jak wytłumaczyć to, że kraj, który z wielkim wysiłkiem osiągnął w 1945 roku, zaledwie 21,3 mln ton ropy, w 1959 roku wydobywał już prawie 130 mln ton?

Pewne światło na to zagadnienie rzuca reportaż z Kaukazu Andrzeja Binkowskiego, zamieszczony w tygodniku Dookoła Świata, z którego wyjątek zamieszczamy:

* * *

Estakada Przez Morze Kaspijskie

Ktoś, kto weźmie dziś mapę Azerbejdżanu w dużej skali, znajdzie na niebieskiej plamie Morza Kaspijskiego, na wschód od Baku, punkt oznaczony jako Nieftiannyje Kamni. A ktoś, kto otrzyma odpowiednie zezwolenie "Azniefitu," może wsiąść na kursujący w tym kierunku codziennie statek, który wiezie robotników, i dotrzeć do najbardziej chyba niezwykłej osady na świecie, będącej niczym innym jak estakadą (pomost, wchodzący w morze, na wbitych dno palach — przyp. Red.) o łącznej długości ponad dwieście kilometrów, rozpięta na wbitych w dno morza stalowych palach; na estakadzie tej zbudowano normalne domy, jest restauracja, sklepy, kino, basen, przede wszystkim zaś — las szybów naftowych. Wydobywana tu ropa w 1955 roku stanowiła już 26,5 proc. ogólnej produkcji Baku, wynoszącej w tym czasie łącznie 15,3 mln ton, obecnie zaś udział ten — przekroczył ponad 50 procent!

— Co nowego teraz na estakadzie? — spytałem Babajewa, jednego z wyższych pracowników "Azniefitu."

Uśmiechnął się:

— Stosujemy nowy sposób odwiercania studni. Budujemy jedną platformę o powierzchni 30 na 40 metrów i z platformy tej wiercimy jednocześnie około 30 studni, jeśli tak można powiedzieć — na ukos, rozchodzących się promieniście, w ten sposób obejmujemy obszar w promieniu około 1,300 metrów od samej platformy. A poza tym idziemy ku większym głębokościom: wiercimy już do 5 tysięcy metrów. Posuwamy się też dalej w morze, nie jest wykluczone, że w niezbyt odległej przyszłości estakada przetnie całe Morze Kaspijskie i spotkamy się z kolegami z drugiego brzegu, którzy znaleźli tam już również ropę.

Płynie Nafta Pod Białorusią

Ale rewolucyjne metody wydobycia ropy naftowej, zastosowane przez bakijski "Aznieft", nie wyjaśniają jeszcze w pełni owego rewolucyjnego skoku ostatnich lat. Co bowiem osiągnięto w Baku- Oscylując w latach pięćdziesiątych wokół 15 milionów ton rocznie, ostatnio produkcja ropy wzrosła do 22 milionów. Owe siedem milionów dodatkowego przyrostu to jeszcze nie wszystko.

Źródła rewolucyjnego skoku radzieckiej produkcji ropy naftowej w ostatnim dziesięcioleciu kryją się gdzie indziej. Gdzie? W "drugim Baku," następnie na Syberii, w środkowym biegu Obu, ostatnio zaś na Białorusi. Niektórzy wymieniają jeszcze Pieczorę i obszar wokół wsi Markowo nad Leną lub wspominają o Uzbekistanie, ale kiedy w czasie rozmowy z wybitnym radzieckim ekspertem naftowym wymieniłem te punkty, skrzywił się: "W Markowie strzeliła w 1962 roku bardzo efektowna fontanna, ale, jak dotychczas, rzecz się ograniczyła do tego filmowego efektu. O pieczorze jeszcze niewiele wiemy, to zeszłoroczna historia. Syberyjska ropa nad Obem, owszem, to jest coś, prawdziwe podziemne morze ropy. I na Białorusi jest nieźle — na półtora miliarda ton szacujemy rezerwy."

Eksploatacja tych nowych złóż, przypadająca na ostatnie dziesięciolecie, wyjaśnia właśnie ów rewolucyjny skok.

* * *

Dane amerykańskiego biura kopalnictwa i zasobów naturalnych potwierdzają informacje Binkowskiego. Sowiecka produkcja ropy naftowej, wynosząca w roku 1962 — 3,72 miliona baryłek dziennie, w ciągu dwóch lat wzrosła 20 procent i osiągnęła — w roku 1964 — 4,44 miliona baryłek dziennie.

Nawet ten rewelacyjny wzrost sowieckiej produkcji ropy nie zagraża na tym polu hegomonii Stanów Zjednoczonych, których wydobycie wynosiło w roku 1964 — 7.68 miliona baryłek dziennie. Tym niemniej jednak fakty te rzutują na politykę Moskwy. Jak chętnie na przykład Rosja obecnie weszłaby ze swą ropą na rynki międzynarodowe. A jak wielkim ułatwieniem dla osiągnięcia tego celu byłoby embargo arabskie, względnie opanowanie arabskich źródeł ropy i możliwość regulowania jej eksportu.

"Polish American Arts Agency"

W związku z zamieszczonym w sobotnim naszym numerze, wywiadem z p. Janem Wojewódką, otrzymaliśmy telefoniczną wiadomość o powstaniu drugiej agencji teatralnej pod nazwą:— "Polish American Arts Agency" — pod kierownictwem p. Henryka Michalskiego. Rozpocznie ona swą działalność sprowadzeniem na występy w Stanach Zjednoczonych 15 osobowego zespołu artystów Polskiego Radia i Telewizji "Wesoły Autobus" pod kierownictwem Wincentego Kazimierczaka. Zespół ten wystąpi w Chicago w sali Lane Technical High School, pod koniec października. W rewii tej wezmą udział popularni w Polsce artyści sceny, radia i TV w Łodzi, jak m. in. Ewa Halicka (pieśniarka); Alicja Krawczykówna (aktorka charakterystyczna); Ryszard Dembiński (aktor - piosenkarz); Stanisław Kamiński (komik-humorysta); Jerzy Sidorowicz (śpiewak operetkowy i pieśniarz); para taneczna solistów baletu Teatru Wielkiego w Łodzi oraz orkiestra "Wesołego Autobusu" pod dyrekcją Janusza Kazimierczaka.

Departament Stanu w Krzywym Zwierciadle

William Attwood, były amerykański dyplomata, obecnie redaktor naczelny dwutygodnika "Look," ukazuje nam jak pracuje na co dzień Departament Stanu. Oto fragment artykułu w czasopiśmie "Atlantic:" "Departamentowi stanu podlega 117 ambasad, 60 generalnych konsulatów i 79 konsulatów rzuconych po całym świecie. Każda większa ambasada otrzymuje dziennie ponad 400 tysięcy słów, co równa się książce zawierającej 850 stronic. Jeśli chodzi o pracowników ambasad, to pisanie meldunków i sprawozdań dla "centrali" zajmuje im tyle czasu, że całymi dniami wysiadują za biurkiem, zamiast poznawać kraj, w którym przebywają. W Washingtonie materiały te są niezmiernie rzadko czytane. Sporządza się tylko odpisy i układa do teczek. Więcej uwagi poświęca się telegramom, ponieważ są krótsze i przez to częściej docierają na szóste lub siódme piętro, gdzie siedzą wyżsi urzędnicy. Pewien ambasador odpowiedział mi, że jedynym sposobem na to, by zmusić Biały Dom do przeczytania depeszy, jest wstawić niecenzuralny wyraz."

WIÓRA SPOD PIÓRA

MYŚLI

"Większą część swego życia spędziłem na walce z Niemcami i politykami. Z niemcami walka była łatwiejsza".
(Montgomery, brytyjski feldmarszałek)

* * *

"Ludzie wierzą w najbardziej nieprawdopodobną historię, jeżeli im się ją opowiada szeptem".
(Filip Halen)

* * *

"Charakter człowieka najlepiej określisz wtedy, gdy zauważysz co dla niego jest śmieszne".
(Goethe)

* * *

PROSIMY NIE PRZYJEŻDŻAĆ POCIĄGIEM

Księstwo Liechtenstein — miniaturowe państewko na granicy Szwajcarii i Austrii—żyje głównie z turystyki.Już sam fakt, że tylko Monako. San Marino i Watykan są mniejsze niż Liechtenstein (15 km.), przyciąga mnóstwo ciekawych. Księstwo jednak, oprócz osobliwości, jaką są jego wymiary, dysponuje także innymi atrakcjami. Piękne są góry, piękna jest sąsiadująca z nimi dolina Renu.

Stolicą i jedynym miastem księstwa jest liczące 3000 mieszkańców Vaduz. Oto w jaki sposób reklamuje się ono w jednym z folderów: "Jeżeli chcecie nas odwiedzić, nie korzystajcię z samolotu, nie mamy bwiem lotniska. Prosimy także nie przyjeżdża ćpociągiem — w naszej stolicy nie ma dworca. Można natomiastdotrzeć do nas pieszo, rowerem ,autostopem albo po prosu autobusem."

* * *

PRZEZ ŚWIAT

Jedno z londyńskich biur matrymonialnych tak się ogłasza: "Ożeń się! Być może będziesz tak samo szczęśliwy jak w stanie kawalerskim."

* * *

Z wielkiej księgi poświęconej życiu francuskiej młodzieży dowiadujemy się, że 50 procent chłopców i dziewcząt w wieku od 15 do 24 lat nie uprawia żadnego sportu.

* * *

Reklama pewnej marki bielizny w "Paris-Match": "Po dwudziestym praniu zdarzy się coś bardzo dziwnego: obsolutne nic".

* * *

W bibliotece miejskiej miasteczka Horn (NRF) przy przeglądzie książek zwracanych przez czytelników znaleziono różnego typu zakładki: trzy klucze, sześć pocztówek ,kawałek kiełbasy, zaświadczenie szkolne, cztery niedopałki papierosów i trzy szpilki do włosów.

* * *

Uczeni kanadyjscy pracują nad lekiem usuwającym patologiczną chęć do bicia i skłonności agresywne u ludzi.

* * *

Lekarze francuscy utrzymują, że najskuteczniejszym sposobem na pozbycie się wady jąkania jest mówienie obcym językiem, najlepiej angielskim.

* * *

WYSOKI SĄDZIE!

Po mowach prokuratora i obrońcy sędzia pyta:

— Czy oskarżany może podać okoliczności łagodzące?

— Tak, proszę sądu. Będzie to mój dwudziesty z kolei wyrok. Wszystkie poprzednie wyroki nie odniosły żadnego skutku.

* * *

TRADYCJE PALEOLITU

Wśród rysunków i rzeźb naskalnych, odkrytych w wielu okolicach, największa część przedstawia zwierzęta łowne i myśliwych. Rysunki te miały charakter magiczny: miały pomóc łowcom w polowaniu. Okazuje się że zwyczaj ten zachował się po dzień dzisiejszy.

Włoski filmowiec F. Quilicci, który w Kongo (Brazzaville) wędrował tropami słonia afrykańskiego po sawannie, natrafi w jednej z wiosek na współczesne rysunki na ścianie cchaty, które nie różnią się tematyką od naskalnych rycin z okresu paleolitu.

Miejscowi myśliwi z plemienia Bapunu polują na słonie i liczą, że rysunek, przedstawiający zwierzę osaczone przez łowców, przyniesie im sukces na polowaniu.

WACŁAW SIEROSZEWSKI

Beniowski

powieść historyczna

48——— (Ciąg Dalszy)

— Prosi, abym mu pożyczył pięćset rubli na uekwipowanie się; mianowano go komendantem w Niżnim Ostrogu...

Sybajew uśmiechnął się.

— Nie odda, na to się przygotuj. Gdy ktoś z władzy pożycza od wygnańca, znaczy to, że mu coś zabiera.

— Nie o to chodzi, lecz czy można polegać na innej jego obietnicy...

— O ile nie tyczy się... pieniędzy!

Uścisnęli się za ręce i już mieli się rozejść, gdy nagle Beniowski oparł dłoń na ramieniu oficera.

— Sybajew, czy ty druh mój?

— Tak, wszak uratowałeś mi życie i... wyprowadzisz nas z tej obecnej małości do wielkich rzeczy... Z tobą nic mi nie straszne! Ty jeden tu masz rozum i duszę!

— Słuchaj, zbliżają się ważne sprawy, czuję, że mam coraz więcej nieprzyjaciół. Niedługo może zostanę zupełnie... osamotniony. Nie chciałbym być napadnięty... z tyłu... znienacka. Rozumiesz, hę?

— Któż by śmiał?..

— Oby tylko nie swoi! Więc pamiętaj!

— Lecz co mam robić?

— Tymczasem nic. Czasem poglądaj za mną z ubocza, dobrze? Jesteś szlachetnym i sprawiedliwym człowiekiem, bez zawiści, bez fałszu... Ty i Chruszczow!..

— Tak, wodzu, miłuję cię!..

Beniowski przyciągnął go do siebie i uścisknął; Sybajew niezgrabnie oddał mu pocałunek.

XVIII

Beniowski wybierał się właśnie na bal, kazał Jędrzejowi wyczernić buty i przygotować bieliznę, a sam pilnie oglądał i oczyszczał z plam swój skromny granatowy czekmeń, gdy zastukano do drzwi, a chwilę potem, nie czekając na wezwanie, wszedł Norin.

— Darujcie, Auguście Samuelowiczu, że przychodzę i ponawiam prośbę moją, ale... gdy nie dostanę tych pieniędzy od was, doprawdy nie wiem, co począć! Tymczasem jest to rzecz pewna, wkrótce po przybyciu odeślę... Jutro wieczorem muszę jechać, a dziś nikt o pożyczce nie chce słyszeć... Wszyscy szykują się na ten wasz wieczór, porobili zakłady lub chcą je robić... Gdyby więc...

— Lęka się pan, że przegram! — roześmiał się Beniowski.

— Ależ nie!.. Bynajmniej!.. — bronił się, czerwieniąc z lekka Norin.

—Bardzo słusznie, bo w grze i na wojnie fortuna kołem się toczy... Ale niepotrzebnie się pan niepokoi, gdyż wymienioną przez pana sumę odłożyłem i jej nie ruszyłbym. Chcę tylko prosić, abyś pan, zająwszy urząd w Niżnim, miał wzgląd na nieszczęśliwych towarzyszy moich, pozbawionych wolności i ojczyzny... Mówię o wygnańcach!

Jednocześnie podał gościowi sakiewkę z imperiałami; ten, nie kryjąc radości, przeliczył je drżącymi rękoma.

— Nie uwierzysz pan, jaką mi wyrządzasz przysługę... Chętnie uczynię, o co prosisz, i będę miał wzgląd na wygnańców, ku czemu skłania mię i ludzkość mego serca... Licz pan na mnie!

— Chodzi głównie o danie im swobody ruchów, potrzebnych do zdobywania środków życia przez polowanie, a także o sprzedanie im niezbędnej broni i prochu ze składów rządowych...

Norin kiwał głową, ale mówić wydało mu się, że nie ma o czym, więc jeszcze raz podziękował i pośpieszył się wynieść. Nie zatrzymywał go Beniowski, owszem, wysłał zaraz na rozdroże Jędrzeja z rozkazem, żeby nikogo więcej z miasta nie puszczał, ostrzegając, że pana nie ma w domu.

— Tymczasem od tyłu dróżką przez las nadchodzili jeden za drugim spiskowcy. Wkrótce zapełnili szczelnie komnatę; niektórzy byli starannie przyodziani, gdyż wybierali się stąd na festyn do miasta, ale większość przyszła w codziennej, wytartej i połatanej odzieży wprost z roboty, zmęczona, chmurna i podejrzliwa.

Beniowski powiadomił ich o rozmowie i o swojej odpowiedzi marynarzom oraz Chołodiłowa.

— Długo trzeba czekać! Wyda się!..

— Właśnie o to chodzi, żeby się przygotować... Gdybym im odmówił, uczyniliby jakie szaleństwo na własną rękę, co by wywołało dochodzenia i sądy i pomogło łacno wykryć nas... Nie było więc sposobu innego, jak wziąć ich pod swoją władzę i wpływ... Ponieważ jednak to są ludzie niesforni, niewykształceni, a są także wśród nich religijni fanatycy, nie taję, że grożą nam wielkie z ich strony niespodzianki; dlatego rozkazuję, aby od dziś każdy miał broń w pogotowiu opatrzoną i wyczyszczoną, brzeszczoty szabel pociągnięte od nowa o brusy, groty oszczepów odtoczone; też każdy niech ma parę pistoletów na doręczu i sześćdziesiąt ładunków... Kto tych rzeczy jeszcze nie nabył i uczynić tego nie ma za co, temu Chruszczow, nasz podskarbi, wyda potrzebną sumę, aby nie było żadnej wymówki... Proszę pamiętać, bo będę wymagał, sprawdzał ilość ładunków i oręża i ostro za nieposłuszeństwo karał... W razie alarmu na dwa strzały pistoletowe jeden po drugim, zbierać się zaraz zbrojno tutaj do szkoły...

Wśród grobowego milczenia zebranych dźwięczny głos Beniowskiego rozbrzmiał jak spiż.

Wysłuchali rozkazu bez uwag i bez uwag rozeszli się, po czym Beniowski wezwał Jędrzeja, kazał mu psy założyć, zabrał Panowa z Chruszczowem i ruszył do miasta.

Wielki, czarny, niezgrabny, z ogromnych kłód modrzewiowych zbudowany dom Czułosznikowych gorzał od świateł. Czerwona łuna ognisk rozpalonych na dziedzińcu otaczała go mglistą, krwawą poświatą. Przy ogniskach na zdeptanych śniegach kupili się niewolnicy kamczadalscy, poganiacze psów, słudzy, kozacy, żołnierze, dzieci, kobiety i wyrostki z miejscowego pospólstwa, zwabieni zapachem pieczonego mięsiwa i wódki, ciekawym widowiskiem oczekiwanego hazardu, nadzieją, że i oni w ogólnym tumulcie czymś się pożywią, coś zobaczą, coś usłyszą, co na chwilę rozerwie szarą, nużącą martwotę tutejszego garnizonowego życia.

Szmer burzliwych rozmów, wykrzykników, śmiechy, docinki i uwagi, jakimi ta zgraja witała przyjezdnych gości, wpadały do pokojów przez roztwierane co chwila drzwi i mieszały się tam z rozmowami zebranych, wnosząc w towarzystwo dziką, hulaszczą, rozkiełznaną nutę.

(Ciąg Dalszy Nastąpi)

Current News Comments

Dziennik Związkowy

THE POLISH ALLIANCE DAILY

Social Events Cultural Notes

CHICAGO, ILL. WEDNESDAY, AUGUST 30, 1967 6

In Washington

Many Bills Reflect Value Of Bilingual Schools In America

Washington (Sp.) — Bilingual education in the public schools for American children who have a mother tongue other than English may soon become a reality if legislative proposals introduced in this Congress become law. At least 35 separate bills in the House of Representatives and one in the Senate recognize the harm that comes to the individual child and the loss to the nation that results when the mother tongue is neglected. Most of the House bills apply to all languages, but the Senate bill, S. 428, introduced by Senator Yaborough of Texas and co-sponsored by a number of other Senators, would benefit only speakers of Spanish. There are indications, however, that the latter bill, presumably before the Senate Committee on Labor and Public Welfare, may be broadened to cover all languages if enough public interest is shown in the other lnguages.

* * *

MOST OF THE BILLS provide for training teachers and supporting programs in both public and private schools which would use both English and the children's mother tongue as mediums of instruction for teaching all of the school subjects. The bills' sponsors believe that this would help to avoid retardation in school for those who know little or no English, and in all cases would help to preserve and develop the nation's language resources. All of the bills also stress the importance of learning English.

A separate bill, H.R. 10558, introduced by Representative Henry B Gonzalez, of Texas, seeks to establish a National Commission (appointed by the President) for the Preservation of Foregin Language Resources. The ten-man commission would serve as a fact-finding and advisory board to the nation.

* * *

THE IDEA OF PROVIDING bilingual schooling in order to increase the learning power of children, and in order to preserve our nation's priceless language resources is strongly supported by many teacher organizations, including the National Education Association.

Dr. Bruce Gaarder, Chief of the Modern Language Section of the U.S. Office of Education, has pointed out that besides English there are more than fifty important languages spoken in the United States and our need for them in government, in the universities, and in business is so great that we spend many millions every year to develop speakers and scholars in these languages. Yet we do almost nothing to preserve and develop language competence in the millions of our children who speak them as mother tongues.

* * *

IT IS NOT TOO late for interested citizenes to write their Senators and Representatives and give their views on the importance of making bilingual schooling available — if their parents wish it — to all children who speak a language other than English. Although speakers of Spanish are the largest group, educators believe that any bilingual education legislation should support and protect all of the languages.

Chicago Cadets In Army Training Camp

Ft. Riley, Kans. (Sp.) — Many cadets from Chicago are completing Army Reserve Officers' Summer Training. They receive six weeks of instruction in leadership, rifle marksmanship, physical conditioning and other military subjects.

Upon successful completion of summer camp and graduation from college, they will be commissioned second lieutenants in the U.S. Army.

Among the trainees from Chicago are: —

* * *

Izydorski

C. R. Izydorski

Cadet Clarence R. Izydorski, 20, son of Mr. and Mrs. Anthony Izydorski, 4718 S. Springfield Ave., is shown doing pull-ups for the physical training program while attending Army Reserve Officers' Training. He is a student at Loyola University, Chicago, Ill.

Cadet Izydorski graduated in 1964 from Tilden Technical High School. He is a member of the Scabbard and Blade society.

(U.S. Army Photo)

Fialek

L. W. Fialek

Cadet Leon W. Fialek, 20, son of Mr. and Mrs. Edward R. Fialek, 4165 W. 25th St., is shown doing pull-ups for physical training program while attending Army Reserve Officers' Training camp. He is a student at De Paul University,

He is a 1964 graduate of St. Mel High School, Chicago.

(U.S. Army Photo)

Olejnik

Cadet Kenneth R. Olejnik, 20, son of Mr. and Mrs. Joseph A. Olejnik,

K. R. Olejnik

9810 S. Ellis Ave., is shown during weapons training with the M-60 machine gun while attending Army Reserve Officers' Camp. He is a student at Loyola University, Chicago.

A member of Scabbard and Blade society at the university, he is a 1964 graduate of Quigley Preparatory Seminary South, Chicago.

(U.S. Army Photo)

Paniak

Walter T. Paniak

Cadet Walter T. Paniak, 21, son of Mrs. Victoria L. Paniak, 4541 S. Leflin St., is shown during weapons training with the M-79 grenade launcher while attending Army Reserve Officers' Training Corps. He is a student at De Paul University, Chicago.

Cadet Paniak is a 1964 graduate of De La Salle Institute, Chicago.

(U.S. Army Photo)

Bryska

Ray W. Bryska

Cadet Raymond W. Bryska, 20, son of Mr. and Mrs. Raymond F. Bryska, 2313 W. 47th St., is shown during weapons training with the M-79 grenade launcher while attending Army Reserve Officers' Training Corps summer camp. He is a student at the University of Illinois, Chicago.

A member of Pershing Rifles society at the university, he is a 1965 graduate of Gage Park High School, Chicago.

(U.S. ArmyPhoto)

Zawila

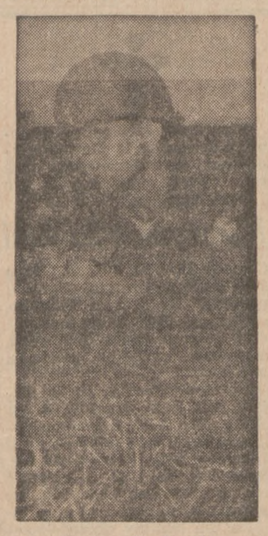

Stanley V. Zawila

Cadet Stanley V. Zawila, 20, son of Mr. and Mrs. Frank W. Zawila, 3748 S. Hermitage Ave., is shown during bayonet training while attending Army Reserve Officers' Training camp. He is a student at Loyola University.

A member of Delta Sigma Phi fraternity at the university, he i sa 1964 graduate of De La Salle High School.

In New York

'Hands Up' Director Explains Arts And Ideology In Poland

New York (NYT) — "I intended to raise a few jarring notes, and seem to have brought out a whole philharmonic," Jerry Skolimowski, the 31-year-old Polish film director said here yesterday. He smilled, then added: "It's a question of too much sound."

Mr. Skolimowski, who will be represented by two films at next month's Lincoln Center Film Festival, was talking about his latest film, "Hands Up." Just five days before the start of the Venice Film Festival last Saturday, the Polish Government withdrew "Hands Up" from the festival, apparently for ideological reasons.

* * *

FOR DIPLOMATIC reasons, the exuberant articulate, young director chose his words carefully. He talked with his hands and through an interpreter, Eugene Gutowski, the Polish-born American film producer.

"Hands Up," Mr. Skolimowski explained, "is a film about contemporary Poland — how we live, how much we earn, how we love, what we aspire to. Inevitably, these things touch on political questions."

* * *

SPECIFICALLY, the picture deals with the reunion of five young physicians and with their reminiscences of the war and the Stalinist period.

"It is no doubt provocative, like putting a stick into an ant hill," he said. "Its conflicts are purposely exaggerated and overdrawn, to provoke discussion."

The director, who also acts in most of his films, paused for dramatic effect. He added: "But both the film, and the discussion it creates, are integral parts of a single unit. In light of this — the way I interpret the (government's) decision — the film would have been seen at Venice out of its proper context."

* * *

ASIDE FROM THE suggesting that the decision not to show the film might be as "risky" as showing it might have been, Mr. Skolimowski adamantly refused to see the action as representing any kind of general clampdown on artistic freedom.

Th director, who in addition to acting also writes or collaborates on most of his scenarios, has obviously had a good deal of freedom in his film career to date. His first two films, "Identification Marks: None" and "Walkover," which were shown here at the 1965 Lincoln Center Film Festival, both deal with alienated youth in a totally committed society.

* * *

HIS THIRD AND fourth films, which are the ones that will be shown next month at Lincoln Center, are equally personal works.

They are "Barrier," a semi-surreal account of the conflicts between ideals and reality in a socialist state, and "Le Depart," which the Polish director made in Brussels for a Belgian producer and with a French star, Jean-Pierre Leaud. It deals with a young hairdresser's assistant whose principal interest is fast cars, preferably Porches.

* * *

ACCORDING TO Mr. Skolimowski "Hands Up," his fifth film, was a rather frantic enterprise right from the start. It was shot in 22 days, the music was composed in six days and it was edited in one day. It was also precedental, he said, in that permission to do the film was based on a synopsis, rather than on the usual finished script.

"It was left up to me to develop it cinematically, and within political realities," he said.

Asked whether he might want to re-edit it now, he said quickly: "I've seen it three times. I like it."

* * *

HE GOES TO HOLLYWOOD next week to visit Roman Polanski, the young Polish director who is making "Rosemary's Baby" for Paramount, then returns home to discuss "Hands Up." He hopes to come back here for the Lincoln Center Festival, but his plans are uncertain.

'Stars In Motion' Will Be Featured At Adler's

"The Stars in Motion" with special emphasis on our sun is the subject of the unusual September show at the Adler Planetarium and Astronomical Museum, announced David Frantz, staff astronomer.

Everything in the universe is in motion, yet from our vantage point on earth many movements are very difficult to perceive. During this show the movement of stars, the motion of our sun through space around the center of our galaxy an dthe changing appearance of constellations will be discussed. Starting with the observation made by astronomers 3000 years ago at Stonehenge where they predicted the beginning of the seasons, eclipses and phases of the moon, the planetarium show takes the viewer through time to the present, noting the motions of the stars and our sun. Stonehenge, the ancient observatory in England, man-made of huge rocks weighing 50 tons with other rocks laid across them, is considered to be a project comparable to the Pyramids. A special feature of the star-show will be a seriec of outlines in the chamber simulating Stonehenge.

* * *

DURING THE LABOR DAY weekend, the Museum will be open from 9:30 a.m. to 9:30 p.m. The star-show schedule is 11:00 a.m. (Children's Show), 12:30, 2:00, 3:30 and 7:30. After Labor Day, the Museum remains open from 9:30 a.m. to 5:00 p.m., except on Tuesday and Friday evenings, when the closing tim eis 9:30 p.m. The show is scheduled from Monday through Friday at 11:00 a.m. and 3:00 p.m., Tuesday and Friday evenings at 7:30 p.m. On Saturdays and Sundays the show times are 11:00 a.m. (Children's Show), 12:30, 2:00 and 3:30 p.m.

The admission to the Museum is free at all times. In the Planetarium chamber where the show takes place, admission is 50c for adults and 25c for children.

THREE R's PLUS THREE S's (sight, sound, scope) are incorporated in this portable electronic lesson aid, RCA's "school of tomorrow" demonstrated at a training equipment show in New York. Penny Kaspar is tuning in a pre-recorded TV lesson on the suitcase-size unit. The electronic teacher also includes a slide projector and audio tape recorder. The unit will fit on a desk top, has doors which swing out for privacy.

TIMELY TOPICS

It Happened In September

O. HENRY

On September 11, 1862, William Sydney Porter, better known by his pen name of O. Henry, was born in North Carolina. He left school at the age of fifteen to clerk in his uncle's drugstore. Later, he worked on a ranch in Texas before settling in Austin, Texas. There he was successively employed as a clerk and bookkeeper, a draftsman in the State Land Office, and finally as a bank teller. It was during this period that Porter became interested in languages and writing. In 1894, he published, for a short time, a weekly magazine of fiction, the Rolling Stone. When it failed, he worked for the Houston Daily Post as a reporter. Charged with an unexplained shortage of funds while employed as bank teller, Porter fled to New Orleans and then to Central America, but returned to face trial in Texas, in 1897. While serving a three year sentence, he published a number of stories under the pseudonym O. Henry, which he retained permanently. Upon his release, O. Henry settled in New York City and became one of teh most popular short story writers in the United States. His stories, short, simple and often with an unexpected and ironic ending, caught the color and swift movement of the city. He died in 1910. In 1918 the O. Henry Memorial Award was established in his honor.

* * *

MANUFACTURER AND INVENTOR

On September 12, 1812, Richard March Hoe, generally regarded as the inventor of our modern printing press, was born in New York City, He was the son of Robert Hoe, an immigrant from England, who introduced to America many improvements in printing. At the age of twenty, Richard Hoe took over his father's business, invented an improved method of grinding saws, and developed a press which could print 4,000 newspapers in one hour. This development made possible the first mass circulation newspapers, the so-called "penny press." In 1847 he invented the Hoe Rotary Press. Throughout his life Richard Hoe continued to improve the output of the presses he made. The firm R. Hoe and Company is still a leader in the field. He died in Florence, Italy, in 1886.

* * *

CAPTURE OF MEXICO CITY

On September 14, 1847, General Winfield Scott, with about 6,000 American troops, entered Mexico's capital city and raised the United States flag above the National Palce.A battalion of U.S. Marines took guard over the "halls of Montezuma," and after several days of rioting, a hostile population was brought under control. Even before the Americans occupied Mexico City, Santa Anna (who had massacred the defenders of the Alamo in 1836) fled to the suburb of Guadalupe Hidalgo, where he renounced the Presidency. Later, deposed as head of the Mexican army, Santa Anna fled the country. By the Treaty of Guadalupe Hidalgo, signed in 1848, the War with Mexico was ended. By its terms, Mexico relinquished all claims to Texas above the Rio Grande and ceded New Mexico and California to the United States. The United States forces evacuated Mexico City in June, 1848, and the last American troops left Vera Cruz that August.

* * *

WILLIAM HOWARD TAFT

On September 15, 1857, William Howard Taft, 27th President of the United States and ninth Chief Justice, was born at Cincinnati, Ohio. As the first civil governor of the Philippines, following its acquisition from Spain after the Spanish-American War, Taft restored peace and established limited self-government in the Islands. He was nominated for the Presidency of the United States as the Republican National Convention in 1908, because of the strong support of President Theodore Roosevelt, and elected the following November. During his term, the Sixteenth Constitutional Amendment permitting the levy of income taxes by the Federal Government, and the Seventeenth Amendment providing for the election of Senators by popular vote, were ratified. Defeated for re-election in 1912 by Woodrow Wilson, Taft was appointed Chief Justic of the United States Supreme Court in 1921 by President Harding — a position he held until his death in 1930, at Washington, D.C.

Elected Prexy Of Freedom Committee

Lon Angeles (Sp.) — Richard D. Wenek, a member of Kopernik Society, Lodge 3064 of the Polish National Alliance, was recently elected president of the American Committee for Freedom of Enslaved Nations in Los Angeles.

The Commitee is the West Coast counterpart of the Assembly of Captive Nations in Washington, D.C., comprising former citizens of countries now under communist domination living in America. It also includes American friends working for the liberation of these nations from communist tyranny.

* * *

WENEK IS AN assistant professor of European history from Claremont, California. He is a delegate of the Polish-American Congress, a member of the Polish Institute of Arts and Sciences in America, a Columbia University Fellow Woodrow Wilson Fellow and National Defense Foreign Language Fellow.

Professor Wenek was the main speaker at the Captive Nations Week rally in Los Angeles. The theme of his speech was the critical threat of Bolshevik imperialism facing the free world today and the imminent need to keep alive the objective of a free Central and Eastern Europe. The program also emphasized the imperative advantages of a free and United States of East Central Europe.

Rabies on Guam

Andersen AFB, Guam (UPI) — Gov. Manuel Guerrero has signed an executive order establishing an embargo on the importation of dogs and cats into the territory. The measure was taken as a deterrent to the spread of rabies on the island.

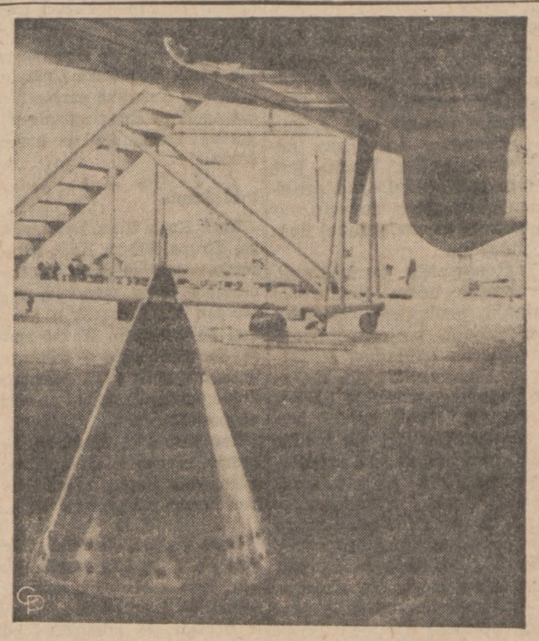

FIVE-MILE ANTENNA—This pod mounted under the fuselage of a USAF EC-135 jet at Wright-Patterson Air Force Base, Ohio, contains a reel of radio antenna 28,500 feet long. In flight, the drogue will pull it clear out to provide very low frequency radio transmission capability, allowing much greater range than normal. Engineers are perfecting the system.

Letter from Europe

Poland, Finland, France On Dr. Obojski's Tour

By ROBERT OBOJSKI, Ph.D.
of Alliance College

Paris (By Airmail) — I've just returned from a ten-day visit to Poland, and after four days in Helsinki, Finland, I stopped off at Paris before flying back to New York and Cambridge Springs and Alliance College. In this column, I'd like to make a few comments about Poland as well as about Helsinki and Paris.

This is my first visit to Paris since the summer of 1961, and the French capital certainly has never looked better. A half-dozen years ago, the city's great buildings were covered with layers of soot that had accumulated over many decades. However, under the leadership of Andre Malraux, Minister of Cultural Affairs in the DeGaulle cabinet, the "City of Light" is completing a massive clean-up campaign.

* * *

VIRTUALLY ALL major buildings and monuments have been sandblasted . . . including the Arch of Triumph, the Opera, and Louvre, the Bibliotheque Nationale, the hotels, the office buildings, et al. The city's buildings are adorned with more neon signs than ever, and the additional street lights have, indeed, made Paris the City of Light. Perhaps major U.S. cities can study the example of Paris' clean-up and light-up campaign.

* * *

I'VE BEEN TO Warsaw now on three separate occasions since 1960 (the second visit came in 1965), and the Polish capital looks better on every visit. We stayed at the newly-completed Metropole Hotel in the city's center, and from the tenth floor balcony, Warsaw has a very impressive appearance. However, I've for years maintained that Warsaw and the rest of Poland would be better off if there was freer trade with the west. There is still that underlying "drabness' that is the mark of a state lying in the sphere of Russian Communism.

* * *

THE RANK AND FILE of Polish people strongly opose Communism (talk to any taxi driver, elevator operator, waiter, farmer, factory worker . . . and they'll tell you in plain language what they think of Marx-Lenin & Co.), but there is little they can do at the present time, of course, to appreciably change the system. They simply have to live with it and tolerate it the best they can.

* * *

FINLAND ENJOYS "The Best of Both Worlds." She trades easily with both East and West. For this reason, her economy and society as a whole are basically healthy.

Helsinki (population 518,000) is a most charming city. Here a Finn can buy a Russian Volga (one of the better made Soviet cars), a Chevrolet, a copy of "Time," "Newsweek," or "Pravda," a can of Russian caviar, or a box of Kellogg's cornflakes. The Finnish consumer does have a choice when he makes his purchases . . . consequently, business is highly competitive.

Incidentally, we might also mention that Finland maintains considerable trade with Poland. In 1966, according to the July 1967 edition of the "Finnish Trade Review," Poland exported about $32 million worth of goods to Finland, while the latter exported about $25 million worth to Poland. Poland sends a great deal of precision machinery and coal to Finland (Finland has virtually no coal of her own), while Poland imports a variety of paper products and foodstuffs from Finland.

* * *

RELATIONS BETWEEN the two countries appear to be excellent. The Polish airline, LOT, and Finnair schedule daily flights between Warsaw and Helsinki. Finland suffered a good deal during World War II, as we all know, but rather than being bitter about the past, she looks hopefully toward a more secure future.

THANKS
FOR BEING CAREFUL...

Please! Only you can prevent forest fires!

Curieterapia w Służbie Ludzkości

W Stulecie Urodzin Marii Skłodowskiej-Curie

Wielkie odkrycia Marii-Skłodowskiej-Curie są nie tylko podwalinami współczesnej fizyki i chemii, lecz również wywarły olbrzymi wpływ na rozwój medycyny.

Rad Niszczy Nowotwory

Wkrótce po odkryciu radu zauważono jego niszczące działanie na organizmy ludzkie, zwierzęce i roślinne. Po raz pierwszy przekonał się o tym uczony francuski Henri Becquerel, który w kieszonce kamizelki przypadkowo nosił niewielką ilość radu. Zauważył wtedy na piersi najpierw zaczerwienienia, a później ropiejącą rankę gojącą się długo i trudno. Powiadomiany o tym Piotr Curie przyłożył sobie trochę radu na ramię, po czym w ciągu kilku miesięcy obserwował uszkodzenie skóry, a wyniki swych spostrzeżeń opisał w krótkim komunikacie zgłoszonym wraz z Becquerelem do francuskiej Akademii Nauk.

Wkrótce małżonkowie Curie przeprowadzili serię badań na zwierzętach, w których potwierdzili wcześniejsze spostrzeżenia. Zdziwieni niespotykaną mocą nowo odkrytego pierwiastka, państwo Curie przekazali pewną ilość wyprodukowanego przez siebie radu dla szpitala w Paryżu.

Po krótkim już czasie lekarzom udało się stwierdzić, że rad wywiera wpływ na pewne stany zapalne skóry (gruźlica), oraz na niektóre nowotwory. Zbadano również, że rad w zależności od użytej ilości działa rozmaicie na żywe organizmy: w małych dawkach pobudzająco, w większych hamująco, a w dużych niszcząco. Przekonano się, że różne rodzaje komórek organizmu mają jednak niejednakową wrażliwość na promieniowanie radu, to znaczy, że w tych samych warunkach można jedne komórki zniszczyć całkowicie, podczas gdy inne pozostają nieuszkodzone. Najłatwiej ulegają niszczącemu działaniu promieniowania komórki, które mają największą zdolność mnożenia się. Powyższe własności stwarzają możliwości korzystania z niszczącego działania promieni na usuwanie komórek nowotworowych, które są bardziej wrażliwe, niż komórki tkanek zdrowych.

Prowadzono równocześnie z doświadczeniami lekarskimi badania promieni wysyłanych przez rad wykazały, że należą one do trzech różnych kategorii. Jedną z nich stanowią promienie gamma, podobne do znanych już promieni Roentgena. Ta właśnie część promieniowania radu znalazła główne zastosowanie w lecznictwie, gdyż działanie promieni gamma wpływa w różnym stopniu na poszczególne rodzaje komórek organizmu ludzkiego.

Curieterapia.

W kilka lat później, po wielu próbach, ustalono zasady leczniczego stosowania promieni w klinikach i zaczęto leczyć radem złośliwe nowotwory, uzyskując pomyślne rezultaty. W ten sposób odkrycie nowego pierwiastka stało się zagadnieniem wielkiej wagi w medycynie, a dla uczczenia jego wynalazców, zjazd lekarzy w Brukseli (1919) postanawia leczenie radem nazwać curieterapią.

Zastosowanie w lecznictwie promieni radu lub Roentgena zależy tylko od założeń, technicznych, przy czym rad może być wprowadzony bezpośrednio do środka organizmu chorego. W leczeniu radem stosuje się zwykle bromek lub chlorek radowy zamknięty w platynowych rurkach lub igłach. Pod wpływem działania promieni, komórki nowotworowe przestają się rozmnażać, rozpalają się, a guz nowotworowy zmniejsza się i wreszcie znika. Ważne jest w tym to, że użyty rad praktycznie nie ulega zużyciu, co umożliwia leczenie dużej ilości chorych.

Zastosowanie curieterapii, stwarzając nowe możliwości leczenia, pociągnęło za sobą konieczność uruchomienia specjalnych zakładów leczniczych. Pierwszy z nich, Instytut Radowy, powstał w 1914 r. w Paryżu. Obok części klinicznej znajdowała się w nim pracownia badań nad promieniotwórczością prowadzona przez Marię Skłodowską-Curie. Za przykładem Paryża zaczęły powstawać instytuty radowe i szpitale w innych miastach Europy i w Ameryce, noszące często imię sławnej, polskiej uczonej. Wraz z powstaniem specjalnych szpitali zaczęła się wyodrębniać nowa dziedzina medycyny zwana onkologią, to jest nauką o nowotworach.

Ośrodek Leczniczy.

Największym pragnieniem Marii Skłodowskiej było powołanie instytutu radowego w Warszawie. Utworzenie nowego Ośrodka badawczego i leczniczego w uwolnionej spod zaborów i zniszczonej wojną niepodległej Polsce, było niezwykle trudne.

Zainteresowanie nowotworami w Polsce było wprawdzie duże, ale opierało się głównie na inicjatywie poszczególnych ludzi lub stowarzyszeń naukowych. Dzięki jednak ofiarom społecznym oraz bezpośredniej pomocy odkrywczyni radu powstał w 1932r. Instytut Radowy w Warszawie przy ul. Wawelskiej. Początkowo uruchomiona została tylko część kliniczna, a w 3 lata później pracownia fizyczna. Maria Skłodowska-Curie brała żywy udział w opracowaniu szczegółów pracy Instytutu, wyszkoliła kierowników podstawowych działów oraz wyposażyła w zapas radu konieczny do leczenia i prac naukowych. Do końca życia (1934) udzielała personelowi Instytutu cennych wskazówek i otaczała ich opieką naukową.

Niestety rozwój Instytutu został wkrótce przerwany wskutek wybuchu II wojny światowej. Towarzystwo Przeciwrakowe zostało rozwiązane. Instytut Radowy został doszczętnie spalony, kosztowne urządzenia techniczne uległy zniszczeniu, a część radu zrabowana przez okupanta.

Dopiero po wyzwoleniu, w 1945 r. Instytut zostaje nie tylko całkowicie odbudowany, ale znacznie rozbudowany i bogato wyposażony w urządzenia techniczne, niezbędne dla nowoczesnego lecznictwa. Nosi on imię swojej założycielki, a na gmachu widnieje wyryty napis: "Marii Skłodowskiej-Curie w hołdzie...". W całym kraju powstały liczne zakłady lecznicze i badania nowotworów, które ściśle współpracują z Instytutem.

Doniosłe Odkrycia.

Dalsze prace naukowe nad promieniotwórczością przyniosły nowe, doniosłe odkrycia. Małżonkowie Fryreryk i Irena Joliot-Curie odkryli zjawisko sztucznej promieniotwórczości oraz opracowali metody otrzymywania sztucznych pierwiastków promieniotwórczych, zwanych izotopami.. Izotopy promieniotwórcze zachowują się w organiźmie ludzkim jak atomy niepromieniotwórcze tego samego pierwiastka, to znaczy, że ulegają wchłanianiu i wydalaniu, tworzeniu połączeń chemicznych i biorą udział w czynnościach życiowych ustroju. Dzięki swojemu promieniowaniu izotopy promieniotwórcze są jakby "znaczone" i mogą być śledzone za pomocą specjalnych urządzeń pomiarowych. Te własności izotopów promieniotwórczych stwarzają olbrzymie możliwości zastosowania ich w medycynie w celu poznania trudnych procesów organizmu. Największe zastosowanie w lecznictwie znalazły znaczone atomy 'jodu, złota, sodu i fosforu. Badanie i leczenie tymi izotami jest w miarę proste i nie powoduje dostrzegalnych objawów szkodliwych dla zdrowia.

Mimo niewątpliwych sukcesów, leczenie nowotworów złośliwych jest nadal bardzo trudne i nierozwiązane. Prace w tej dziedzinie są prowadzone na całym świecie i należy przypuszczać, że zostaną opracowane skuteczniejsze niż dotychczas metody leczenia. Niemniej na całym świecie rad pomógł i pomaga nadal licznym chorym. Dla Marii Skłodowskiej-Curie, którą cechował głęboki humanizm i wrażliwość na los i niedolę ludzką, było to wielką nagrodą. Oto co pisze w swojej autobiografii:

'Łatwo zrozumieć jak bardzo cenne jest dla mnie przekonanie, że odkrycie nasze stało się dobrodziejstwem ludzkości, nie tylko przez swoją wielką wartość naukową, ale także dlatego, że dzięki niemu można zmniejszyć cierpienie ludzkie i leczyć straszliwą chorobę. Jest to naprawdę wspaniała nagroda za lata ogromnego naszego wysiłku".

Maria Drogoska.

Przyznał Się

32-letni Lenroe Taylor, z pnr. 6217 University ave., przybył w poniedziałek do policji i oddał się w ręce sprawiedliwości, przyznając się do zamordowania nożem 30 lat liczącej Maude Stevens z pnr. 844 W. 78-a ulica.

Taylor zgłosiwszy się do biura kierownictwa policji pnr. 1121 S. State ul., przyniósł z sobą nożyce, których według jego oświadczenia, użył do zamordowania Stevens, pomocniczej pielęgniarki z kliniki Uniw. Chicago, — w jej własnym mieszkaniu. Mord obserwowały dzieci zamordowanej, 12-letni chłopiec i 10-letnia dziewczynka.

Kronika z Bridgeportu

Dzisiaj Odbył Się Pogrzeb Ś.p. Bogdana Tor, Korespondenta Tej Kroniki

Dzisiaj w środę, 30-go sierpnia, odbył się okazały pogrzeb młodego Związkowca, członka Tow. Synowie Zemi Polskiej. Grupy 1824 ZNP i jego prezesa wybranego na rok 1967-y, śp. Bogdana Tor, który zmarł 26-go sierpnia, licząc 37 lat. Rano, o godz. 10-ej została odprawiona Msza św. w Kościele Św. Barbary, przy udziale reprezentantów Gminy 80-ej ZNP, Tow. Oświaty i Biblioteki im. A. Mickiewicza; Tow. Synowie Ziemi Polskiej Gr. 1824 ZNP; Oddziału Bridgeport Nr. 11-ty Ligi Morskiej; Klubu Polska Wieś Nr. 96 ZKM; Klubu Błyskawica z Town of Lake.

Po ceremoniach liturgicznych, orszak żałobny wyruszył ze zwłokami przedwcześnie zmarłego kolegi w stronę Cmentarza Zmartwychwstana Pańskiego, gdzie na parceli familijnej zwłoki spoczęły na wieki.

"Śpij Kolego w ciemnym grobie, niech się Polska i przybrana Ojczyzna Ameryka przyśni Tobie. Szczegółowe sprawozdanie z pogrzebu ukaże się w następną środę.

* * *

Posiedzenia

Tow. Króla Stan. Leszczyńskiego, Grupa 280-ta ZNP odbędzie swoje regularne posiedzenie w tę niedzielę, 3-go września, w sali Morgan ul., początek o godzinie 2-ej po południu. Ważne sprawy są do omówienia i załatwienia, Zarząd bardzo prosi członków o liczne przybycie na to i na następne posiedzenia.

Bez obecności członków, praca będzie zawsze niekompletna, — członkowie muszą zrozumieć. że sam Zarząd nic zdziałać nie może.

* * *

Liga Morska Oddział Bridgeport Nr. 11-ty Ligi Morskiej przy Okr. 7ym zawiadamia wszystkich członków i członkinie Oddziału, iż posiedzenie miesięczne odbędzie się w przyszłą niedzielę, 3-go września, w sali im. A. Mickiewicza, 3310 So. Morgan ulca, początek o godzinie 2-ej po południu.

Są bardzo ważne sprawy do omówienia i załatwienia, — obecność wszystkich jest wymagana.

Zabawa towarzyska Oddziału "Social" odbędzie się 19-go listopada. Prosimy tą datę sobie zapamiętać i do zabawy się przygotować. Nowi członkowie będą mile widziani na tym posiedzeniu.

W. Tomaszewski, — prezes.
Z. Tor, — sekretarka.

* * *

Uwaga Towarzystwa

Wszelkie wiadomości o zabawach, rocznicach ślubu i posiedzeniach — można dla dogodności zostawiać w Domu Polskim, pp, Zalesiak, pnr. 3310 So. Morgan ulica, lub nadesłać pocztą przed każdą niedzielą tego dnia.

Kronika musi być doręczona do redakcji nie później jak we wtorek rano, — proszę więc sekretarzy o nadsyłanie swoich Komunikatów w czasie oznaczonym. Każda dobra wiadomość będzie podana w tej kronice. Listy proszę adresować jak następuje:

W. Tomaszewski, 2906 South Archer Ave., Chicago, Ill. 60608.

Można również przysyłać płatne ogłoszenia. Ceny ogłoszeń są bardzo przystępne.

* * *

Potrzebny Jest Instruktor Dla Doboszy i Trębaczy

Gmina 80-ta ZNP poszukuje doświadczonego nauczyciela Instruktora muzyki dla Drużyny Doboszów, — w graniu na trąbkach, na bębnach, na barytonach i dzwonkach. Może być w młodym lub starszym wieku. Doświadczony instruktor w tym zawodzie niech się zgłosi telefonicznie i porozumie się z prezesem Gminy 80-ej p. W. Tomaszewskim, Tel.: YA 7-9049, lub z przewodniczącą Komitetu Młodzieży, panią Walerią Jedryasik, Tel.: BO 8-9066. Lekcje odbywają się w czwartki od godz. 7-ej do 9-ej wieczorem, pnr. 3310 South Morgan ulica, w Domu Polskim, im. A. Mickiewicza. Doświadczeni w tym zawodzie, niech się zgłaszają telefonicznie lub niech przybędą na lekcję czwartkową.

Ci, Którzy Żyją Nadal w Pamięci Narodu Polskiego

Inauguracyjna Lista Nadań Krzyża A. K.

Na uroczystości ustanowienia i ogłoszenia pierwszej listy nadania pamiątkowego Krzyża Armii Krajowej gen. Karol Ziemski poprzedził odczytanie listy krótkiem oświadczeniem, jak następuje:

"Na pierwszej inauguracyjnej liście nadania pamiątkowego Krzyża Armii Krajowej figurują:

— nasi koledzy, bohaterzy żołnierze AK,

— lotnicy polscy i alianccy, którzy tak ofiarnie nieśli pomoc walczącej Warszawie, oraz

— przedstawiciele najwyższych władz Rzeczypospolitej i Polski Podziemnej.

Wszyscy oni bądź polegli na polu walki, bądź zostali zamordowani w więzieniach i obozach sowieckich i niemieckich, bądź zmarli.

* * *

Oto ich niezapomniane nazwiska:

Gen. Tadeusz Bór-Komorowski, dowódca Armii Krajowej, naczelny wódz Polskich Sił Zbrojnych — zmarł w Anglii.

Gen. Michał Tokarzewski-Karasiewicz, komendant główny tajnej organizacji wojskowej "Służba Zwycięstwu Polski" — zmarł w Casablance.

Gen. Stefan Rowecki, dowódca Armii Krajowej — stracony w więzeniu niemieckim w sierpniu 1944 roku.

Gen. Leopold Okulicki (ps. "Niedźwiadek"), ostatni dowódca Armii Krajowej — zginął w więzieniu sowieckiem w roku 1946.

Ksiądz prałat Tadeusz Jachimowski, szef duszpasterstwa Armii Krajowej — zginął w powstaniu warszawskim.

Gen. Emil Fieldorf (ps. "Nil"), dowódca "Kedywu," komendant organizacji "Nie," więzień sowiecki — stracony w roku 1953 w więzieniu UB w Warszawie.

Płk. lotn. Bernard Adamecki, szef wydziału lotnictwa w dowództwie Armii Krajowej — stracony przez UB w roku 1953.

Ppłk Marian Drobik (ps. "Dzięcioł"), szef służby informacyjno-wywiadowczej w dowództwie Armii Krajowej, aresztowany przez gestapo w grudniu 1943 roku — ślad po nim zaginął.

* * *

Mjr Janina Karaś, szef łączności konspiracyjnej Armii Krajowej — zmarła w Indiach.

Mjr Wanda Gertz, dowódca kobiecego oddziału dywersji bojowej w "Kedywie" — zmarła w Londynie.

Halina Nieniewska, szef łączności konspiracyjnej dowództwa AK z obozami jenieckimi i obozami robotniczymi w Niemczech — zamordowana przez gestapo w Warszawie w 1942 roku.

Jadwiga Falkowska, harcmistrzyni Rzeczypospolitej, w szefostwie Wojskowej Służby Kobiet Głównej AK — zginęła w powstaniu warszawskim.

Hanna Łukaszewiczowa, szef wydziału Pomocy Żołnierzowi w Komendzie Głównej AK, aresztowana w Warszawie w 1945 r. — ślad po niej zaginął.

Jadwiga Piekarska (ps. "Basia"), kierowniczka centrali łączności konspiracyjnej dowódcy Armii Krajowej — poległa w Warszawie 4 września 1944 roku.

Maria Koźmińska, szyfrantka w Komendzie Głównej AK — zginęła w powstaniu warszawskim w służbie łączności kanałowej.

* * *

Płk Aloizy Horak, dowódca okręgu warszawskiego Armii Krajowej — stracony przez Niemców w roku 1943.

Gen. Antoni Chruściel (ps. "Monter"), komendant okręgu i dowódca korpusu warszawskiego Armii Krajowej, dowódca w powstaniu warszawskim — zmarł w Stanach Zjednoczonych.

Gen. Edward Radwan-Pfeiffer, dowódca dzielnicy Śródmieście w powstaniu warszawskim — zmarł w Londynie.

Mjr. Gustaw Billewicz (ps. "Sosna"), w powstaniu warszawskim dowódca batalionu "Chrobry I" i odcinków walki na Starówce i w Śródmieściu — poległ w połowie września 1944 roku.

Mjr. Alfons Kotowski (ps. "Okoń"), w powstaniu warszawskim dowódca batalionu "Pięść" na Woli, dowódca zgrupowania w Puszczy Kampinowskiej pod Warszawą — poległ pod Żyrardowem 29 września 1944 roku.

Rtm. Lech Głuchowski, w powstaniu warszawskim dowódca dywizjonu "Jeleń" w Śródmieściu i na Mokotowie — poległ 15 września 1944 roku.

Ppor. Tadeusz Zawadzki (ps. "Zośka"), harcmistrz, organizator i pierwszy komendant harcerskich Grup Szturmowych, dowódca w wielu akcjach bojowych — poległ w walce z Niemcami 20 sierpnia 1943 r.; jego pseudonimem nazwany został batalion harcerski "Zośka."

* * *

Józef Wilk i Eugeniusz Morawski, żołnierze z oddziału "Kedywu" okręgu warszawskiego AK — polegli 19 kwietnia 1943 roku w Warszawie w akcji bojowej, niosąc pomoc walczącemu gettu.

Krzysztof Kamil Baczyński, poeta Polski Podziemnej, harcerz, żołnierz batalionu "Parasol" AK — poległ 4 sierpnia 1944 roku.

Krystyna Krahelska, harcerka, sanitariuszka w oddziale bojowym, autorka pieśni żołnierskich AK — poległa 1 sierpnia 1944 r. w Warszawie.

Gen. Nikodem Sulik, komendant wileńskiego okręgu Związku Walki Zbrojnej, więzień sowiecki — zmarł w Londynie.

Płk Aleksander Krzyżanowski (ps. "Generał Wilk"), komendant wileńskiego okręgu AK, dowódca w walce o Wilno, więzień sowiecki — zmarł w więzieniu UB w 1951 roku.

Ppłk Maciej Kalenkiewicz (ps. "Kotwicz"), dowódca nowogródzkiego okręgu Armii Krajowej — poległ w walce pod Lidą w sierpniu 1944 roku, osaczony przez wojska sowieckie.

Ppłk Wojciech Kiwerski (ps. "Oliwa"), dowódca 27 wołyńskiej dywizji AK — poległ w walce z Niemcami 18 kwietnia 1944 roku.

Płk Kazimierz Tumidajski, dowódca lubelskiego okręgu Armii Krajowej — zginął w więzieniu sowieckim w roku 1947.

Płk Józef Spychalski, komendant lubelskiego okręgu, następnie północno-wschodniego obszaru ZWZ, więzień sowiecki, dowódca krakowskiego okręgu AK — zginął w więzieniu niemieckim w roku 1944.

Gen. Stanisław Rostworowski, dowódca krakowskiego okręgu Armii Krajowej — zginął w więzieniu niemieckim w roku 1944.

Płk Rudolf Ostrihansky (ps. "Aureliusz"), komendant okręgu ZWZ w Poznaniu, następnie na Pomorzu, więzień niemiecki — zmarł w Kraju.

* * *

Płk Witold Morawski, komendant konspiracyjny w obozie jenieckim Oflag II D w Grossborn — zabity w obozie koncentracyjnym w Mauthausen jesienią 1944 roku.

Władysław Jasiński (ps. Jędruś"), dowódca oddziału dywersyjno-partyzanckiego "Jędrusie" w Sandomierskim — poległ w walce z Niemcami 9 stycznia 1943 roku.

Mjr Jan Piwnik (ps. "Ponury"), dowódca oddziałów partyzanckich Armii Krajowej w Radomskim i Nowogrodzkim — poległ w walce z Niemcami 15 czerwca 1944 r.

* * *

Lotnicy Brytyjscy, Południowo-Afrykańscy, Kanadyjscy i Amerykańscy polegli w lotach nad Polską i nad walczącą Warszawą.

Lotnicy Polscy, którzy polegli niosąc pomoc Polsce walczącej i powstańczej Warszawie, wśród nich:

Kpt. pilot Zbigniew Szostak.

Mjr nawigator Stanisław Daniel — którzy zginęli w locie nad Warszawą w nocy z 13 na 14 sierpnia 1944 roku, usiłując dokonać zrzutu uzbrojenia na Plac Krasińskich (cała załoga spłonęła).

* * *

Władze Naczelne Rzeczypospolitej i Władze Polski Podziemnej:

Władysław Raczkiewicz, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, zwierzchnik Polskich Sił Zbrojnych i Armii Krajowej — zmarł w Londynie.

Gen. Władysław Sikorski, naczelny wódz Polskich Sił Zbrojnych, prezes Ministrów — zginął w Gibraltarze 4 lipca 1943 roku.

Tomasz Arciszewski, działacz Polski Podziemnej z Polskiej Partii Socjalistycznej, członek Rady Jedności Narodowej w Kraju, prezes Rady Ministrów na uchodźstwie — zmarł w Londynie.

Cyryl Ratajski, działacz Polski Podziemnej ze Stronnictwa Pracy, delegat rządu na Kraj — zmarł w Kraju.

Jan Piekałkiewicz, działacz Polski Podziemnej ze Stronnictwa Ludowego, delegat rządu na Kraj — zginął w więzieniu niemieckim w roku 1943.

Jan Stanisław Jankowski, działacz Polski Podziemnej ze Stronnictwa Pracy, delegat rządu na Kraj i wicepremier — zginął w więzieniu sowieckim w roku 1953.

Stanisław Jasiukowicz, działacz Polski Podziemnej ze Stronnictwa Narodowego, członek krajowej Rady Ministrów — zginął w więzieniu sowieckim.

Kazimierz Pużak, działacz Polski Podziemnej z Polskiej Partii Socjalistycznej, przewodniczący Rady Jedności Narodowej w Kraju, więzień sowiecki — zginął w Rawiczu w więzieniu UB w roku 1950.

Dziennik Związkowy to Twoje kupuj z Jego ogłoszeń; będziesz zadowolony, nie ucierpi Twa kieszeń.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najkochańszy mąż mój, ojciec, dziadek nasz i pradziadek mój, ś.p.

Stanisław Dolata

Członek Tow. Króla Bolesława Chrobrego Gr. 1577 ZNP i Tow. Serca Jezusa Nr. 92 ZPRK.; po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 28-go sierpnia, 1967 roku, o godzinie 1-ej po południu, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1256-58 W. 51sza ulica, do kościoła Św Jana Bożego, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:

Maria (z domu **Kubiak**), żona; **Władysław, Bronisława, Waleria, Władysława Bartosik** i **Czesław**, dzieci; **Florence** i **Dorota**, synowe; **Franciszek Crosby** i **Henryk Nawojski**, zięciowie; oraz wnuki, wnuczki i prawnuczka, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Jan Patka.
Telefon: — BO 8-5257.
(29-30)

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek nasz i pradziadek mój, ś.p.

Alvin F. Angielski

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 28-go sierpnia, 1967 roku, o godzinie 2:30 po południu, przeżywszy lat 16.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 - 38 N. Ashland Ave., do kościoła ŚŚ. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:

Marian i **Marianna**, rodzice; Sp/4 **Michał** US Army, brat; **Marianna**, siostra; **Caroll Keplinger**, szwagier; siostrzenice i siostrzeniec, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się: — B. F. Malec i Syn.
Telefon: — HA 1-5800.
(29-30)

Z POWODU ŚMIERCI żony p. Andrzeja Jadacha, prezesa Gminy 55 ZNP i prezesa Grupy 825 ZNP (Tow. Cicero Society w Cicero, Illinois, my, niżej podpisani, jako urzędnicy Gminy 55 ZNP i urzędnicy Grupy 825 ZNP, w imieniu tych organizacji, ich członków, jak również swoim, uchwalamy poniższą

REZOLUCJĘ:

Zważywszy, że śp. ZOFIA JADACH była wzorową Polką, przykładną żoną, kochającą matką i babcią i oddaną związkowczynią;

Zważywszy, że zawsze udzielała się serdecznie do wszystkich spraw polskich, społecznych i związkowych;

Zważywszy, że swą skromnością charakteru zjednała sobie serce nie tylko rodziny, ale szerokiego społeczeństwa przeto

My, jako urzędnicy Gminy 55 ZNP i urzędnicy Grupy 825 ZNP, w imieniu wszystkich swoich członków, jakoteż we własnym imieniu, z powodu zgonu

Śp. ZOFII JADACH

Wyrażamy hołd Jej pamięci, a mężowi i całej pozostałej rodzinie wyrażamy tą drogą nasze serdeczne współczucie.

Niech Jej ta przybrana ziemia lekką będzie.

ZARZĄD GMINY 55 ZNP:

MARIAN BUK, wiceprezes
STEFANIA GONDEK, wiceprezeska
L. C. POPRAWSKI, sekretarz
IG. PIETRZAK, kasjer
LEON DZIUBAŁA, marszałek
ERVIN KOWALSKI, podmarszałek

ZARZĄD GRUPY 825 ZNP:

L. C. POPRAWSKI, wiceprezes
MARIA CHOCHOLA, wiceprezeska
MATHEW WITCZAK, sekretarz
ERVIN KOWALSKI, kasjer
ANDRZEJ ZAREMBA, pom. sekr., marszałek

ZARZĄD i DYREKCJA Budynku Cicero Society:

ARTHUR CHOJNACKI, przewodniczący
ERVIN KOWALSKI, wiceprzewodniczący
TAD. POPRAWSKI, sekretarz
L. C. POPRAWSKI, ADAM TOMASZKIEWICZ
ANDRZEJ ZAREMBA

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja, matka, teściowa, szwagierka i babcia nasza, ś.p.

Zofia Jadach

(Z DOMU SOLTYS)

Członkini Tow. Cicero Society Gr.825 ZNP.; po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 28-go sierpnia, 1967 roku, o godzinie 2:20 po południu, w starszym wieku. Zamieszkiwała pnr. 4902 W. 28th Place, Cicero.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 4860 W. 31st Stree., Cicero, do kościoła Matki Boskiej Częstochowskiej, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:

Andrzej, mąż; **Tadeusz**, syn; **Adela**, córka; **Marta**, synowa; **Franciszek Pechnik**, zięć; **Katarzyna** i **Agata Soltys**, bratowe; wnuki i wnuczki, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się: — K. Kulasik i Syn.
Telefon: — OL 2-2005. (29-30)

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy ojciec, brat i dziaduś nasz, ś.p.

Jan Plata

MĄŻ ŚP. ANNY, Z DOMU ORDYNA

Członek Tow. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy Gr. 1333 ZNP.; Klubu Jasło i St. Anthony's Guild, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony Św. Sakramentami, pożegnał się z tym światem, dnia 28-go sierpnia, 1967 roku, o godzinie 4-ej po południu, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 3800 N. Elston Ave., do kościoła Św. Konstancji, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Tadeusz, syn; **Helena**, synowa; **Terry, Judy** i **John**, wnuczęta; **(Julia Szczygiel**, siostra w Polsce); wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Smoluch Funeral Home.
Telefon: — IR 8-5300. (29-30)

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy ojciec i dziaduś nasz, ś.p.

Tomasz Gudowski

MĄŻ ŚP. MARII

były pracownik Crane Co.

po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 28-go sierpnia, 1967 roku, o godzinie 8-ej rano, przeżywszy lat 82.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano z zakładu pogrzebowego pnr. 5700 So. Pulaski ul.; do kościoła Św. Brunona, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:

Stella Jewulska, córka; **Chester**, syn; **Charles Jewulski**, zięć; **Adeline**, synowa; 4 wnucząt, 1 prawnuczę, wraz z całą rodziną.

Po informacje telefonować: PO 7-4500 lub 848-6106.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najkochańszy mąż mój, ojciec, dziaduś nasz, syn i brat nasz, śp.

Mieczysław Szubski

Członek Tow. Quo Vadis Grupa 2993 ZNP; po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 29-go sierpnia, 1967 roku, o godzinie 2:30 po południu, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 1-go września, o godzinie 8:15 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 4540-50 West Diversey Ave., do kościoła Św. Stanisława B. i M., a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:

Maria (z domu **Kowalik**), żona; **Jerzy**, syn; **Władysława**, córka; **Joanna**, synowa; **Władysława Grzelak**, matka w Polsce; **Krystyna i Karol Ciurzynski**, siostra i szwagier w Polsce; oraz wnuczęta i siostrzeńcy; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Casey Laskowski.
Telefon 777-6300. 30-31

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziaduś i pradziaduś nasz, śp.

Kajetan Sawosko

(mąż śp. Rozalii)

po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 28-go sierpnia, 1967 roku, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 1-go września, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill., do kościoła Św. Walentego, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:

Aniela (z pierwszego męża **Nowicka**), żona; **Harriet Vrettos, Cecylia Kossman, Tessie Wisher, Alfreda, Edward, Józef i Władysław**, córki i synowie; **Mateusz Nowicki i Josephine Olinski**, pasierb i pasierbica, **George Winiarski i Jan Olinski**, zięciowie; **Ann, Angeline, Rosemary i Betty**, synowe; **Ignacy**, brat w Polsce; wnuki, wnuczki, prawnuki i prawnuczki, wraz z całą rodziną.

Po informacje telefonować: TO 3-2207.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy ojciec mój członek naszej organizacji, ś. p.

Stanisław Kosowski

członek Klubu Ziemi Łomżyńskiej, po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 25go sierpnia, 1967 roku, o godzinie 2:15 w nocy, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 1go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834-38 N. Ashland Ave., do kościoła ŚŚ. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w smutku pogrążeni:

Edmund, syn i **Klub Zemi Łomżyńskej.**

Pogrzebem zajmują się: B. F. Malec i Syn.
Tel. HA 1-5800.
30, 31

Kalendarzyk Posiedzeń

Piątek, 1 Września

Tow. Gwiazda Nadziei, Gr. 1864 ZNP zawiadamia, że posiedzenie odbędzie się w piątek, 1go września, w sali Weteranów, przy 1239 N. Wood ul. Prosimy o przybycie, bo ważne sprawy są do załatwienia. — T. Minota, prezes; V. Warchałowska, sekr. prot.

Klub Washington Welfare, odbędzie swe posiedzenie, w piątek pierwszego września, przy 1805 W. Division, o godz. 7:30 wiecz. Prezes M. Kołodziejczak prosi o liczne przybycie. — B. Janowski, sekr.

Klub Wzajemnej Pomocy Par. Dąbrowa odbędzie swoje powakacyjne posiedzenie w pierwszy piątek miesiąca, to jest pierwszego września, w sali posiedzeń pnr. 1401 W. Superior ulica. Ponieważ jest dużo ważnych spraw do załatwienia nazbieranych przez dwa miesiące nieczynności, przeto cały zarząd z prezesem Bombą na czele uprasza wszystkich członków i członkinie aby byli obecni by sprawy załatwić, dla dobra klubu i ogółu. — Kazimierz Bomba, prezes; Jan Żurawski, sekr.

Niedziela, 3 Września

Tow. Obrona Polski, Grupa 712 ZNP odbędzie swe powakacyjne posiedzenie w niedzielę, 3 września, w sali pnr. 1045 N. Mozart ulica. Początek posiedzenia o godznie lej popołudniu. Członkowie którzy zalegają z podatkami a nie mogą przybyć na posiedzenie, mogą przesłać je czekami na adres sekretarza finansowego p. Józefa Węgrzyn, adres w każdej książeczce kwitowej. — Jan Wadycki, prezes; Ludwik Wadycki, sekr. prot. (30, 2)

Tow. Ratunkowe Kwików odbędzie powakacyjne posiedzenie w niedzielę ,dnia 3go września o godzinie 2:30 popołudniu, w sali Grand Park Lounge, 5637 W. Grand Ave.

Zarząd z prezesem na czele serdecznie zapraszają wszystkich członków i czonkinie o liczne przybycie, bo jest bardzo dużo ważnych spraw do omówienia, więc obecność jest obowiązkowa wszystkich. — Frank Banek, prezes; Stanley Pawula, sekr.

Odpust Matki Boskiej Różańcowej

Tow. Pań Pomocy Siostrom Dominikankom pod opieką św. Róży Limańskiej weźmie udział w nabożeński Różańcowym w niedzielę 1go października. Nabożeństwo rozpocznie się o godzinie 2ej popołudniu na Górce Różańcowej (Rosary Hill) 9000 West 81st Street, Justice, Ill., u Sióstr Dominikanek.

Autobus, który będzie zamówiony wyruszy od Milwakee i Belmont o godzinie 12ej punktualnie w południe. Cena $1.50 od osoby w obie strony.

Po rezerwacje prosimy dzwonić do prezeski p. L. Niepsuj AR 3-2904; do pani Fran. Kwasigroch EV 4-9080; lub do panny Florentyny Zak, AR 6-8195.

Zapraszamy też całą Polonię na tą uroczystość. (30, 1)

★ MILWAUKEE

★ PRACA ŻEŃSKA

SEWING MACHINE OPERATORS

Permanent steady work, under very pleasant conditions.
Experienced Sewing Machine Operators Only!
High piece work rates. Paid vacations. Paid holidays. Hospital insurace. Surgical insurance. Weekly sick payments. Cafeteria. Free parking. Excellent bus service. Full time year round employment.
OVERTIME STARTS AFTER 35 HOURS.
Come to
JUNIOR HOUSE
710 S. 3rd Street
671-2500
Call MR. KUREK

Stenographer

For International Division Dictaphone and Shorthand; Knowledge of Spanish Helpful; Diversified Position; Numerous Benefits.

Sola Basic Industries
Marine Plaza — 276-1480

BABY SITTER
Monday thru Friday
9 A. M. to 4:30 P. M.
New Berlin area.
MATURE PERSON
786-8955

GENERAL OFFICE
Experienced; good at figures and typing; knowledge of bookkeeping and shorthand helpful; will teach Burroughs 11 accounting machine; good company benefits; good opportunity for person hired.
DI 2-3243

★ PRACA ★ PRACA

Excellent Opportunities
TEACHING OPENINGS
GRADES 7-12
HIGH SCHOOL FRENCH, ENGLISH F. L. E. S.
ELEMENTARY, KINDERGARTEN, 4th and 5th
Fine school system. Good salary schedule
B.S. ..... $6,150— $9,000
M.S. ..... $6,400—$11,000
OTHER BENEFITS
Blue Cross-Blue Shield, $80 contribution $5,000 Term Life Insurance. Full Public School Experience Credit.
MICHIGAN CITY AREA SCHOOLS ON LAKE MICHIGAN
Write to:
Supt. A. K. SMITH
609 Lafayette Street Michigan City, Indiana 46360

TEACHERS WANTED

To Work In Kingston, Michigan
Two commercial teachers, one English and speech, a first grade teacher, high school counselor, French-English combination.
Write, apply or call collect:
Kingston Community School District
KINGSTON, MICHIGAN
517-683-2294

MĘŻCZYZN i KOBIET
Praca Fabryczna

Potrzeba na 1-szą i 2-gą zmianę.
Zgłaszać się osobiście.
PAN MATAYA
St. Joe Paper Co.
401 Northwest Avenue
Northlake, Ill.
562-6000

Waiters—Waitresses

Also
General Hotel Workers
Good pay, live in.
Contact MR. KAY
BR 3-2691

KUCHARKA

W średnim wieku.
Także potrzebny natychmiast do zmywania naczyń mężczyzna lub kobieta.
WEE LUNCH ROOM
3146 W. North Ave.

★ MILWAUKEE

★ PRACA MĘSKA

MACHINE ASSEMBLERS

Immediate openings for skilled assemblers of precision machinery; outstanding opportunity for men who want to join a dynamic young firm which is the leader in its industry; permanent jobs on 1st shift at good starting wage; usual fringe benefits, plus profit sharing; must own tools and be able to read blueprints; don't pass up this chance to move up.
ZERAND CORP.
N55-W13875 Oak La.
Menomonee Falls
781-9660

CHEMICAL OPERATORS

Immediate openings for responsible men to operate kettles in manufacture of adhesives: full time work with liberal employe benefits; must be available to work any shift.
APPLY IN PERSON
Findley Adhesives
3033 PEMBERTON AVE.

SOUTH

Young man for shipping and receiving in light airy electric wire manufacturing plant.
(Phone Mr. Meyer, 272-4323)

AUDITOR
Internal

Newly created position for internal control in accounting department of national schooling organization; college graduate with accounting major; 3-4 years of internal auditing experience; approximately 25% travel required; excellent starting salary; advancement opportunity and full range of company benefits for the right person. For confidential interview, call Mr. Heymann, 272-4822 or write to 825 N. Jefferson st., Milwaukee, Wis. 53202.

WAREHOUSEMAN

Fine paper merchant needs responsible man for warehouse in Milwaukee. Knowledge of paper and paper handling desirable. Employee benefits and excellent working conditions. Apply
OSHKOSH PAPER CO.
4831 W. State
Milwaukee, Wis.

ACCOUNTANT — JUNIOR

Rapidly expanding Milwaukee based national organization has an immediate opening for young, aggressive man; college graduate with accounting major; excellent opportunity for ambitious person who is seeking a challenging position. For confidential interview call Mr. Heymann, 272-4822.

DRAFTSMAN PROCESS EQUIPMENT

Structural experience necessary. Get in on the ground floor with this fast growing Milwaukee Co.
SANITAIRE
Water Pollution Control Corp.
2401 N. Maryland 273-4837

YOUNG MAN FOR LIGHT FACTORY WORK

Apply
PHENIX MFG. CO.
4126 N. 7th Street
Phone 962-3980

★ MEBLE

MAHOGANY

Table tilt-top. Has various uses. Excellent condition.
REASONABLE
DI 2-3243

DO ZWIĄZKU NAR. POL. WERBUJEMY MŁODZIEŻ

★ POMOC DOMOWA

For German Speaking Family
In Chicago, housekeeper, live in. 5 day week. Own room, bath, T.V. Good salary. Adult family. Phone 935-6337 before 9 A. M. or after 6 P. M.

★ PRACA ŻEŃSKA

POTRZEBA DZIEWCZĄT I KOBIET DO LEKKIEJ PRACY
Przy wyrabianiu "coils i transformers" z doświadczeniem lub bez, wyuczymy. Także do coil picking, coil finishing i laminating.
Dobra zapłata, stała praca oraz inne benefity.
Zgłosić się do:
ACE TRANSFORMER
2045 W. Churchill St.
Chicago, Ill. 60647

General Office

Mature Woman Preferred
Typing Necessary
Varied Interesting Work
5 Day Week
Pleasant Working Conditions
Salary Open
Paid Hospitalization
3 Weeks Vacation After 1 Year
CALL MRS. TOWEY
SU 7-2772

General Office— Girl Friday

Experienced, mature, fast, accurate with figures, for inventory control, B/L's light typing, asst. bookkeeping, no steno.
Top pay, air-conditioned office. Permanent position.
CALL MR. A. DAVIS
WH 3-3636
DURO INDUSTRIES WAREHOUSE CO.
401 W. Ontario St.
Near Northwest Side location.

Need Bright Girl

for
TYPING & CLERICAL
In new sales office.
Interesting job with
Variety in a growing Co.
Top Salary + Benefits.
Age Open.
889-5442

GIRLS WANTED

For general office work.
Must be 20 or over. Apply
CHAS. LEVY CIRCULATING CO.
1200 N. North Branch
MR. HARRY ROBBINS

SALESLADY

Parti time. Day or evening.
Good working conditions.
Must speak English.
Andrew — 383-1970

Small Office Needs Dependable Mature Woman
with aptitude for figures and public contact.
Will train, interesting, excellent salary and many benefits.
COLUMBIA FURNITURE
2125 W. Chicago Ave.

SWITCHBOARD— RECEPTIONIST

Must be good typist. Start at good salary. Air conditioned. Liberal vacation and insurance plan. For appointment call Mr. Surufka.
EA 7-8900
An Equal Opportunity Employer

WAITRESS

Experienced
Day work—No Sunday
Steady employment
Good salary and tips
Inquire at
29 N. Franklin

COMPTOMETER OPERATOR

Recently trained. Experienced. Start at above average salary in an air conditioned office. Liberal vacation and insurance plan. For appt. call Mr. Surufka
EA 7-8900
An Equal Opportunity Employer

WAITRESS wanted. 1617 S. Western Ave. 226-9624.

★ PRACA MĘSKA | ★ PRACA MĘSKA

BETZ LABORATORIES

Located in Addison, Illinois
We Have Immediate Openings For
- **Chemical Operators**
- **Chemical Operators Trainees**
- **Shipping & Receiving Clerk**

Excellent Starting Rates, 9 Paid Holidays.
Hospitalization and Good Retirement Plan.
Call Or Come In For Interview
333 S. Lombard Road **543-8480**

Technical Representatives

Engineering Technicians

Texas Instruments' position of leadership in the electronics industry will grow even greater in the next few years. You can participate in this growth in these top job opportunities — and take advantage of top living and recreational facilities in Dallas. Plus excellent fringe benefits, including profit sharing.

Technical Representatives

For field service assignments to instruct military personnel and maintain electronic systems. Requires two years' trade or service school or the equivalent. Basic transistor theory with radar or infrared experience helpful. Assignments are both foreign and domestic.

Engineering Technicians

To do test work in manufacturing. Also to perform final testing in circuit analysis of systems. Experience in radar and infrared with semiconductor circuitry preferred. Requires one to five years' experience plus trade or service school. Requires relocation.

CALL, WIRE OR SEND YOUR RESUME
IN CONFIDENCE TO
Bill Utsman, Dept. 156, Apparatus Div.
P.O. Box 6015, Dallas, Texas 75222
TEXAS INSTRUMENTS INCORPORATED
An Equal Opportunity Employer

We Have Immediate Openings For:
TURRET LATHE OPERATORS
MILLING MACHINE OPERATORS
BORING MACHINE OPERATORS
Steady Jobs — Good Pay
Night And Day Shifts
Apply In Person, Call Or Write
LA BOUR PUMP CO.
1607 Sterling Ave., Elkhart, Indiana

HELP WANTED
AUTO BODY MEN
and
PAINTERS HELPERS
To work on late models cars. Quality work at top wages. Plenty of work. Many benefits. Modern working conditions. Apply
2929 W. 38th Street
Tel. YArds 7-5432

PLASTICS BLENDER

MALE
Will Train
Top Pay and Benefits
WHITFORD CHEMICAL CO.
10141 W. Pacific Ave.
Franklin Park

★ PRACA ŻEŃSKA

INVOICE TYPIST

for typing invoices on electric typewriter. Some experience and ability to use adding machine preferred but will train suitable applicant.

GENERAL CLERK

for filing and general office duties, typing would be useful but not essential. Would suit school leaver or older woman.

Top wages for right people.
Medical benefits paid vacation and holidays.
Contact Mr. Rayner
BROOK MOTOR CORP.
7400 N. Croname Rd.
647-8755 **Niles, Ill.**

Potrzeba Mężczyzn
PUNCH PRESS OPERATORÓW
Dzienna zmiana.
Dobre początkowe stawki.
Wszystkie świadczenia dla pracowników.
Muszą mówić po angielsku.
Bell & Thorn, Inc.
4259 So. Western Blvd.
Tel. VI 7-2650
Prosić o Pana Mietlickiego

PRACA FABRYCZNA
NA PEŁEN CZAS.
Wieczorymi, 3:30 po poł. do północy, także w dzień od 8:00 do 4:30 po poł.
CHAPCO CARTON CO.
9505 WINONA ST.
SCHILLER PARK, ILL.
Call George 678-9060

OPERATORÓW DO OGÓLNEJ PRACY FABRYCZNEJ

Ustabilizowany wytwórca lekkiego przemysłu otwiera nową fabrykę modelowania w plastiku i posiada prace na wszystkie 3 zmiany. Doskonała zapłata, udział w zyskach i najlepsze warunki pracy.
Wywiady codziennie
9-11 i 3-5 po poł.
American Louvre Co.
7700 AUSTIN AVE.
SKOKIE, ILL.
Tel. 966-0300

MILLWORK TRAINEE
To estimate from Blue Prints, Stock Bill and handle contractor and retail sales. Some experience necessary.
HILL-BEHAN LUMBER CO.
9700 W. IRVING PARK ROAD
SCHILLER PARK, ILL.
Mr. Frank Doyle **Tel. 678-4950**

MAINTENANCE man for small factory. From 11 a.m. to 7 p.m. BE 7-2717.

Czytajcie Dziennik Związkowy.

★ PRACA MĘSKA | ★ PRACA MĘSKA

MACHINISTS

3D—Profile Operator
Milling Machine Operator
55 Hours per week—5 days, 11 hours
Overtime for over 8 hours a day—2 vacations each year
Group Insurance—Work Uniforms Furnished
Bonus Plan—Air Conditioned Plant
PUTOMA CORPORATION
5100 CALIFORNIA PARKWAY E.
FORT WORTH, TEXAS
Phone JE 6-5646 Area Code 817 Call Collect

LIVE AND WORK IN MARYLAND!
Excellent Opportunities for
TAILORS SECTION FOREMEN
MEN'S COATS AND PANTS

This major manufacturer of men's clothing seeks experienced tailors to assume responsibilities as section foremen in our coat and pants shop.
Excellent fringe benefits include 3 weeks paid vacation, paid hospitalization, insurance and employe discount. Salaries commensurate with experience. Only qualified men need apply.

Wire, write, apply or call Personnel Department.
L. GREIF & BROTHER
Division of World's Largest Manufacturer of Apparel
GENESCO, INC.
401 Homeland Ave. **BALTIMORE, Md. 21213**
Phone 301—435-1000
An Equal Opportunity Employer

JANITORÓW
W Wieku 35-49

Przyjęcia na nocną zmianę od 8:30 wiecz. do 5 rano. 5 dni w tygodniu. Od niedzieli do czwartku. Muszą mieć dobrą historię pracy i mówić po angielsku. $450 miesięcznie plus emerytura, udział w zyskach i ubezpieczenia.
Zgłoszenia: Personnel Division—8-me piętro
HARRIS BANK
111 W. Monroe St.
(An Equal Opportunity Employer)

Excellent Immediate Openings
MACHINIST

JIG BORE
TURRET LATHE
Experienced only.
Job Shop.
F. & S. Machine Co.
4548 W. CERMAK RD.

MECHANICS

WRAPPING AND PACKAGING
Men with candy machine experience should know cut and wear — Rose, Foregrove, Ideal; form fill—triangle hansella, transwrap, overwrap—package, Lynch. Good pay fringes, steady work. Excellent opportunity for alert men. National confectionery manufacturer. Expanding new Chicago plant. Apply at employment office, East of parking lot between 9 and 12 or
Phone 581-6100
TOOTSIE ROLL INDUSTRIES, INC.
73rd & Cicero — Chicago

School Custodians and Bus Drivers

School District 108
Highland Park, Ill.
These positions include such benefits as:
- 40 HOUR WEEK
- TIME AND A HALF FOR OVERTIME
- PAID VACATIONS
- PAID HOLIDAYS
- MAJOR MEDICAL HEALTH & ACCIDENT COVERAGE

For further information contact Mr. Wenger at 831-4370

SHIPPING CLERK
Primarily packing of orders and some other duties. Ideal working conditions. Paid vacations and holidays and other Company benefits. Steady work.
E. USOW MFG. CO.
227 S. Seeley **HA 1-0179**

CABINETMAKER WOODWORKER

Experienced
Apply
AMERICAN TRUNK & CASE CO
811 W. Evergreen, Chicago

PILE HAMMER MECHANIC & WELDER
Will Train Young Beginners
Apply At
L. B. FOSTER CO.
6201 East Ave., Hodgkins, Ill.
762-5311

CUSTODIAN

Full time for school building in Glen Ellyn. 40-hour week. Paid vacation and other fringe benefits.
Phone 858-1840
For appointment for interview.

Practicing Catholic Man
25 to 50 years
FOR COOKS HELPER AND STOCK MAN
ST. PETER'S
110 W. Madison **FR 2-5111**
Call Father Pastor

ORDER PACKER
No experience necessary. Will train. Good opportunity for hard worker. Age over 30 years.
Call John Furman
252-7090

Food Processing and Soap & Detergent Mfg.
Permanent Work
Will Train
SEE MR. STRAUB
OR MR. WOLF
W. F. Straub & Co.
5520 NORTHWEST HWY.
CALL RO 3-5520

JANITOR DO BUDYNKU BIUROWEGO
Nocna Zmiana
5 dni, 8 godzin dziennie. CTA przy wejściu. Wolimy doświadczonego ale nie konieczne. Wiek nie robi różnicy.
761-4111

STOCK ROOM WORK

From 12 to 5 P. M.
Call SE 3-0470

Time Study Engineer
Large north side manufacturer offers opportunity for men experienced in production standard time study. To arrange for interview phone
T. Gilmartin, 774-7700, Ext. 362
Wilson Jones Co.
6150 W. Touhy Ave. (CTA To Our Door)
An Equal Opportunity Employer

STEAM FITTER

Doświadczonego, do pracy w południowej dzielnicy. Musi mówić po angielsku. Dobre warunki pracy.
RA 3-3321

WANTED
THOMPSON FEEDER
$3.00 an hour — Overtime
REGAL MFG. CO.
3114 Irving Pk. Rd.
588-7765

★ NAUKA JAZDY AUTEM

SZKOŁA JAZDY AUTEM

CZY POTRZEBUJESZ PRAWO JAZDY AUTEM ? ? ?
Zapisz się do szkoły p. JAWORSKIEGO na 10-dniowy kurs nauki.
Lekcje odbywają się codziennie od 9 rano do 9 wieczór.
Proszę dzwonić:
685-3344
4501 MILWAUKEE AVE
A-COSMOPOLITAN DRIVER Training School

★ PRACA MĘSKA

PRACOWNIÓW DRZEWNYCH

DOŚWIADCZONYCH LUB WYUCZYMY
- Patcher
- Do ostrzenia pił
- Formiarzy
- Do wygładzania powierzchni (Sanders)
- Do polerowania (Buffers)

NADGODZINY
Podwyżki według zasługi, ubezpieczenie oraz emerytura.
The Harmony Co.
4600 S. KOLIN

Permanent Positions

FOOD PROCESSING OPERATION

Excellent Benefits.
Griffith Labs, Inc.
1415 W. 37th Street
Chicago, Ill.

YOUNG MAN

As production trainee for Roto-Gravure plant. 35-hour week. Good benefits.
Call HA 7-8104 — Mr. Dooley

★ Domy

NORTH AVE. & KEELER
2½ story bldg., store or office w/7 room flat, tile bath and kit. Scr. back porch. Gas heat. Garage suitable for several cars and trucks. Vacant lot. Near schools, churches, shopping. Good trans. Mid 30's.
BE 5-9667

OKOLICA WESTLAWN
5940 S. KOLMAR
Otwarte w niedzielę od 1-5, lub dzwonić do właściciela. Nowy deluxe 2 mieszkaniowy murowany, 2-5½. Szafki z formica, wbudowany piecyki i płyty kuchenne. Wykończony bezment z toaletą.
LU 2-1746 lub 582-5174

2 FLATS
5 and 5, 2 bedrooms each. Kitchen, living room and dining room, tile bath. Space heat. 2 car garage. Good trans. Nr. schools, churches, shoping Vic. Cicero, North and Grand Ave.
TEENS — 637-1934

NA SPRZEDAŻ
1½ piętrowy, drewniany, mieszkanie na dochód lub dla teściów; 4 na górze, 4 na dole, gorącą wodą baseboard olejem ogrzewanie. Wykładany bezment z łazienką. Blisko szkół, kościoła, zakupów. Dogodne położenie. Niskie podatki. "Teens".
DI 2-0013

FOR SALE
3 flat brk. Sq. front. New roof, 36s, 3 bdrms ea. 3 c. brk. gar. Alum. storm windows. Enc. back stairs. Full bsmt. with bath. Near parochial and public schools. Good trans. Vic. Irving Pk.-Kedzie. By owner. Upper 30's. Excel. inc.
CO 7-9269

NEWLY REMODELED
2 flat brick, 3 bedrooms each. Paneled throughout. Tile bath. Large yard, Gas ht. 2 car gar. Close to schls., church and shpp. Good transp, good income. Teens.
489-0394

$750 WPŁATY, dochodowa posiadłość, na 5¾% pożyczka, niskie podatki, szeroka parcela. 1712 W. Melrose. Telefonować: BI 2-2646 Ext. 242 w tygodniu.

★ INTERESY

Sklep Do Wynajęcia
1956 W. Chicago Ave. Ogrzewany. Zgłosić się: 2000 W. Chicago Ave. Pytać o Mr. Nick.

DRIVE - IN hot dog - hamburger. Dobry interes na cały rok dookoła. Depozyt $5,000 załatwi kupno posiadłości i resztę. 1865 Milwaukee.

★ DO WYNAJĘCIA

Do Wynajęcia
Nowoczesne 3 pokoje. Umeblowane mieszkanie, ogrzewane. Zgłosić się: 2000 W. Chicago Ave. Prosić o Mr. Nick.

2 MIESZKANIA. 2-gie piętro — 5 pokoi, 3 sypialnie, tafelkowa łazienka; 4 pokoje,2 sypialnie, tafelkowa łazienka i kuchnia. Szafkowe kuchnie w obydwóch mieszkaniach. Gazowe space ogrzewanie. Nowe "plumbing". Do objęcia 1-go października. Wolimy dorosłych, 5400 na północ — 1800 na zachód. EDgewater 4-5667.

4 POKOJE nieumleblowane dla samotnej osoby lub małżeństwa. Tylko $35 miesięcznie. Oglądać po 4tej po poł. 1307 N. Bosworth.

DO WYNAJĘCIA — nieogrzewawane 5 pokojowe mieszkanie, 1sze piętro; garaż, $55.00 miesięcznie. 2139 W. North Ave., z tyłu.

3 POKOJE, łazienka, z frontu. Cena przystępna. 838 N. Hermitage. 226-5003

4 CZYSTE, duże pokoje, zgłosić się na 2gim piętrze. 2241 W. Cortland. 237-7045.

5 POKOI, kryta ogrzewana weranda. $110. Telefonować po 5-ci 827-4803.

★ PARCELE

PRAWIE 2 AKRY

Nad jeziorem. Cena $5,500.
Na spłaty.
Okolica ładnych nowych domów.
Telefonować:
848-4935

★ PIECE

PIEC do ogrzewania Siegler, 50,000 B.T.U. $50. Jak nowy. Dzwonić tylko dzisiaj. 252-1262.

Skażenie Wód Jeziora Michigan Jest Wielkim Problemem Środk. Zachodu

Na 10-Letni Program Wodny Chicago Wyda Ponad 1 Bilion Dolarów

Przemawiając wczoraj przed Komisją Legislacyjną Illinois, mayor Daley ostrzegł, że wzrastające skażenie wód Jeziora Michigan stanowi problem numer 1 dla całego środkowego Zachodu. Jeśli coś nie zostanie zrobione i to szybko — mówił mayor Daley — to stracimy Jezioro Michigan jako dostawcę wody, jako źródło rekreacji i jako drogę wodną dla statków.

Daley oświadczył, że łodzie motorowe i małe statki w portach Chicago, tak handlowe, jak i sportowe i turystyczne nie będą miały wolności wyrzucania do wody swoich odpadków i nieczystości.

Specjalny Ordynans

W tym celu będzie opracowany miejski ordynans i przedstawiony Radzie Miejskiej w przyszłym tygodniu do uchwalenia, wymagający, aby woda używana w toaletach łodzi motorowych i statków była na tych statkach zatrzymywana, chemicznie oczyszczona i spowrotem użyta, a potem dopiero wypuszczona w odpowiednim miejscu do kanału brudów i nieczystości. Takie restrykcje co do wszystkich pojazdów wodnych zostaną zaprowadzone na wodach przybrzeżnych Chicago już z początkiem 1968 roku.

Mayor Daley powiedział, że Chicago będzie popierać wszelkie także inne wysiłki Stanów przyległych do Jeziora Michigan oraz z władz federalnych, zmierzające do ochrony Jeziora Michigan i utrzymanie kontroli skażenia jego wód. Powiedział dalej, że wszystkie inne miejscowości nad Jeziorem muszą partycypować w kosztach ujednolicenia standardów ochrony i kontroli skażenia wód Jeziora, jak to robi Illinois i Dystrykt Sanitarny.

Mayor dodał, że widział, jak w miejscowościach Michigan City, Indiana i St. Joseph, Michigan całe strumienie brudów i nieczystości ściekały do Jeziora Michigan.

Wysiłki Chicago

Chicago w całej swej historii, socjalnie przez odwrocenie rzeki Chicago w 1900 do specjalnych kanałów, by nie skażało wód Jeziora, stanęło na czele wysiłków ochrony czystości wód jeziora Michigan. Mimo tych wysiłków i wydania milionów dolarów Jezioro Michigan znów jest zagrożone takim skażeniem, że stało się ono groźbą także dla innych Wielkich Jezior.

Musimy zrobić coś dla tego ważnego problemu, aby zapobiec procesowi dalszego skażenia wód Michigan. Powiedział on dalej, że poraz pierwszy w tym roku glon (alga) pojawił się wzdłuż wybrzeża Michigan. Jest on oznaką że wody jeziora zamieniają się w wody charakterystyczne dla morza martwego, w rezultacie braku dostatecznej ilości tlenu w wodzie, aby utrzymać w niej życie zwierzęce i roślinne. Tlen wyczerpuje się w wodzie wtedy, gdy jest w niej dużo nieczystości, która znów skolei pobudza rozrost różnego zielska, pochłaniającego tlen.

Koszt $1 Biliona

Mayor Daley zjawił się celem złożenia zeznań przed Komisją Illinois dla spraw skażenia i rezerwacji wód, przy 160 N. La Salle.

Frank C. DiLuzio, asystent sekretarza spraw Wewnętrznych w Washingtonie dla spraw wodnych, powiedział, że program wodny Chicago, jest jednym z najbardziej ambitnych w Kraju i pochwalił plan Dystryktu Sanitarnego oczyszczenia dróg wodnych Chicago w ciągu 10 lat.

Frank E. Dalton, szef inżynierów konstrukcyjnych Dystryktu Sanitarnego oznajmił, że wykonanie programu wodnego Chicago potrwa najmniej 10 lat i będzie kosztowało przeszło $1 bilion.

Aresztowanie 3 Dezerterów

Agenci FBI aresztowali w poniedziałek trzech młodych ludzi z Chic. rejonu, którzy samowolnie zbiegli ze swych jednostek wojskowych.

Nazwiska aresztowanych — Edward J. Gorey, lat 21, dezerter z US Marynarki, — Leonard S. Couch, lat 20 i Larry W. Edlemon, lat 18, zbiegli z US Armii.

Bandyci w Składzie Obuwia Bialika

Czterech bandytów uzbrojonych w rewolwery wdarło się wczoraj w biały dzień do składu obuwia przy 24 W. Van Buren, gdzie sterroryzowali właściciela i jego personel, po czym zabrali z kasy $600 w gotówce i najwartościowsze buciki wartości ogółem $1,000 i ulotnili się samochodem, który zaparkowali przed składem. Właścicielem składu jest Sheldon Bialik, zamieszkały przy 4615 Main Street, Skokie.

Spór Mleczny Zakończony Układem

Groźba Strajku Odwrócona Dzięki Ustępstwom Obu Stron

Trwający od przeszło 2-ch miesięcy spór mleczny w Chicago, grożący kilkakrotnie strajkiem, został wczoraj ostatecznie załatwiony. Nastąpiło to dzięki obustronnym ustępstwom pod presją federalnych mediatorów.

Oznajmił o tym wczoraj Douglas Brown, mediator federalny. Przedstawiciele Unii Woźniców zaś oznajmili, że nowe propozycje kontraktu będą przedstawione członkom Unii do ratyfikacji w czwartek lub piątek tego tygodnia. Nowe warunki zostały podpisane przez całą delegację Unii. Wróży to nadzieję, że kontrakt zostanie ratyfikowany w głosowaniu unistów.

Przedstawiciele Stow. Właścicieli Mleczarń uchylili się od odpowiedzi na pytanie, czy nowy kontrakt wpłynie na zwyżkę cen mleka.

O ile chodzi o najbardziej sporny warunek, to jest 5 dniowy system rozwożenia mleka, to obie strony poszły na takie ustępstwo, że będzie obowiązywał nadal system 6 dniowy, ale tylko przez 18 miesięcy, po czym mleczarnie będą mogły przejść na "kombinacyjny system 5 dniowy" przez redukcję punktów przystanków dla każdego rozwoziciela.

Uderzona Przez Własny Samochód Wpadła Do Wody i Straciła Życie

Auto, Które Było Pozostawione Przez Panią J. Smith Na Biegu Neutralnym, Wjechało Na Nią i Przygniotło Ją Do Dna Jeziora

Pani Joy Lynn Smith, lat 26, żona maklera giełdowego, utonęła w poniedziałek, gdy jej auto przejechało po niej i następnie przygniotło ją do dna prywatnego jeziora na 80-akrowej posiadłości Smitha w pobliżu Mundelein.

Pani Smith, która mieszkała pnr. 87 Indian Hill rd. w Winnetka i udzielała się społecznie w tej miejscowości, była na pikniku połączonym z łowieniem ryb ze swoją przyjaciółką, panią Susan A. Alm, lat 26, z pnr. 1719 Madison St. w Evanston.

Pani Alm, która w tym czasie stała na molo, powiedziała, że pani Smith przechodziła przed frontem swego samochodu zaparkowanego na pokrytym trawą stoku około 15 stóp od brzegu jeziora, szerokości jednej czwartej mili.

Gdy auto zaczęło się toczyć, to pani Smith usiłowała go rękoma zatrzymać, ale podczas cofania się potknęła się na skałach i wpadła z 3 -stopowego brzegu do wody głębokości około dwóch stóp. Samochód nadal się toczył i wjechał na nią, przygniatając ją do dna jeziora.

Na Biegu Neutralnym

Deputowany szeryfa pow. Lake Donald Homquist powiedział, że kosztowne auto produkcji niemieckiej było pozostawione na biegu neutralnym i pani Smith nie nastawiła hamulca ręcznego. Pani Alm pobiegła do domu na posiadłości i wezwała policję szeryfa, oraz 4-osobowy zespół ratowniczy z lokalnej straży pożarnej.

Mężczyźni wyciągnęli samochód z wody i przenieśli panią Smith na brzeg jeziora. Zespół ratowniczy zastosował sztuczne oddychanie i tlen, ale bez pożądanego rezultatu. Jej mąż, lat 37, przybył na miejsce wypadku zaraz po otrzymaniu wiadomości od krewnych.

Zwłoki zostały zabrane do kaplicy pnr. 120 W. Park av. w Libertyville, gdzie autopsja została przeprowadzona. Rezultaty autopsji wykazały, że przyczyną śmierci było utonięcie, chociaż pani Smith odniosła pokaleczenia od przygniecienia jej przez samochód.

Pp. Smith mieli jedno dziecko, syna Roberta, lat 2. Pobrali się w lutym 1964 roku.

Sprawa Zapisu Na Ubezpieczenie "Medicare" Uregulowana Ustawą

Obowiązujące Przepisy Przewidują Specjalny Okres, w Którym Uprawnione Osoby Mogą i Powinny To Uczynić

Jeżeli pragniecie się zapisać na obydwie części programu "Medicare", nie dajcie się wprowadzić w błąd przez niedokładną radę od mających dobre intencje przyjaciół, która doprowadziłaby Was do wniosku, że kiedykolwiek sobie tego życzycie możecie się zapisać.

Obowiązujące przepisy przewidują specjalny okres, w którym możecie i powinniście się zapisać. (Wasz — wstępny okres zapisów) rozpoczyna się z trzecim miesiącem przed miesiącem w którym osiągniecie 65 lat życia i kończy się z trzecim miesiącem po upływie miesiąca, w którym osiągnęliście 65 lat życia.

Jeżeli nie zapiszecie się w ciągu 7-miesięcznego okresu, to nie będziecie mogli tego uczynić aż do następnego, generalnego okresu zapisów, który rozpocznie się w październiku i potrwa do grudnia w każdym nieparzystym roku, poczynając od 1967-go.

Jeżeli chodzi o wstępny okres zapisów, chociaż posiadacie siedem miesięcy, w których możecie to uczynić, to jednak miesiąc, w którym zapiszecie się jest bardzo ważny. Jeżeli w sierpniu osiągniecie 65 lat życia, to możecie się zapisać w którymkolwiek miesiącu od maja do listopada.

Przed Osiągnięciem 65 Roku Życia

Jeżeli pragniecie ubezpieczyć się na podstawie programu "Medicare" poczynając od pierwszego dnia miesiąca, w którym osiągniecie 65 lat, to powinniście zapisać się w — którymkolwiek z trzech miesięcy przed miesiącem, w którym osiągniecie 65 lat.

W ten sposób, jeżeli w sierpniu osiągniecie 65 lat, to powinniście zapisać się w maju, czerwcu lub lipcu. Jeżeli zapiszecie się w sierpniu (w miesiącu, w którym osiągnęliście 65 lat), to ubezpieczenie z programu "Medicare" nie będzie skuteczne aż do września. Jeżeli zapiszecie się we wrześniu, to ubezpieczenie będzie skuteczne dopiero *w* listopadzie, a zapis w październiku opóźniłby ubezpieczenie do stycznia. Zapis w listopadzie opóźniłby ubezpieczenie do lutego.

Celem zdobycia ubezpieczenia z programu 'Medicare', powinniście zapisać się nawet wówczas, gdy nadal pracujecie. Nawet wówczas, gdy kontynuujecie swoją pracę, zarabiając więcej, niż prawo pozwala, możecie korzystać z ubezpieczenia przewidzianego programem "Medicare".

Krajowa Rada Bezp. Ostrzega

Żniwo Śmierci Na Dzień Pracy Będzie Większe Niż w 1966

Krajowa Rada Bezpieczeństwa wydała ostrzeżenie na Dzień Pracy, 4 września, że według jej obliczeń "żniwo śmierci na drogach" będzie w tym roku znacznie większe, aniżeli w 1966. Rada ostrzega, że jeśli Amerykanie wyjadą na szosy i autostrady w piątek o godzinie 6-tej wieczór lokalnych czasów, to może ich nie wrócić do domów w poniedziałek wieczór i w nocy od 560 do 660.

Żniwo śmierci będzie od 90 do 190 osób większe, aniżeli roku temu przy tej samej długości week-endu. Rada ocenia, że podczas "weekendu" na Święto Pracy będzie na szosach i autostradach najmniej 9,7 miliona samochodów, czyli o 300,000 więcej, jak w roku ubiegłym. Ta nadwyżka 300,000 samochodów wpłynie na większe żniwo śmierci.

A zatem kierowcy powinni się starać, aby każdy z nich i każdy z towarzyszących im osób wróciły do domu po "week-endzie". Należy więc jechać z zachowaniem wszelkich środków ostrożności, a przede wszystkich kierowcom nie wolno pić wódki i piwa. Tego powinni dopilnować nie tylko sami kierowcy, ale też wszyscy ci, którzy swe życie powierzają w ręce kierowcy.

Ujęty Podczas Uciekania w Taksówce

James McBride, lat 30, który podejrzany jest o zamordowanie klerka hotelowego, został wcześnie rano w niedzielę aresztowany, gdy taksówka, którą on uciekał przed policją, została zatrzymana przed frontem hotelu na bliskiej północnej stronie, gdzie 20minut przedtem doszło do strzelaniny.

McBride został oskarżony o zamordowanie Prestona Fox, lat 55, oraz o dwa rabunki dokonane zaraz po zabiciu Fox'a w hotelu Nicolette pnr. 666 N. Clark st. Dwa rabunki dokonane były na stacji gazolinowej pnr. 327 W. Chicago ave., gdzie obsługujący stację Lester Woodruff, lat 50, oraz Randall Ehardt, lat 21, taksówkarz zostali obrabowani.

Przygotowania Komunistów Do Kontroli Konwencji "Nowej Polityki" w Chicago

FBI Ma Dowody Inspiracji Komunistycznych Za Kulisami Przygotowań Do Konwencji, Która Zmierza Do Formacji Trzeciej Partii w Miejscu Dawnej "Progresywnej Partii Pracy"

FBI ma dowody inspiracji komunistycznych za kulisami przygotowań do Konwencji, która zmierza do formacji trzeciej partii w miejscu dawnej "Progresywnej Partii Pracy."

W uzupełnieniu wiadomości, podanych w poniedziałkowym wydaniu Dziennika z 28 sierpnia pt. "King będzie głównym mówcą na konwencji 'Nowej Polityki' w Dniu Pracy", warto zanotować za New York Times informację, że FBI posiada dowody, że partia komunistyczna przygotowuje się do użycia NCNP (National Conference for New Politics) jako swego środka działania. Przywódcy tej partii mają nadzieję, że NCNP stanie się ich narzędziem i fasadą, odgrywając rolę, która kiedyś przypadała zamarłej dziś "Progressive Labor Party".

Skład Przywództwa NCNP

NCNP jest pomyślana jako koalicji nacjonalistów murzyńskich czarnej siły, bojowników walki o prawa cywilne i białych skrajnie lewicowych agitatorów zaangażowanych w akcję przeciwko wojnie w Wietnamie i poborowi do wojska. Grono przywódców NCNP obejmuje następujące osobistości: Julian Bond, murzyński legislator z Georgia; Simon Cassidy, były przewodniczący rady demokratycznej w Kalifornii; Paul Booth, były prezes Students for Democratic Society; Stokeley Carmichael; Rev. William Sloane Coffin Jr., kapelan Uniwers. Yale; Dr. Benjamin Spock, lekarz znany z agitacji przeciwko wojnie w Wietnamie i poborowi oraz dwaj redaktorzy lewicowego magazynu Ramparts: Warren Hinckle III i Robert Scheer.

Kampania Komunistów

FBI dowiedziała się, że partia komunistyczna rozwinęła w skali ogólnokrajowej intensywną kampanię, aby obsadzić swymi nieoficjalnymi agentami konwencję organizacyjną NCNP i przez nich ją kontrolować, bez ujawnienia powiązań agentów z partią komunistyczną.

W ciągu szeregu tygodni komunistyczni organizatorzy wydawali ustne istrukcje członkom partii namawiając ich aby starali się zostać delegatami i wchodzili w skład komitetu przygotowującego konwencję oraz jej licznych komisji. Agenci ci mają starać się ukrywać ze względów taktycznych swą przynależność do partii, zaprzeczając hałaśliwie wszelkim zarzutom i podejrzeniom pod tym względem.

Otrzymali oni instrukcję, aby przeprowadzić uchwały, zalecające wycofanie się St. Zjedn. z wojny w Wietnamie i wyrażające poparcie dla bojowych elementów, organizujących rozruchy w miastach amerykańskich.

List Arnolda Johnsona

Komuniści zdecydowali podjęcie metodycznych starań o infiltrację szeregów NCNP w czerwcu 1967 r. na zebraniu krajowego komitetu partii komunistycznej w Nowym Yorku. Po tym zebraniu, w wykonaniu jego uchwał Arnold Johnson, szef propagandy partii, rozesłał do wszystkich zarządów okręgów organizacyjnych partii instrukcję zalecającą koncentrację uwagi na konwencji "Nowej Polityki" i nawiązanie kontaktów z kołami które ją organizują.

List Johnsona zaleca członkom partii tworzenie wszelkiego typu organizacji i komitetów dających tytuły do reprezentacji delegatów na konwencji w sposób, zabezpieczający należytą obsadę przez agentów partii komunistycznej.

Co Pisze Organ Partii Komunistycznej w St. Zj.

Inwestygatorzy FBI zauważyli przytem, że konwencja korzysta z szerokiej reklamy na łamach "The Worker", oficjalnego organu partii komunistycznej, wydawanego w Nowym Yorku.

W ub. tygodniu artykuł redakcyjny tego tygodnika zawierał następujący ustęp.

"Konwencja oznacza początek kampanii za utworzeniem koalicji w skali krajowej, która obejmie różne odłamy społeczeństwa amerykańskiego, gotowe do podjęcia niezależnej akcji politycznej. Stworzy to warunki sprzyjające podważeniu kontroli życia politycznego Stanów Zjednoczonych przez monopolistycznych kapitalistów."

Zebranie Wydziału Kongresu P. A.

W piątek 1go września, b.r., o 8-ej wieczorem, w domu własnym przy 1838 W. Division ulica odbędzie się regularne posiedzenie Wydziału Kongresu P. A. na stan Illinois. Będą ważne zagadnienia polonijne z bieżącej polityki światowej, przeto obecność wszystkich delegatek i delegatów na tym zebraniu jest pożądana. Osobiste zawiadomienia (pocztówki) w tym miesiącu wysyłane nie będą.

Roman Puciński, Prezes
J. Rzewska, Sekr. Fin.

Matka 8 Dzieci – Zamordowana

Matka ośmiorga dzieci, 37-letnia Yvonne Bebo została w sobotę w nocy przebita nożem i zamordowana, a zwłoki jej znalezione zostały w piwnicy domu apartamentowego, w którym mieszkała wraz z mężem i dziećmi pnr. 815 W. Sheridan rd.

Policja aresztowała i oskarżyła o ten mord, 27-letniego Gideona James, po znalezieniu u niego w mieszkaniu koszuli obryzganej krwią i noża. James mieszkał w pokoju w domu pnr. 3616 Pine Grove Ave. Policja zabrała go do przesłuchów, gdy właściciel szynku pnr. 4010 Broadway oświadczył policji, iż na krótko po znalezieniu zwłok zamordowanej kobiety zauważył u James'a w szynku, ślady krwi na koszuli.

James zaprzecza zamordowaniu, powiedział tylko, iż w sobotę w nocy bardzo mocno pił i nie pamięta, co robił. Mąż zabitej kobiety, Eugene, lat 30, powiedział policji, iż spał w nocy, gdy zwłoki jego żony zostały znalezione.

Śmierć 2 Osób w Pożarze w Zion

Pożar, jaki wybuchł w poniedziałek rano w apartamencie na drugim piętrze w domu pnr. 3236 Enoch w Zion, stał się przyczyną śmierci dwojga osób. Pożar powstał z niewyjaśnionej przyczyny. Śmierć ponieśli 41-letni Golden E. Hall, oraz 39-letnia Sybla Inman z pnr. 2111 Elisha, Zion. Mąż Sybli, James został poparzony i jest w Benton szpitalu w Zion.

Małżeństwo Inman było z wizytą u Halla, kiedy wybuchł pożar około 12:30 w nocy. James próbował wydostać swą żonę i przyjaciela swego z pokoju, lecz mu się to nie udało. Uratował swe życie, wyskakując z okna werandy w tyle domu, rozbijając wpierw szybę.

Dr. Daniel Michalec
Chiropraktor
5130 W. BELMONT AVE.
Telefon: AV 3-0354

Słuchajcie Programu GRUNWALDZKIEGO
ZE STACJI
WOPA
W KAŻDY WTOREK, ŚRODĘ, CZWARTEK i PIĄTEK
Od godz. 7—7:30 wiecz.
Ogłoszenia odpowiedzialnych kupców oraz skecz humorystyczny:
KŁOPOTY SIEKIERKÓW
BRONISŁAW ZIELIŃSKI, kierownik
PELAGIA i BRONISŁAW MROZOWIE, anonserzy

MIRROS
STAROKRAJSKA prawdziwa maść ŻYWOKOSTOWA Nr. 2, silnie rozgrzewająca, doskonała na przeziębienia, na bóle muskularne, reumatyczne itd. Nr. 1 doskonała na zwichnięcia, złamania, stłuczenia, opuchlinę itd. Do nabycia w polskich aptekach. Z dalszych okolic wyślijcie Money Order $3.30 na dwie maści, lub $1.98 na jedną maść, bez różnicy na numery. Koszt na C.O.D. 48c.
MIRROS MEDICINE CO.
2048 W. Division St. Chicago Ill. 60622

Chicagoski Oryginalny 18-ej Ulicy
LEADER DEPT. STORE
1700 W. 18th ST. — NA WOJCIECHOWIE
Na Przedmieściach: TO 3-8000
Kołdry Robione Na Zamówienie Darmo
W Naszej Własnej Pracowni z Importowanych Materiałów.
Możecie Się Przyglądać Robocie.
Gwarantowane Zadowolenie — Nasz 50-ty Rok.
ODBIERAMY i DOWOZIMY DARMO

Kołdra będzie jak nowa — z waszej starej wełny lub pierza . . . darmo z zakupem materiału.
• Wełna lub pierze będzie czyszczone i sterylizowane.
• Będzie puszyste i odnowione.
• Poszycia do wyboru.
Telefonujcie CA 6-6230
LAYAWAY lub BUDGET PLAN na ŻYCZENIA

Saint John The Evangelist Parish
Streamwood, Illinois
Rev. John M. Kyle——Rev. James F. Moriarty
COUNTRY FAIR
Sept. 1-4 Labor Day Week-end
Country Store — Games — Rides — Chicken Dinners
With Continuous Entertainment
Sunday 2-6 P. M. — Monday 1-6 P. M.
Adults $2.00—Children $1.00
(Streamwood is located 1¼ miles west of Barrington Road on Highway 19, Irving Park Road. Barrington Road is accessible via the Northwest Tollway or via Eisenhower Expressway and Highway 20, Lake Street).

NORTHWESTTOWN BUSINESS DIRECTORY
Popierajcie Firmy Które Się Ogłaszają w Dzienniku Związkowym

PHARMACY
PENCEK CIRCLE PHARMACY
J. S. Pencek, R. Ph. G.
Wypełniamy recepty — Potrzeby dziecięce — Przybory do izby chorych.
Telefon: GLadstone 3-4297
12½ Elmwood Parkway
Elmwood Park Illinois

SŁYNNE NA CAŁĄ EUROPĘ
ZIOŁA Z GÓR HARCU
Cena $1.25 — z Przesyłką $1.45
Najlepsza metoda na przeczyszczenie — otrzymacie we wszystkich aptekach oraz w
APTECE WIECZORKA
1174 Milwaukee Avenue
Wysyłamy Lekarstwa do Polski
Telefon: HUmboldt 6-2671

REAL ESTATE
J. B. PALLASCH I SYNOWIE
Załatwia wszelkie sprawy realnościowe jak: kupno, sprzedaż, zamiana budynków, hipoteki, ubezpieczenia ogniowe, od wypadków.
Telefon ARmitage 6-1517
2871 MILWAUKEE
Pon., wtor., czwart. 9—5 po poł. 7—9 wiecz. Piąt. i Sob. 9—5 po poł. Środa 9—12 w południe.

LIQUOR STORE
Największy wybór importowanych wódek z Polski; likierów Baczewskiego i Mikolasza posiada w Chicago tylko popularny skład
Kazimierza Lenarda
1172 Milwaukee Avenue
Telefon: AR 6-4246
Chicago, Illinois 60622

RESTAURANTS
POLSKA RESTAURACJA
W. SLODKOWSKI, Właśc.

Codziennie Smaczne Potrawy
Śniadania
Obiady
Kolacje
GRZECZNA POLSKA OBSŁUGA
FLACZKI CZARNINA GULASZ BIGOS
PAPRYKARZ
SŁODKOWSKI RESTAURANT
1219 Milwaukee Ave.
Tel. HUmboldt 9-3820

Słuchajcie Programu Radiowego
który prowadzi
ROBERT LEWANDOWSKI
Od Poniedziałku Do Piątku
7:00 - 8:00 Rano
Niedziela 2-3 pp.
WSBC——1240 kc
Informacje w sprawie ogłoszeń
ANdover 3-6315

Godzina Słoneczna
LIDII PUCIŃSKIEJ
Rano 8:30 - 9:30 ze Stacji WEDC
KALENDARZYK — PORADY: DLA PIĘKNYCH PAŃ, GOSPODARCZE — PRZEPISY KUCHARSKIE — POEZJE — POGADANKI — DAWNE NIEZAPOMIANE PIOSENKI
Wieczorem o Godz. 8 ze Stacji WOPA
PRZEGLĄD IMPREZ — ROCZNIC NARODOWYCH — KĄCIK WETERAŃSKI

KAWALKADA WOPA
Codziennie coś nowego
Od Poniedziałku do Piątku o 1-szej po poł.
Produkcja: Dr. Włodz. Z. Sikora
WIADOMOŚCI NIEDZIELE O GODZ. 3:30
WIECZOROWE OPA 1490
MÓWI Dr. W. SIKORA O GODZ. 8:15